

Fredag den 22. januar 2010 (D)

1

42. møde

Fredag den 22. januar 2010 kl. 10.00

Dagsorden

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 96:

Forslag til lov om ændring af lov om detailsalg fra butikker m.v. (Liberalisering af reglerne om åbningstid).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).
(Fremsættelse 17.12.2009).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 102:

Forslag til lov om ændring af selskabsloven og lov om ændring af årsregnskabsloven, lov om finansiel virksomhed og forskellige andre love. (Ændring af bestemmelser om ikrafttræden).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).
(Fremsættelse 13.01.2010).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 93:

Forslag til lov om ændring af lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer, ligningsloven og skattekontrolloven.

(Fredning af landskabsarkitektoniske værker, systematisk fredningsgennemgang, statslig overtagelse, fradrag for udgifter m.v.).

Af kulturministeren (Carina Christensen).
(Fremsættelse 16.12.2009).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 97:

Forslag til lov om ændring af lov om Blødererstatningsfonden. (Videreførelse af Blødererstatningsfonden).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen).
(Fremsættelse 17.12.2009).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 89:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven. (Indførelse af ret til rehabilitering (efterbehandling)).

Af Sophie Hæstorp Andersen (S) og Karl H. Bornhøft (SF) m.fl.
(Fremsættelse 09.12.2009).

Kl. 10:01

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Søren Espersen):

Mødet er åbnet.

Fra medlemmer af Folketinget Christian H. Hansen (UFG) og Astrid Krag (SF), der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at de fra og med den 1. februar 2010 atter kan give møde i Tinget.

Dennis Flydtkjær og Meta Fuglsangs hverv som midlertidige medlemmer af Folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Christian H. Hansen har samtidig meddelt, at han fra og med den 19. januar 2010 udtræder af Dansk Folkepartis folketingsgruppe.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 96:

Forslag til lov om ændring af lov om detailsalg fra butikker m.v. (Liberalisering af reglerne om åbningstid).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).
(Fremsættelse 17.12.2009).

Kl. 10:01

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet. Venstres ordfører, hr. Jacob Jensen.

Kl. 10:02

(Ordfører)

Jacob Jensen (V):

Det er jo en glædens dag, kan vi vel godt tillade os at kalde det, at vi nu førstebehandler lovforslaget fra økonomi- og erhvervsministeren om en yderligere liberalisering af lukkeloven. Det er i hvert fald en glædens dag for os, som støtter op omkring, at familierne får en større valgfrihed og større mulighed for at tilrettelægge deres dagligdag. Det er en glædens dag for os, som også synes, at det er vigtigt, at vi politikere ikke blander os i alting, trods alt, og at vi overlader noget til både familier og butikker og andre ude i det danske samfund, så de kan finde ud af, hvordan tingene fungerer bedst lokalt.

Derfor vil jeg også udtrykke min glæde over, at vi formodentlig kan få et flertal – eller det ved jeg vi kan – for netop at afskaffe store dele af den eksisterende lukkelov og så liberalisere yderligere.

Vi har et familie- og arbejdsmonster, som er mere fleksibelt, end det har været for lad os sige 5, 10, 15, 20 år siden, og den fleksibilitet skal selvfølgelig også udmøntes i den lovgivning, som vi laver her på stedet. Det er den liberalisering af lukkeloven, som vi nu behandler her, et udtryk for.

Jeg skal ikke gå ned i detaljerne om, hvordan indholdet er, for det har jo været diskuteret vidt og bredt. Jeg vil blot sige, jeg også synes, det er fint, at forslaget her i det store og hele flugter med det kompromisforslag, som detailhandelen selv kom ind på tidligere – nu er det jo så sidste år – hvor man havde sat sig sammen for at finde nogle løsninger på, hvordan man fra detailhandelens side syntes, at det her kunne lade sig gøre. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at der

har været meget forskellige opfattelser af, hvordan det her skulle være. Men man satte sig sammen konstruktivt og fandt en løsning på det. Og det er så det udgangspunkt, vi tog, da vi politisk skulle forhandle for at finde en politisk løsning. Så det er vi også meget tilfredse med, herunder også den overgangsordning på et par år, inden vi kommer helt hen til mållinjen, i forhold til den fulde udrulning af lovforslaget. Vi synes også fra Venstres side, at det er vigtigt, at butikkerne og de ansatte får lidt tid til ligesom at kunne tilpasse sig de nye muligheder, som ligger med liberaliseringen, sådan at det ikke kommer som en tyv om natten.

Der har selvfølgelig også lydt lidt kritik i forhold til de ansattes arbejdstider – hvordan skal det nu gå alt sammen? Til det vil jeg sige, at det jo ikke er et ukendt fænomen i dag, at man har såkaldte – i citationstegn – skæve arbejdstider. Der er omkring 30 pct. af arbejdsstyrken, der allerede i dag arbejder på forskellige tidspunkter. Jeg tror sådan set også, det er en styrke i det danske arbejdsmarked, at man netop har den fleksibilitet. Vi er jo ikke ens alle sammen. Der er nogle, der eksempelvis ser søndagen som hellig. Nogle ser fredagen som hellig, og andre ser lørdagen. Det er et eksempel. Og der er nogle, der sådan set bare synes, det er dejligt at kunne arbejde på nogle tidspunkter og så have fri på andre tidspunkter.

Men alt sammen skal jo efter vores opfattelse være noget, som man lokalt i de enkelte butikker og i forhold til de aftaler, man laver på arbejdsmarkedet, kan tilrettelægge. Det er ikke noget, vi herindefra behøver at være bedrevende om.

Den anden del, hvis vi nu skal tage kritikken for ligesom at tage den up front, er, at lukkeloven i hvert fald for nogle vil betyde en bekymring for butiksdød i yderområder, i de tyndbefolkede områder. Til det vil jeg sige: Jamen jeg tror, man undervurderer lokalsamfundets opbakning til nogle af de butikker, der ligger. Det er det første. Der er jo rundtomkring eksempler på, at man faktisk bakker meget fint op om de butikker, der er.

For det andet er der jo netop en konkurrencefordel i at være lokal, ligge tæt på, hvor borgerne bor, og have noget kendskab til kunderne i al almindelighed. Det er nogle elementer, som jeg tror sagtens kan spille sammen med de andre muligheder, som der så i givet fald måtte være med, at man får nogle yderligere åbningstider andetsteds.

Jeg har så også noteret mig den politiske tilkendegivelse fra De Radikales side, og den vil jeg også gerne kvittere for. Jeg glæder mig også til mere indgående at diskutere de forslag, der ligger. Jeg skal her hverken sige til eller fra. Jeg er i udgangspunktet lidt skeptisk over for noget af det, som De Radikale foreslår, men vil være åben over for at snakke med dem om det i udvalgsarbejdet.

Men som forslaget ligger her, kan vi fra Venstres side fuldt og helt bakke op om det. Det er, som jeg nævnte til indledning, en glædens dag.

Kl. 10:06

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Pia Olsen Dyhr for en kort bemærkning.

Kl. 10:06

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg vil gerne spørge hr. Jacob Jensen, hvad begrundelsen er for, at man ikke ønsker en evaluering efter første fase, når man nu efter udrulningen til flere åbne søndage og længere lørdage har set, hvilke konsekvenser det får, både for det spørgsmål, som hr. Jacob Jensen selv rejser om butiksdød, og det med, at vi andre nu måske kan male fanden på væggen. Kunne regeringen ikke have et behov for så at få undersøgt, om det faktisk vil få effekt, når vi får de flere søndage, før man sætter anden fase i gang? Og hvis man ikke ønsker en evaluering, hvad er så begrundelsen for, at man ikke ønsker en evaluering, så man måske kunne blive lidt klogere?

Kl. 10:06

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 10:06

Jacob Jensen (V):

Det er jo ikke nogen hemmelighed, at vi gerne ser den her liberalisering, og vi tror på, at det vil være et gode for familierne og sådan set også for konkurrencen og dermed priserne og den tilrettelæggelse, man kan gøre. Så når man ligesom ønsker noget væk, hvorfor skulle man så, når det sker, tage det op igen og måske tilbageføre det?

Vi har sådan set haft en lang, lang tradition, kan man sige, for ligesom at tage bid for bid af lukkeloven, og der har man også i den proces kunnet se eventuelle positive og eventuelle negative sider af den udvikling. Og når vi er så tæt på nu, at der stort set ikke er mere tilbage, andet end at der bliver sådan nogle helligdage, ja, og det er vi fint tilfredse med – det er, som det skal være – så ser vi sådan set ikke, at der på det grundlag er et behov for det. Men der er jo aldrig noget til hinder for, at man på et senere tidspunkt siger: Nå ja, skal vi så prøve at tage en snak om det.

Men som det ligger her, vurderer vi altså, at vi er så langt henne, at det måske er at skyde gråspurve med kanoner.

Kl. 10:07

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 10:07

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg stiller mig lidt undrende over for, at man så ikke bare laver full-blown liberalisering fra starten. Hvorfor deler man det så op i fase et og fase to, hvis man i virkeligheden ikke har tænkt sig at lære af fase et? Det er jo normalt sådan, når man sætter noget i værk, at man bag efter kan sige: O.k., nu vil vi gerne lige undersøge, om det har haft en effekt, før vi fortsætter. Det er normalt det kloge at gøre. Det er ligesom, når man siger til sine børn, at de skal gøre det, det og det, og så finder man ud af, at det måske ikke var det klogeste, man havde sagt til dem, og så ændrer man adfærd hen ad vejen. Det er måske præcis det samme, man har brug for her. Men hvis man alligevel siger, at man vil have den fulde liberalisering, hvorfor er det så ikke bare det, man har gjort fra starten?

Kl. 10:08

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 10:08

Jacob Jensen (V):

Som jeg sagde i min indledning, er det jo netop ud fra en betragtning af, at vi godt vil tilrettelægge de her ting på en måde, der er så hensigtsmæssig som muligt. Vi har også lyttet til, hvad bl.a. detailhandlen har sagt, nemlig at den gerne ser, at der skal være en overgangsfase, inden man tager skridtet fuldt ud. Der er nogle ting, som kan gøres relativt snart, allerede i år, men der har været et ønske i forhold til planlægning, investeringsprofil og andre ting og også med hensyn til medarbejderne, der selvfølgelig skal tilrettelægge nogle ting ud fra den mulighed, der ligger, og det vil man gerne have et par år til.

Det er sådan set ud fra den betragtning, at vi laver den overgangsordning. Det er ikke ud fra en betragtning af, at vi så skal lære af fase et, for fase et og fase to har ikke så meget med hinanden at gøre; det er sådan set bare et skridt videre i den retning, som vi gerne ser, nemlig at give markedet yderligere frit og lade familierne komme til at bestemme noget mere selv.

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Orla Hav for en kort bemærkning.

Kl. 10:09 fordi den ikke kan stå distancen, og nu får vi en totalliberalisering. Er det det værn, Venstre vil give?

Kl. 10:12

Orla Hav (S):

Jeg røber jo ikke nogen større hemmelighed ved at afsløre, at Venstre i mange år har gjort sig til talsmand for de mindre samfund og deres interesser. Jeg mangler nogle reelle svar på, hvad det er for nogen svar, Venstre vil give til de mindre samfund, som i øjeblikket oplever, at de nok har en enkelt dagligvarebutik tilbage, men med den totale liberalisering, der lægges op til – og som hr. Jacob Jensen giver udtryk for er så god – må se i øjnene, at den bliver hårdt truet og bliver svær at overdrage. Hvilke trøstens ord har hr. Jacob Jensen til de udkantsområder?

Kl. 10:09 **Anden næstformand** (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 10:12

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 10:09

Jacob Jensen (V):

Vi tror sådan set ikke, at lukkeloven, som den ligger i dag, inden vi nu går ind og ændrer den, er den, der beskytter små butikker ude i yderdistrikterne. Jeg tror, at det, der beskytter de små butikker, er den lokale opbakning; det er ønsket om at have en lokal butik, en dagligbrugs, eller hvad det nu kunne være. Jeg bor selv i et lokalområde, hvor vi netop har en meget velfungerende dagligbrugs, og den bakker vi selvfølgelig også op om, i den udstrækning vi kan gøre det. Og sådan tror jeg, at der er eksempler rundtomkring i landet, hvor det faktisk har vist sig, at det er muligt, at man ved at bakke op om det, der ligger – hvis det er det, man ønsker i et lokalsamfund, både i forhold til en detailhandelsituation og selvfølgelig også andre ting – faktisk kan få det til at lykkes. Det tror jeg sådan ikke at vi behøver have en lukkelov for. Lad det være op til forbrugerne selv, både i de store byer og i de små byer, hvordan de her ting skal fungere.

Kl. 10:09

Der til kan man også sige, at der allerede i den nuværende lov er nogle muligheder for med mobile forretninger og andet, at man kan komme ud og servicere helt tæt på – ikke kun inden for et par kilometer, men helt tæt på – eksempelvis på et ældrecenter eller andet, hvor der er folk, der måske ikke kan bevæge sig så langt. Så den mulighed ligger der jo allerede i dag.

Kl. 10:10

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Orla Hav.

Kl. 10:10

Orla Hav (S):

Jamen erfaringsgrundlaget er jo indhentet. Vores svenske naboland har i meget høj grad realiseret det, som hr. Jacob Jensen synes er så god en idé. Det, vi har kunnet se i Sverige, er, at man stort set er uden specialforretninger i bymidterne. De er samlet i store centre uden for bymidterne, og man har i høj grad tømt lokalområderne for forsyninger med dagligvarer. Er det svaret, som udkantsområderne kan regne med, nemlig at det er det, Venstre har stået værn om ved at sige: Det, vi ønsker, er totalliberalisering?

Vi synes jo også, at det er fint, at forbrugerne skal have nogle valgmuligheder – det er helt godt, og det skal også gerne være på markedets betingelser – men vi kan bare konstatere, at selv der, hvor sympatien for de lokale butikker er stor, lukker de. I Nørholm, som jeg ikke bor så langt fra, har man haft en virksomhed, som ikke engang har skullet virke på rent kommercielle vilkår, og den lukker,

Jacob Jensen (V):

Ja, vi vil i hvert fald give et værn i forhold til danske familier, som har en stresset hverdag, familier, som ikke kan nå hjem og få handlet ind, få hentet børn, spist aftensmad og få gjort de ting, man skal nå, inden Sigurd Barret eller andre gode folk ruller over skærmen på DR. Der vil vi give det værn, at der skal være mulighed for, at butikkerne – hvis de vel at mærke synes, det er en god idé fra butikernes side og i øvrigt selvfølgelig i samarbejde med de ansatte, for ellers giver det jo ikke mening – kan holde yderligere åbent, eksempelvis på en søndag eller på andre tidspunkter. Den mulighed skal være til stede. Efter vores opfattelse er det ikke noget, vi fra Folketingets side behøver at blande os i. Det kan man sagtens styre ude i lokalsamfundene.

Derfor synes jeg i hvert fald, som jeg startede med at sige, at det her er en glædens dag for os, der vil det frie valg.

Kl. 10:12

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Morten Østergaard for en kort bemærkning.

Kl. 10:12

Morten Østergaard (RV):

Jeg synes jo, det fremgår, at der er butiksdød i udkantsområderne også under den nugældende lukkelov, og derfor kan man sige, at den ikke har været det værn, som nogle måske havde håbet på.

Men det, der så er spørgsmålet, og det, som jeg synes hr. Jacob Jensen undgår at svare på, er: Hvad vil man så gøre for at sikre en detailhandelsstruktur i udkantsområderne? Der synes jeg det er vigtigt at få et svar fra Venstre i dag. Er man klar til at lave en handlingsplan for detailhandelen i udkantsområderne?

Der er jo ingen tvivl om, at lukkeloven er en helt fundamental rammelovgivning for detailhandelen i Danmark, og når man er klar til at tage skridt i en retning, som kan være fornuftig nok, bør man måske også være klar til at tage andre skridt for at kompensere for den butiksdød, som vi kan se er fremherskende. Derfor vil jeg gerne spørge hr. Jacob Jensen, om Venstre er klar til også at tage hånd om detailhandelsstrukturen i udkantsområderne f.eks. igennem en forpligtende handlingsplan.

Kl. 10:13

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 10:13

Jacob Jensen (V):

Jeg ved ikke, om hr. Morten Østergaard nåede at komme til stede Folketingssalen, men det kan være, at han har hørt det andetsteds. For i min indledning kvitterede jeg også for De Radikales meldinger i bl.a. Berlingske Tidende vistnok i dag. Jeg sagde sådan set også der, at vi selvfølgelig – det er vi jo altid fra Venstres side – ville være åbne over for konstruktive forslag, som vi kan se noget fornuft i.

Nu vil jeg godt lige gå lidt dybere ned i det, og vi kan så bruge udvalgsarbejdet til at få uddybet det. Men jeg vil så sige til hr. Morten Østergaard mere konkret: Mere generelt ligger arbejdet jo i ministerierne nu. Det ligger jo i ministerierne nu, forankret i Social- og Indenrigsministeriet i forhold til et Danmark i balance. Der ligger jo en række elementer, der bliver arbejdet med, og det arbejde bliver så

udmøntet i nogle konkrete planer her senere på året, så vidt jeg forstod. Så der kan man sige, at der også der vil være nogle elementer i den her sammenhæng.

Men konkret i forhold til lukkeloven, som også hr. Morten Østergaard selv siger, vurderer vi altså ikke, at det her er værnet mod den butiksdød, som nogle bekymringer går i retning af.

Kl. 10:14

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 10:14

Morten Østergaard (RV):

Det er vel også tilladt at stikke en finger i jorden og ligesom fornemme, hvad det er for en utryghed, der er, når man diskuterer lukkeloven. Og selv om man kan se, at den nuværende lukkelov ikke har været et værn mod butiksdød, er det jo der, hvor det måske synes, at timingen er rigtig, hvis man, når man går ind og afskaffer lukkeloven, fordi man synes, at den i hvert fald er mere til gene end til gavn, så sikrer en samtidighed i de ting, der foregår. Altså, mens man udfaser, så indfaser man til gengæld nogle andre ting, der kan sikre, at der er en butiksstruktur i nogle af de tyndt befolkede dele af landet.

Der synes jeg måske, at bare at henvise til et Danmark i balance ikke er nok. Det er jo, må man sige, et efterhånden, synes jeg, noget langstrakt projekt. Vi ved ikke rigtig, hvor det ender. Der tror jeg at det vil være klogt at komme med et mere håndfast svar på, hvad man vil gøre, når man behandler en liberalisering af lukkeloven.

Kl. 10:15

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 10:15

Jacob Jensen (V):

Man kan sige, at udfasningen af lukkeloven jo ikke er noget, vi starter med i dag. Det er noget, der er foregået over ganske mange år, og vi har taget det i forskellige tempi i forskellige omgange. Nu kommer der så endnu et skridt, som vi jo som bekendt synes er positivt, og der er så også, som jeg også nævnte, og som det også fremgår af lovforslaget, et par år, inden man kommer helt hen og får den fulde konsekvens af det lovforslag, der ligger her.

Så det er jo ikke sådan, at vi står i dag eller i morgen og skal til at tage stilling til, hvad der så skal ske som alternativ. Så vi har dog noget tid. Det er derfor, at det egentlig nok passer meget godt, altså samtidigheden, som hr. Morten Østergaard selv siger, i forhold til det projekt og det arbejde, som ligger i Social- og Indenrigsministeriet, for et Danmark i bedre balance. Så jeg er sådan set meget tryk ved, at det arbejde kommer til at give det resultat, som vi nok begge ønsker.

Kl. 10:16

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Herefter er det Socialdemokraternes ordfører, hr. Orla Hav.

Kl. 10:16

(Ordfører)

Orla Hav (S):

Lukkeloven igen igen, vil man fristes til at sige. Forud er gået et noget sælsomt forløb. Ifølge en bred politisk aftale bag den nuværende lukkelov var det aftalt, at det skulle vurderes, hvad der havde været godt, og hvad der havde været skidt. Vores forventning var, at det ville blive indarbejdet i en vurdering af fremtidsvirkningerne af de samme elementer. Herefter kunne man så forsøge at få en aftale, en bred aftale, om en kommende lov, hvor man styrede efter de gode

elementer, som var i den gamle lov, og styrede uden om de mindre gode elementer. Analysen blev fremlagt og præsenteret for Folketingets partier, der gav deres umiddelbare holdninger til kende.

Traditionelt er der blevet lyttet meget til de forskellige synspunkter, der knytter sig til lovforslaget. Det er hensyn som en fornuftig servicering af borgerne, en fornuftig indtjening til de handlende, en struktur i både dagligvare- og udvalgsvarerhandelen, der tilgodeser både større bysamfund og tyndtbefolkede områder, en struktur, der understøtter gode oplevelser for både turister og fastboende, levende byer med et alsidigt handelsliv, fornuftige arbejdstider, fornuftig balance mellem den offentlige service, der understøtter handelslivet, og de offentlige udgifter, blot for at nævne nogle af de mere markante hensyn.

Interessenterne har haft tradition for at afstemme synspunkter og fremlægge anbefalinger til kommende lovgivning med udgangspunkt i en høj grad af konsensus. Denne i øvrigt ganske smukke, demokratiske tradition er denne gang blevet kortslettet af den del af handelen, der har størst interesse i en total liberalisering eller ophævelse af lukkeloven, og det siger sig selv, at det er de stærkeste økonomiske kræfter i handelen bestående af de store private kæder og deres organisationer. Herved udelukkede man de mindre handlende, handelsliv i udkantsområderne og de ansattes interesser. Nu kunne ministeren og folketingsflertallet jo have rådet bod herpå ved at inddrage synspunkter fra disse grupper. Det er desværre ikke sket. Ministeren gjorde totalliberalisternes forslag til sit og forhandlede det på plads med den sædvanlige snævre kreds af partier. Resultatet er et ret ensidigt lovforslag, der skal føre frem til afskaffelsen af lukkeloven. Der er dog en fase et med nogle mindre skridt i form af udvidelse af søndagsåbningsmulighederne og visse andre dele.

Det har ikke skortet på advarsler mod en totalliberalisering. Vi får svenske tilstande, hvor handelen samles i store centre, væk fra byernes midte, altså døde bycentre. Vi risikerer en totalafvikling af specialforretninger, der jo ofte er m/k-butikker uden noget stort kapitalgrundlag, men hvilende på en stor arbejdsindsats fra ejernes side. Hvordan vil en underlægning af centeroverenskomster være for de små butikker i en kommende liberaliseret lukkelov? Generations-skifte vil blive vanskeliggjort, mange butikker vil ikke kunne realisere det.

Vi har noteret os, at der er kommet rigtig mange fornuftige forslag til forbedringer i den høringsfase, der er gennemført. Mange har peget på de negative konsekvenser af at afskaffe lukkeloven. Men der er også et forståeligt krav fra både landets kommuner, forbrugere, butikker og medarbejdere om, at man ikke afskaffer lukkeloven uden først at have undersøgt de helt konkrete konsekvenser af en udvidelse af åbningstiderne. Det er nogle yderst rimelige krav, som bør indarbejdes i det kommende arbejde.

Fra socialdemokratisk side havde vi gerne deltaget i forhandlingerne om tilretning af den nuværende lov, og vi vil gerne tilsige støtte til fase et og vil også gerne her proklamere, at vi vil stille forslag om at opdele lovforslaget, sådan at vi får en fase et, der kan komme til afstemning, og en fase to med totalliberaliseringen. Vi kunne ønske os, at ministeren ville genbehandle sagen og sikre den bredest mulige opbakning bag vedtagelsen, alternativt støtte til den opdeling, som vi vil stille forslag om, og vi pointerer, at en kommende socialdemokratisk ledet regering vil stå frit i forhold til at afskaffe lukkeloven. Vi vil ikke genindføre gamle regler, men vi vil have stoppet, at man afskaffer en lov, der faktisk fungerer utrolig godt og sikrer et spændende handelsliv med mangfoldighed og butikker både i vore byer og uden for i vore yderområder.

Kl. 10:21

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Jacob Jensen for en kort bemærkning.

Jacob Jensen (V):

Jeg vil bare spørge hr. Orla Hav om, hvilket hensyn hr. Orla Hav vægter tungest. Er det hensynet til familierne, som har svært ved at få tingene til at hænge sammen i en stresset hverdag, hvor man skal hjem fra arbejde, nå at handle ind, hente børnene, lave mad, få puttet børnene, inden man så selv lige har en halv time, før man selv skal i seng, eller er det hensynet til at understøtte den efter min mening ubegrundede bekymring, der måtte være for butikker, som ikke kan klare en fri konkurrence?

Kl. 10:21

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 10:22

Orla Hav (S):

Jamen hvis hr. Jacob Jensen hørte godt efter, ville han have hørt, at jeg sagde, at der var flere hensyn, der skulle tages højde for i forbindelse med en god ramme omkring butikernes åbningstider. Der skulle tages højde for en fornuftig servicering af borgerne, og vi er jo helt oplagt med på, at borgerne skal have gode muligheder for at købe ind. Men mig bekendt har den nuværende lukkelov jo sikret ganske udmærkede muligheder for familier, som har arbejdstider, som strækker sig ud over 7-16. Så der kunne være fornuft i at lytte til, at den nuværende lov udgør en fornuftig ramme, som stadig væk ville kunne tage hensyn til både familierne og til udkantsområderne. Men det ønsker man jo ikke, man ønsker de frie kræfters spil, og så ved vi jo godt, hvad risikoen er.

Kl. 10:22

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Jacob Jensen.

Kl. 10:22

Jacob Jensen (V):

Jo, men nu kan vi jo se, at der faktisk er en efterspørgsel fra de danske familier og indkøbere og forbrugere i al almindelighed. Når der laves undersøgelser og der bliver spurgt rundtomkring, om man kunne forestille sig, at der var et behov, så er svaret: Ja, det er der. Det kan man så også se, for der er mange, der går hen til de butikker, hvor det i dag er tilladt at have søndagsåbent, og det er der selvfølgelig nok en grund til.

Når der nu er den efterspørgsel efter at have en åbningstid, der er mere fleksibel end den, vi kender i dag, hvorfor er det så hr. Orla Hav hensyn at understøtte nogle butikker, som eventuelt ikke kan klare sig i den fri konkurrence, og som ikke har den mulighed for at kunne levere den service, som kunderne efterspørger? Hvorfor vil hr. Orla Hav hellere understøtte det frem for at understøtte familiernes mulighed for at undgå den stressede hverdag, som rigtig mange er bekymrede for, og som er gældende i dag? Der er mange, der ikke kan nå at få handlet ind og få passet de ting, de skal, og de ønsker udvidede åbningstider, hvorfor vil hr. Orla Hav ikke støtte det?

Kl. 10:23

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 10:23

Orla Hav (S):

En væsentlig forklaring på, at de butikker i dag har mulighed for at have søndagsåbent, er jo det omsætningsloft, der tilsiger, at en del butikker får lov til at have åbningstider, som de store kæder, som har et stort kapitalgrundlag i ryggen, ikke nødvendigvis kan få lov til at have. Dermed har man jo sikret en konkurrencefordel for de mindre,

der så kan tillade sig at have lidt andre åbningstider og give en noget bedre service. Dermed får man en servicering, som hviler på både de store kæder, som har åbent inden for mainstream-åbningstiderne, og på dem, der lever godt af at ligge i læ ved at have et omsætningsloft, som tilsiger, at de kan have en noget mere udvidet åbningstid.

Det synes vi sådan set har vist sig at være ganske fornuftigt, for dermed får man tilgodeset både udkantsområderne, og man får tilgodeset de bysamfund, som hr. Jacob Jensen også gerne vil have tilgodeset, og som vi også gerne vil tilgodeset.

Kl. 10:24

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Colette L. Brix, kort bemærkning.

Kl. 10:25

Colette L. Brix (DF):

Jeg vil spørge hr. Orla Hav, om hr. Orla Hav mener, at det er lukkeloven, der har beskyttet de små butikker, sådan at der stadig er nogle, der har overlevet. Mener hr. Orla Hav, at det er den nuværende lukkelov, der har beskyttet butikkerne derude?

Kl. 10:25

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 10:25

Orla Hav (S):

Jeg mener bestemt, at lukkeloven er en forklaring på en del af det faktum, at vi stadig væk har en alsidig forsyning af butikker spredt godt ud over landet. Det er naturligvis ikke den eneste forklaring. Der er selvfølgelig også dygtige og initiativrige forretningsfolk, som sørger for at udfylde rammerne godt, men det er nu engang Folketingets opgave at forsøge at skabe nogle gode rammer, som er med til at sikre de hensyn, som vi gerne vil sikre. Og vi vil jo gerne have sikret tilstedeværelsen af butikker både i de mindre bysamfund i udkanten af de store bysamfund, vi vil gerne sikre specialbutikkerne, og vi vil selvfølgelig også sikre, at børnefamilierne har nogle alternativer til de tidspunkter, som butikkerne måske har svært ved at overholde inden for en strammere åbningstid. Og det har vi jo netop gjort. Det har jo vist sig, at den nuværende lov er en ganske udmærket ramme om de her hensyn. Men lukkeloven er naturligvis ikke den eneste forklaring.

Kl. 10:26

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Colette L. Brix for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 10:26

Colette L. Brix (DF):

Det er jo netop sådan, at om man ligger i udkantsområder eller man ligger inde i byen, så er det ikke lukkeloven, der har reddet en, nej, det er kunderne. Det er kunderne, der stemmer med fødderne. Vil de købe de varer, man har, kommer de der ofte nok, lægger de penge nok? Det er det, det hele handler om i dansk detailhandel, og ikke alt det andet bøv, der kommer nu.

Det, det drejer sig om, er simpelt hen, om man har omsætning nok. Har man omsætning, så man kan betale sine ansatte, sin husleje, sin telefon, sine lys- og gasregninger, så har det noget at gøre med, om kunderne kommer. Jeg vil sætte et billede op for hr. Orla Hav, hr. Orla Hav kender det sikkert godt: Vi tager nu en stor skobutik med masser af sko. Det er en flot butik. Lige pludselig har den op-hørsudsalg. Så strømmer kunderne jo til og køber, og så spørger hr. og fru Jensen og fru Sørensen: Hvorfor lukker I? Hvor er det dog ærgerligt, det er jo en dejlig butik. Ja, siger ejeren så, men jeg ligger her jo ikke for sjov. I har jo ikke handlet her i flere år.

Derfor lukker butikkerne. Hvis kunderne søger andre steder hen og køber andre steder, så lukker butikkerne. Det er ren konkurrence. Ligegyldigt hvad vi vil gøre, og vi vil jo gerne gøre alt for at sikre de små, så kan vi det ikke. Hver fjerde butik inde i byen, hvad enten det er en lille eller en mellemstor, er i øjeblikket på vej til at lukke. Sådan er det. Så den holder ikke, vil jeg sige til hr. Orla Hav.

Kl. 10:27

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ja tak, tak, fru Colette L. Brix. Så er det ordføreren.

Kl. 10:27

Orla Hav (S):

Jeg bliver bare nødt til at sige til fru Colette L. Brix, at når vi laver nogle rammer omkring konkurrence, som vi er store tilhængere af skal fungere godt og ordentligt, så kan vi jo godt gøre det, sådan at vi tager hensyn til, at nogle butikker ikke påføres den voldsomme konkurrence i de ydertidspunkter, hvor de så kan hente en meromsætning, der gør, at det er muligt for dem at betale deres ansatte. Det er jo faktisk den virkning, vi har set af den nuværende lukkelov, og det er jo det værn, som Dansk Folkeparti nu er med til at fjerne med en total liberalisering. Så vil de store kæder jo vælge at gå på banen og udkonkurrere dem, der i dag har søndagsåbent beskyttet af det omsætningsloft, der ligger på nuværende tidspunkt.

Så vi kunne godt have tilgodeset den konkurrence og også have sikret kunderne fornuftige indkøbsmuligheder.

Kl. 10:28

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Mike Legarth for en kort bemærkning.

Kl. 10:28

Mike Legarth (KF):

Jeg vil kort spørge hr. Orla Hav: Hvorfor synes Socialdemokraterne, det er vigtigere at beskytte de ansatte i en butik mod at skulle arbejde ekstra, end det er at give dem, der ikke har mulighed for at handle inden for de normale åbningstider, den her mulighed for at handle uden for almindelig åbningstid? Hvorfor er det vigtigere at beskytte den branche frem for at give muligheder for både butiksindehaverne og brugerne, altså kunderne?

Kl. 10:29

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 10:29

Orla Hav (S):

Nu var det faktisk ikke en særlig stor del af min ordførertale at argumentere om de ansattes vilkår. De ansatte har tilkendegivet, at de synes, at fase et af den her ændring i loven kunne være ganske udmærket. De synes faktisk, det er en reel, god ramme, som den nuværende lukkelov udgør, så det er ikke fra de ansatte, at de største betænkeligheder har været her.

Vi har haft nogle betænkeligheder, der går på, at når de ansatte skal arbejde over længere stræk i løbet af ugen, bliver der mindre tid til familien for deres vedkommende. Det synes vi faktisk er et hensyn, som Folketinget også burde tage. Det reducerer i betragtelig grad de ansattes muligheder for at være sammen med deres børn, eftersom de skal arbejde i weekenderne, hvor børnene har fri fra skole, og til gengæld skal børnene jo være i skole de dage, hvor forældrene så har fri. Det giver ikke et bedre familieliv, og det synes vi faktisk er noget, som Folketinget kunne have taget hensyn til, men det har man ikke valgt.

Kl. 10:30

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Mike Legarth.

Kl. 10:30

Mike Legarth (KF):

Jeg synes, det er et enormt paradoks, at man siger, at man godt vil acceptere første led, men ikke andet led, da det jo stort set er den samme målsætning.

Men kan jeg få bekræftet af hr. Orla Hav, at han ikke vil være med til at give den lille købmand i udkantsområdet mulighed for at servicere sin lokalbefolkning med en friere åbningstid, sådan at han kan bevare sin butik?

Kl. 10:30

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 10:30

Orla Hav (S):

Jeg kan ikke få øje på det paradoks, som hr. Mike Legarth taler om, for fase et er jo en mindre udvidelse af de forhold, vi kender i dag, og som har udgjort en ganske fornuftig ramme om handelslivet. Hvis den mindre købmand er under omsætningsloftet og dermed defineret som en mindre købmand, har han jo netop nogle bedre muligheder, end han vil få, hvis han skal leve med konkurrencen fra den store kæde, som jo sikkert vil sætte voldsomt ind for at sikre, at den får den størst mulige markedsandel. Det er jo sådan, markedet fungerer, og det ved hr. Mike Legarth måske bedre, end jeg gør.

Kl. 10:31

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren, og så er det Dansk Folkepartis ordfører, fru Colette L. Brix.

Kl. 10:31

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

Dette lovforslag har været heftigt diskuteret, siden økonomi- og erhvervsministeren i starten af august måned sidste år kom med regeringens udspil. Nu er vi så endelig fremme ved målstregen, hvor der er fremsat et gennemarbejdet lovforslag.

Lukkeloven er om noget en ting, der kan sætte sindene i kog, ikke mindst når vi liberaliserer loven. Det er også sket denne gang, men det blev faktisk aftalt for 5 år siden, i 2005, da vi sidst reviderede loven, at den skulle til gennemsyn for yderligere liberaliseringer og åbninger. Sidst var det Dansk Folkeparti og regeringen, som stemte lovforslaget hjem, og det bliver det måske også denne gang, selv om det da kunne være rart med lidt bredere opbakning.

For 5 år siden blev vi skældt ud, fordi der kom ca. 20 søndage, hvor butikkerne kunne holde åbent. Fra mange sider blev det opfattet som en katastrofe, at forbrugerne skulle have mulighed for at købe ind på søndage. Argumenterne var lige fra, at danskerne burde sidde på kirkebænken, til, at det var synd for de ansatte i butikkerne, at de skulle på arbejde på en søndag.

Når vi så kigger lidt tilbage, tror jeg, at de fleste vil sige, at de er glade for, at vi også kan vælge at købe ind på de søndage, hvor lukkelovsreglerne ikke gælder. Kirkegangen er jo de fleste steder slut kl. 11.00, og mange familier føler det afslappende og mindre stressende, at der kan handles ind på søndage, hvis man f.eks. skal en tur omkring et byggemarked eller skal købe havemøbler. Jeg tror også, at mange hellere vil arbejde på en søndag frem for at gå arbejdsløse.

Det er jo lidt ligesom med broerne. Når der planlægges og bygges, er der en modstand, men de fleste ender jo med at holde af dem

og vil ikke undvære dem, når de først er opført. Der er heller ikke tvivl om, at der igen vil være kritiske røster, når vi i to omgange lukker op for, at butikkerne kan holde mere åbent.

For det første er det jo et valg. Butikkerne skal ikke holde åbent. Det er en mulighed, vi giver dem.

For det andet ved vi bl.a. fra Økonomi- og Erhvervsministeriets undersøgelse af forbrugernes anvendelse af lukkeloven, at især børnefamilier i byerne efterlyser flere muligheder for at handle ind på lukkedage. En yderligere udvidelse af åbningstiderne vil gavne en del fortravlede småbørnsfamilier. Nogle vil sikkert sige, at ikke alle efterlyser en yderligere udvidelse af åbningstiderne, men går vi efter den laveste fællesnævner, sætter vi jo hele samfundsudviklingen i stå.

For det tredje kan vi se af ministeriets analyse af detailhandelen, der kom i oktober sidste år, at der mangler konkurrence i dagligvarehandelen. Her vil mere liberalisering kunne øge konkurrencen og dermed være med til at holde priserne i ave.

Så er der kritikken fra de ansatte i butikkerne. For øjeblikket står arbejdsløsheden – desværre – med over 5.000 personer om måneden. Alene inden for HK – det er jo de butiksansattes arbejdsløshedskasse – er ledigheden blevet fordoblet i løbet af 2009 fra lidt over 5.000 personer til 10.000 personer. Erfaringerne viser, at den samlede omsætning stiger, jo mere forbrugervenlige åbningstiderne er. Samtidig er omsætningen også lavere pr. ansat, jo længere tid butikkerne har åbent. Det betyder jo alt andet lige flere butiksansatte, i forhold til at butikkerne f.eks. må have åbent færre timer. Med andre ord skaber en mere liberaliseret lukkelov grundlag for, at butikkerne kan have flere ansatte, og det synes vi er positivt.

Med disse bemærkninger skal jeg sige, at Dansk Folkeparti støtter forslaget.

Kl. 10:35

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Orla Hav for en kort bemærkning.

Kl. 10:35

Orla Hav (S):

Selv med en liberalisering af lukkeloven vil vi opleve mekanismer, som kommer til at virke. Vi kender centeroverenskomsterne, som jo ofte er overenskomster mellem dem, der bebor et stort indkøbscenter, og hvor der typisk er en stor magnet i form af en dagligvareforretning. Disse centre laver centeroverenskomster, som i høj grad forpligter til at have bestemte åbningstider. Hvordan stiller Dansk Folkeparti sig til at regulere den del af en kommende lovgivningsmuligheder eller manglende regulering på området? Jeg vil godt høre Dansk Folkepartis holdning til det.

Kl. 10:36

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 10:36

Colette L. Brix (DF):

Overenskomster er jo noget, de selv finder ud af derude; det er ikke noget, vi skal gå ind og blande os i.

Men jeg vil sige til hr. Orla Hav, at jeg godt forstår, hvad det er hr. Orla Hav mener, nemlig at der vil stå, at de butiksansatte skal tage den søndag, de skal det og det, de skal gå på arbejde der, og de skal arbejde længere tid. Jeg vil sige til hr. Orla Hav, at det ikke foregår sådan i dag. Vi lever altså ikke i den tid længere; vi er kommet over Ruder Konges tid.

Jeg vil gerne sige, at i dag er der ingen butikker, der ikke forsøger at gøre alt for, at deres ansatte er tilpasse, for ellers mister de dem – man mister dem simpelt hen, og det er der ikke råd til i dag. Vi har brug for alle de bedste, der er i detailhandlen, og jeg kan godt

love hr. Orla Hav, at vi går så langt, at vi serverer frisk frugt, vi sørger for vitaminpiller og alt, hvad vi overhovedet kan, for at de ansatte vil være der. Vi sørger for fitnesskort og alt, hvad vi overhovedet kan finde på, for det er så vigtigt, at vi beholder alle de gode mennesker, der vågner friske og raske op hver dag og passer og servicerer vores butikker. Det er så vigtigt!

Kl. 10:37

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Orla Hav.

Kl. 10:37

Orla Hav (S):

Jeg beklager, at fru Colette L. Brix og jeg ikke helt forstår det samme ved centeroverenskomster. En centeroverenskomst er en overenskomst, som et butikscenter laver med de handlende, der ønsker at etablere en butik inde i centret. De handlende skal som regel skrive under på, at de vil leve op til at have åbent lige så lang tid som den store magnet i centret, vel vidende at det på de skæve åbningstider, det vil give, ikke kan sikre den handlende en fornuftig indtjening. Vil Dansk Folkeparti acceptere, at de små handlende dermed får lov at lide den kranke skæbne, som fru Colette L. Brix beskriver er sket med masser af butikkerne? Er det en klog måde at regulere det på at overlade det til markedet, at den mindre handlende er nødt til at skrive under på en centeroverenskomst for overhovedet at kunne have et sted at handle og sikre sin indtjening?

Kl. 10:38

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 10:38

Colette L. Brix (DF):

Det er jo sådan i dag, at der er en centeroverenskomst, når man lejer sig ind i et center. Der må man så vælge, om man vil ligge inde i centeret som en lille forretning, eller om man vil være uden for centeret i en lille forretning. Heldigvis er det jo da sådan, at man kan vælge at gå udenfor, for der er masser af steder, hvor der desværre ikke er nogen butikker i dag.

Men jeg forstår godt, hvor hr. Orla Hav vil hen, nemlig om man stadig væk skal have de centerkontrakter, der forefindes, hvor man siger, at butikkerne skal have så og så meget åbent. Der har man jo sagt og man har undersøgt, at hvis man f.eks. laver det fleksibelt og siger til folk, at de selv må vælge, så vil det blive sådan, at den ene halvdel af centeret ikke har åbent, mens den anden halvdel har åbent. Det vil så sige, at man, hvis man f.eks. har lavet en stor kampagne i aviserne, ikke trækker de kunder, man skal. Men jeg har da også været i centre, hvor jeg har set, at der ikke lige har været nogen på nogle af de ekstra dage. Det er altså noget, de selv må aftale; vi kan ikke gå ind og bestemme de ting. Det kan vi ikke.

Kl. 10:39

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Pia Olsen Dyhr for en kort bemærkning.

Kl. 10:39

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg vil spørge, om det ikke gør indtryk på Dansk Folkeparti, når nogle af de små erhvervsdrivende siger: Det her gør det rigtig svært for os. Det bliver rigtig svært for os, for allerede i dag har vi åbent alle de her dage, fordi vi vil konkurrere med de store butikker. Vi holder så fri om søndagen, for det er ligesom der, vi skal samle nogle kræfter, og det har vi råd til, så længe de store butikker ikke også har mulighed for at holde åbent om søndagen, for vi mister jo nogle af kunderne, der så vælger de store butikker, hvis vi ikke også holder

åbent samme dag som dem. Er I slet ikke bekymrede for de små erhvervsdrivende, der råber vagt i gevær og beder om hjælp?

Kl. 10:42

Kl. 10:39

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 10:39

Colette L. Brix (DF):

Det er altid bekymrende, når de små selvstændige råber vagt i gevær, og jeg er helt sikker på, at vi kunne lave mange ting herinde for i hvert fald at forsøge at redde deres liv.

Jeg bliver nødt til igen at sige til fru Pia Olsen Dyhr, at det ikke er lukkeloven, der beskytter dem. Det handler ikke om, hvad vi sidder her og finder ud af på papir. Det handler om konkurrencen derude, og den er benhamrende hård. Den er hård for alle de små butikker i dag. Fru Pia Olsen Dyhr kan gå ud og kigge i de små byer og lidt i de store byer og se, hvor mange gange der står »Ophør« på vinduerne. Det er katastrofalt, men det er ikke lukkelovens skyld. Det er i dag et spørgsmål om, hvor folk handler, og hvis folk slet ikke handler, jamen så er det jo endnu værre.

Kl. 10:40

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 10:40

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er sådan set ikke uenig med fru Colette L. Brix i, at den finansielle krise er med til at gøre det sværere for de små erhvervsdrivende, det er der ingen tvivl om. Men de små erhvervsdrivende siger her i høringssvarene, f.eks. Danske Slagtermestre, at det her vil betyde en total undergravning af deres branche, for de kan ikke hamle op med de store butikcentre. Lad mig komme med et eksempel: Slagteren nede i Stege vil, hvis han skal kunne konkurrere med Dansk Supermarked i Vordingborg, være nødt til også at have åbent om søndagen for netop at kunne matche det tilbud, som Dansk Supermarked har i Vordingborg. For folk vil køre og handle om søndagen, og når slagteren så ikke har åbent i Stege, kører de til Vordingborg. Det vil sige, at han mister sin omsætning, og det betyder på sigt, at han kommer til at lukke. Er det det, Dansk Folkeparti i virkeligheden er interesseret i?

Kl. 10:41

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 10:41

Colette L. Brix (DF):

Jeg bliver nødt til at sige, at jeg faktisk selv har været i branchen i 25 år. Hvis min forretning havde problemer, ville den ikke have været reddet, selv om jeg havde været der en søndag. Det havde heller ikke ødelagt min omsætning, fordi jeg fravalgte de søndage, hvor jeg ellers havde chancen for at holde åbent. Til alt det der, der hele tiden bliver sagt om de små selvstændige, og om, hvordan de skal klare sig, er jeg ked af, at jeg er nødt til at sige, at det er ren konkurrence derude. Og er man ikke med i konkurrencen, og lurder man ikke på, hvad de andre tager for varerne, og er man ikke prisdygtig eller er der på de tider, hvor kunderne vil handle, så har man ingen forudsætning, for så kan man ikke klare sig. Jeg er ked af at sige det, men sådan er det altså i dag.

Kl. 10:42

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Frank Aaen (EL):

Det hele er op til konkurrencen. Kunne man tænke sig, at de, der har rigtig mange penge i ryggen, står lidt stærkere i konkurrencen end dem, der kun har sig selv?

Kl. 10:42

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 10:42

Colette L. Brix (DF):

Sådan er det jo hele vejen rundt. De, der er lidt stærke økonomisk, har nemmere ved mange ting. Der er også nogle, der er så stærke økonomisk, så de slet ikke behøver at åbne overhovedet. Måske har de en lille antikvitetshandel, som går glimrende, de bytter, og de sælger, og der har de åbent to gange om ugen. Det er også sådan, at hvis man har penge nok, så behøver man slet ikke gå på arbejde, så behøver man slet ikke møde op om morgenen. Sådan er livet jo. Det ved vi jo godt. Gid vi alle sammen havde så mange penge, at vi selv kunne bestemme det hele.

Kl. 10:42

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Frank Aaen.

Kl. 10:42

Frank Aaen (EL):

Jo, men det har vi altså ikke. Og derfor kunne man jo godt forestille sig – det er i hvert fald sådan noget, vi går ind for i Enhedslisten – at dem, der ikke har så mange penge, hjælper man, hvorimod at de, der har masser af penge, godt kan klare sig selv. Men jeg kan forstå, at Dansk Folkeparti har det modsatte synspunkt, altså at man ikke skal hjælpe dem, der er svage, man skal bare lade konkurrencen bestemme det hele. O.k., så synes jeg bare, at det er fint at sige det.

Kl. 10:43

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 10:43

Colette L. Brix (DF):

Nej, det skal vi ikke, og det har vi heller ikke gjort. Vi bekymrer os meget i Dansk Folkeparti om de små selvstændige, det ved hr. Frank Aaen udmærket godt. Er der et parti, der slås for de små, hver gang der er et lovforslag, så er det Dansk Folkeparti. Lad være med det der. Men vi skal lade være med herindefra at romantisere det at være en lille selvstændig, for det er ikke romantisk. Det er hamrende hårdt at have en lille butik og skulle møde op hver dag og skulle betale alle sine ting. Og med alle de love og regler, som vi også presser ned over dem herindefra med blanketter, og hvad ved jeg, så har de ikke tid til rigtig at finde ud af, hvad det er, de skal sælge, hvad det er, der i øjeblikket er in, for der bruges så meget tid i dag på det administrative bøvvl, at ingen aner det. Og det er en hæmsko. Det er noget, vi skal tage fat i. Vi skal gøre det lettere for dem, vi skal gøre det meget lettere for dem. Det er en af vejene, vi skal gå herindefra.

Kl. 10:44

Anden næstformand (Søren Espersen):
Tak til ordføreren. Der er ikke mere endnu. Så er det SF's ordfører, fru Pia Olsen Dyhr.

(Ordfører)

Pia Olsen Dyhr (SF):

SF kan ikke støtte regeringens forslag til afskaffelse af lukkeloven, og vi stiller os mildest talt undrende over for regeringens behov for at presse begge faser igennem med et hug. Første fase træder i kraft til sommer, og derefter burde der finde en evaluering sted, før resten af lukkeloven afskaffes. Det er lidt underligt, at regeringen vælger at opdele lovforslaget i to, når det reelt ikke har nogen konsekvenser. Her bør der finde en evaluering sted, før man liberaliserer yderligere, men nej, det ønsker hverken regeringen eller Dansk Folkeparti.

Regeringen og dens støtteparti har i hele dette forløb nærmest opført sig som tre små aber, hvor en ikke vil høre, en ikke vil se og en ikke vil tale med nogen som helst – tør jeg godt tilføje. Ikke desto mindre er det en fortsat kilde til forundring, at regeringen til stadighed vælger at gennemføre sin politik med det snævrere mulige flertal, især når det gælder et område, som har så stor betydning for ganske mange familier, herunder dem, der er ansat i et af butikserhvervene eller måske ejer en lille butik.

Hele processen omkring denne liberalisering er billedligt talt foregået i et lukket røgfyldt lokale, hvor stort set ingen ud over Dansk Folkepartis forhandlere har været taget med på råd. Hverken de butiksansatte, mennesker, der er bosiddende i yderdistrikterne, de ældre med langt til nærmest butik, specialbutikkerne, kommunerne, der har skullet holde længere åbent i daginstitutionerne, eller for den sags skyld den politiske opposition har fået et ben til jorden i regeringens tromlepolitik. Og på den baggrund vil vi ikke som regeringen og Dansk Folkeparti med hovedet under armen iværksætte fase 2 af lovforslaget, der betyder, at lukkeloven på nær nogle enkelte helligdage fra og med 1. oktober 2012 liberaliseres helt. I SF finder vi det faktisk barokt at iværksætte den totale liberalisering, når ingen kender konsekvenser af den delvise liberalisering.

Jeg vil gerne pege på 4 konsekvenser, hvis karakter og rækkevidde kræver omhyggelig bevågenhed.

1: Regeringen ser stort på, at risikoen for omfattende butiksdød blandt mindre butikker og special- og detailhandelsbutikker. Enhver ansvarlig regering ville være bekymret for det her fremtidsperspektiv, men nej, ikke den her regering. Og det er på trods af, at specialbutikkerne i regeringens egen rapport, »Butikkernes anvendelse af lukkeloven«, udtrykker frygt for omsætningstilbagegang i forbindelse med en yderligere liberalisering af lukkeloven.

2: Regeringen ignorerer risikoen for spøgelsesbyer i Udkantsdanmark. Hr. Orla Hav ville nok sige til mig, at det hedder yderområderne i Danmark. Med kommunalreformen sparkede regeringen og Dansk Folkeparti jo gang i en centralisering i Danmark, og selv om reformen på f.eks. sygehusområdet kan medføre et generelt kvalitetsløft, har den generelle konsekvens jo også været en udsultning af landdistrikterne i form af lukning af skoler, biblioteker og andre kulturinstitutioner. Det er en udvikling, der går stik imod regeringens egne målsætninger for 2001, hvor man talte om udflytning af statslige institutioner til resten af Danmark.

3: Regeringen ser stort på risikoen for øgede kommunale udgifter til f.eks. børnepasning. For ganske kort tid siden var alle kommuner igennem endnu en blodig budgetomlægning, hvor menuen for mange lokalpolitikere stod på at indskrænke driftsbudgetter. Med en fuldstændig liberalisering af lukkeloven smider regeringen og Dansk Folkeparti endnu en byrde i skødet på kommunerne, eftersom øget søndagsåbent vil lægge et pres fra forældrene på at få åbnet daginstitutioner også om søndagen.

4: Regeringen tromler hen over forbrugernes holdning til lukkeloven. Ifølge Erhvervs- og Økonomiministeriets egen undersøgelse er forbrugernes holdning til lukkeloven, at de danske forbrugere er godt tilfredse med de eksisterende muligheder for at handle. De kan

jo nærmest handle, når som helst de har lyst til det. Hvorfor vælger man så at lave om på en lov, når de fleste faktisk er tilfredse?

Vi er selvfølgelig bitterlig klar over, at regeringen vaner tro solo vil køre sin lovgivning igennem med Dansk Folkeparti, men ikke desto mindre vil vi appellere til regeringen og deres støtteparti, Dansk Folkeparti, om, inden lovforslaget vedtages, at få drøftet igennem, om ikke det ville være hensigtsmæssigt sideløbende med en delvis liberalisering at nedsætte en politisk følgegruppe eller en evalueringsinstitution, der kan kigge nærmere på konsekvenserne af de nye liberaliseringstiltag. Det vil klæde regeringen og Dansk Folkeparti at tro så meget på deres egen lovgivning, at man tør udsætte den for analyse og debat.

Kl. 10:48

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Jacob Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 10:48

Jacob Jensen (V):

Nu brugte fru Pia Olsen Dyhr en del – ikke det hele, men en del – af sin tale på det sådan proceduremæssige, det forhandlingsmæssige forløb, evaluering og sådan nogle ting. Jeg vil godt bare, for at vi er sikre på, hvor vi har SF i den her sag, spørge, om SF så bakker op bag det, man kalder første fase af lovforslaget, altså de ændringer og de liberaliseringer, der ligger indtil 2012. Det kunne måske være meget rart at vide. Vi kunne forstå, at Socialdemokratiet bakker op bag det, men er det også noget, som SF bakker op, altså den liberalisering, der ligger i første fase?

Kl. 10:49

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 10:49

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det, Socialdemokraterne og SF har sagt, netop fordi vi ikke synes, der skal være usikkerhed ude i butiksmiljøet og hos de ansatte, er, at når første fase er gennemført, vil vi ikke rulle den tilbage, når vi får en ny regering i 2011 med SF og Socialdemokraterne.

Kl. 10:49

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Jacob Jensen.

Kl. 10:49

Jacob Jensen (V):

Det, jeg hørte fru Pia Olsen Dyhr sige, var, at SF sådan set godt kan gå med til nogle af de her liberaliseringer, der ligger i det, hvis der så bare kommer en eller anden form for evaluering undervejs. Så det er sådan set ikke liberaliseringen, der er noget i vejen med, men mere det, at man ikke får en evaluering undervejs. Skal jeg forstå det sådan?

Kl. 10:50

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 10:50

Pia Olsen Dyhr (SF):

Vores bekymring handler om, at vi gerne vil beholde den lille osthandler, som ligger i storbyen, og vi vil også gerne beholde specialbutikken, der ligger i en by som Stege. Jeg nævnte Stege tidligere, og det er et passende eksempel, fordi det er en by med de der 8.000-12.000 indbyggere, hvor der stadig væk bør være specialbutikker. Dem vil vi gerne bevare. Og vi vil gerne kigge på forskellige instrumenter, der kan sikre, at de bliver bevaret.

Vi er helt enige i, at lukkeloven ikke er den eneste saliggørende løsning, og vi mener, at vi skal snakke om skattelovgivning, boliglovgivning, planloven osv. og tale om alle de her instrumenter. Men det skal vi jo gøre på en begavet måde, og det vil være oplagt at kigge på, hvad konsekvenserne har været, når vi har fået de 30 søndage, og så få kigget på det samlede resultat efterfølgende.

Kl. 10:50

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Colette L. Brix for en kort bemærkning.

Kl. 10:51

Colette L. Brix (DF):

Jeg har været herinde siden 2001, vil jeg sige til fru Pia Olsen Dyhr, og vi i Dansk Folkeparti har jo taget et stort ansvar for de ting, der er blevet lavet, og de lovforslag, der er blevet vedtaget. Når vi nu sidder som den eneste forhandler og stemmer et lovforslag igennem og beslutter, at det skal genforhandles nogle år senere, mener fru Pia Olsen Dyhr så ikke, at det er rimeligt, at Dansk Folkeparti selvfølgelig bliver inviteret med til forhandlingsbordet? Og hvis Dansk Folkeparti gør det godt nok og har mange, mange gode ting, der kan komme ind i lovforslaget, som pynter, og som man synes virker ordentligt, når det kommer ud, synes fru Pia Olsen Dyhr så ikke, det er helt i orden, at man vælger at sige: Jamen nu er det godt, nu lægger vi det ud, og så kan folk stemme for det?

I Socialistisk Folkeparti plejer man jo at stemme nej til meget, for så kan man stå og bræge og hæve fingeren og sige: Ih, hvor er det her dårligt, det er noget skidt, I kommer med, og vi har ikke ansvar for det her. Så har man jo den pointe hele tiden, at man i hvert fald kan stå derude på sidelinjen og sige: Det er vi i hvert fald ikke med til, nu vasker vi vores hænder.

Vi er med, og når man er med, har man også indflydelse, og vi styrter ikke ud ad døren og ind ad døren igen, vi bliver siddende på vores pladser.

Kl. 10:52

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 10:52

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er glad for, at Dansk Folkeparti siger, at de tager ansvaret for butiksdøden i Danmark. Jeg er glad for, at Dansk Folkeparti siger, at de tager ansvar for de ting, de går og laver, når de er med til at ødelægge den finansielle situation i Danmark, er med til, at der er flere arbejdsløse osv. Jeg er glad for, at Dansk Folkeparti tager det ansvar. Det vil vi ikke tage, for vi vil have en anden udvikling i Danmark, så vi ønsker selvfølgelig ikke at sige: Jamen gå bare i gang med at få flere arbejdsløse, lad os bare få flere lukkede butikker. Det er vi ikke interesseret i, vi ønsker en anden politik, så selvfølgelig støtter vi ikke det her.

Grunden til, at jeg har kritiseret processen – for jeg kritiserer ikke, at Dansk Folkeparti prøver at få indflydelse, det kan jeg godt forstå, det skal man som støtteparti til en regering, og det er godt arbejde – er, at regeringen ikke har valgt at gennemføre det med et bredt politisk flertal. Når jeg kritiserer det, er det ikke kun for at diskutere proces for processens skyld, men fordi butikslivet og de ansatte bør have en eller anden form for tryghed, med hensyn til at det her også vil gælde i fremtiden. Og ved at man gør det med det smallest mulige politiske flertal, er der en ret stor sandsynlighed for, at vi ændrer det, fordi vi ikke er bundet af det.

Kl. 10:53

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Colette L. Brix.

Kl. 10:53

Colette L. Brix (DF):

Lad os nu se, om man får ændret noget. Det må vi se, før vi tror det.

Men derudover vil jeg gerne sige, at fru Pia Olsen Dyhr koncentrerer sig og bekymrer sig meget om yderområderne, udkantsområderne, og det kan jeg godt forstå. Netop derfor er der jo også taget tiltag til Den Grønne Fond på 760 mio. kr., som virkelig kommer udkantsområderne til gode. Der skal skabes arbejdspladser, og vi skal prøve at redde nogle af arbejdspladserne. Er Socialistisk Folkeparti med i Den Grønne Fond, og er Socialistisk Folkeparti glad for det tiltag, der er taget herindefra, om 760 mio. kr. til de områder, som er virkelig hårdt ramt?

Kl. 10:54

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 10:54

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg synes, Dansk Folkeparti skal være opmærksom på, at hele diskussionen om »Grøn Vækst« har været dybt problematisk, også set med SF's øjne, i forhold til landdistrikterne. Men det er jo en diskussion for sig, det her handler helt konkret om lukkeloven, og det, der er væsentligt for os, er, at vi kigger meget nuanceret på det her, så vi kan sikre de små erhvervsdrivende i fremtiden. Det har været vores bekymring.

Vi er villige til at kigge på alle mulige lovgivningsinstrumenter, men vi har bare oplevet, at der har været en lukket dør hos regeringen og hos Dansk Folkeparti, når det har drejet sig om at kigge på nogle af de andre bolde, man kunne kaste op i luften for at sikre, at vi også har små erhvervsdrivende i fremtiden. Det er vores bekymring. Jeg ønsker at beholde min ostehandler på Brønshøj Torv, og jeg ønsker, at vi stadig væk skal have en isenkræmmer i Stege. Det tager vi meget alvorligt, og det kan jeg høre at Dansk Folkeparti ikke gør.

Kl. 10:54

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Herefter er det den konservative ordfører, hr. Mike Legarth.

Kl. 10:55

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand. Vores konservative holdning er den, at vi ikke kan eller bør sætte grænser for, hvornår en butiksejer kan holde åbent, ligesom vi ikke skal gøre os til herre over, hvornår borgerne skal kunne handle.

I gamle dage gav det bedre mening at forsøge at regulere, hvornår butikkerne skulle holde åbent. Så sikrede os, at ingen blev udnyttet, og at alle fik mulighed for at holde fri om søndagen. Men i dag, i en moderne tid, hvor vi taler om globalisering og nedbrydning af handelsbarrierer, og hvor man kan handle på internettet døgnet rundt, virker det ærlig talt forstokket, hvis vi med lov forsøger at begrænse salgs- og købsmulighederne i de fysiske butikker.

Vores måde at leve på har ændret sig meget i de seneste årtier, og lovgivningen bør selvfølgelig følge med. Vi er bedst tjent med, at vi kontinuerligt justerer vores politiske synspunkter og holdninger og ikke forsøger at holde udviklingen tilbage. Den bedste måde at holde gang i det lokale butiksliv på er ved at handle i butikkerne, ikke ved at opsætte begrænsninger for konkurrencen, for hvis kunderne er tilfredse, handler de også hos den lille købmand.

Åbningstid er bestemt ikke den eneste parameter for, hvornår danskerne handler, og det, de lægger deres indkøbstur efter. Vi lægger

som borgere stor vægt på nærhed, service, pris, atmosfære, sortiment, og så er vanens magt selvfølgelig også vigtig og betyder meget. For mig at se er det altså helt bagvendt, at en butiksejer i dag ikke må udvide sin åbningstid for at øge sin omsætning og få større succes med sin livsdrøm. Hvor frit et samfund har vi så?

Vi er som Konservative til daglig behjælpelige med at give gode rammevilkår for erhvervslivet som helhed, herunder især også de handlende, og tilstræber altid, at det sker på ens betingelser under fairness. Vi skaber muligheder, incitament, og så er det op både til de erhvervsdrivende og kunderne at udnytte de muligheder, der er. Derfor er det naturligt, at vi skaber motivation og baner vejen, og ikke, at vi detailstyrer og trækker en bestemt adfærd ned over hovedet på det enkelte menneske.

Hvad er det så, vi gør? Vi ændrer i første led fra den 1. juli i år antallet af søndage, hvor man kan holde åbent, fra 20 til 30. Nu bliver det altså tilladt at holde åbent hver den første søndag og den sidste søndag i måneden. Det giver et vist overblik for befolkningen, så der ikke er det kaos, som der er i dag, hvor ingen ved, hvornår der er åbent. Så må man holde åbent alle søndage i december, og så har man i øvrigt fire søndage, man frit kan placere. Det må så ikke være på en helligdag. Derudover må man øge sin åbningstid om lørdagen fra kl. 17 til kl. 20. Og så undtager vi de butikker, som folk har en naturlig adgang til at skulle kunne handle i altid. Det er altså bygge-markeder, det er bagere, det er butikker/centre, som har med hus og have at gøre – alt sammen meget fornuftigt. Til den 1. oktober 2012 bliver det så fuldstændig frit, og så er det kun de her helt officielle helligdage, hvoraf der er 13½, hvor man ikke må handle.

Det giver overblik, det giver frihed, det giver konkurrence, det giver bedre priser, og det giver bedre service, og det er simpelt hen til gavn for alle, både de erhvervsdrivende og især kunderne. Derfor hilser vi de nye vilkår og den her lovgivning meget velkommen. Solid støtte, selvfølgelig, fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:58

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Pia Olsen Dyhr for en kort bemærkning.

Kl. 10:58

Pia Olsen Dyhr (SF):

Der står i Økonomi- og Erhvervsministeriets egen analyse, som blev udarbejdet for netop at have denne diskussion om lukkeloven, at forbrugerne faktisk generelt er meget glade for den eksisterende lukkelov. Hvad er så De Konservatives baggrund for at ønske at ændre på lukkeloven?

Kl. 10:58

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 10:58

Mike Legarth (KF):

Det er, at vi anerkender, at der er nogle, der gerne vil have lov til at handle om søndagen uden for almindelig åbningstid. Der er folk, der arbejder på skæve tidspunkter. Vi har jo set, at hvis folk skulle stemme efter, hvad de rent faktisk gør, nemlig udnytter den udvidede åbningstid, er det også det, man ønsker.

Vi har ikke den frygt og det skræmmebillede, at det her vil betyde en forværring af muligheden for at bevare en butik i et udkantsområde, som vi har set Socialistisk Folkeparti rejse rundt og optræde med. Det passer ikke, det viser alle videnskabelige undersøgelser, og det er ikke de parametre, som det her lovforslag omhandler, altså nogle ekstra udvidede åbningstider, der afgør, om en butik kan bestå eller ej.

Kl. 10:59

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 10:59

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu deler jeg tydeligvis skræmmebillede med mange konservative vælgere, herunder en tidligere transportminister, Flemming Hansen, som også mener, at det her vil betyde, at de små erhvervsdrivende går nedenunder og hjem. Så det er åbenbart ikke et skræmmebillede, der befinder sig alene hos SF.

Når nu vi kan se, at de eneste, der i undersøgelsen mener, at vi skal have udvidet lukkeloven yderligere, er børnefamilier i Storkøbenhavn, og ellers er forbrugerne sådan generelt faktisk meget godt tilfredse med det, vil jeg spørge, om De Konservative fokuserer på børnefamilierne i Storkøbenhavn og fremover laver politik ud fra det, eller om det bare er i det her tilfælde.

Kl. 11:00

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 11:00

Mike Legarth (KF):

Først om henvisningen til min kollega hr. Flemming Hansen. Han har jo et væld af butikker og har sit på det tørre, og jeg tror ikke, han kommer til at lide nogen nød. Jeg har da talt med ham på det seneste, og hans bekymring trådte ikke frem.

Jeg er ikke et sekund i tvivl om, at det bliver til gavn for vores samfund. Det her giver muligheder for en butiksindehaver at holde åbent, når han eller hun synes, det er bedst for vedkommende selv. Det er jo det, der er afgørende for os. Når man har en butik af en vis størrelse, er man reguleret for, hvornår man må holde åbent. Det synes vi ikke er fair, for selv om man har en lidt større butik, er det ikke ensbetydende med, at man også har en stor indtægt og kan leve af den. En butik, der har en lidt større størrelse end de eksisterende omsætningsgrænser, kan jo godt have behov for at holde åbent om søndagen for at beholde sine kunder – ellers vil de rejse til nabobyen – eller for at få en tilstrækkelig omsætning, så man kan få en rimelig løn for sin indsats. Vi vil bare gerne give gode vilkår for dem, der driver butikkerne, og dem, der ejer butikkerne, og også for kunderne.

Kl. 11:01

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Orla Hav for en kort bemærkning.

Kl. 11:01

Orla Hav (S):

Jeg kan jo forstå, at hr. Mike Legarth og De Konservative ikke er optaget af at sikre de konkurrencefordele, som de mindre handlende har haft og endnu har i dag. Det er jo så et nybrud i forhold til konservative holdninger hidtil.

Så jeg er nødt til at spørge hr. Mike Legarth: Hvordan står De Konservative i forhold til eventuelt at ville regulere muligheden for at lave nogle centeroverenskomster, som jo bliver det næste led, som de store kapitalinteresser på det her område vil underlægge de små butikshandlende?

Kl. 11:01

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 11:01

Kl. 11:04

Mike Legarth (KF):

Der er ikke nogen, der tager de små selvstændiges vilkår mere alvorligt, end vi gør. Det har Det Konservative Folkeparti altid gjort. Der er også andre partier, der har det som en vigtig dagsorden, det anerkender jeg, men det har vi altså især i Det Konservative Folkeparti. Det vil vi blive ved med at have. Og selvfølgelig er vi interesseret i at sikre de bedst mulige rammevilkår for ikke bare detailhandelen, men for enhver form for erhvervsliv, og det gælder også udkantsområder. Vi har en detaljeret plan for, hvordan vi synes vi skal skabe balance i vores land. Og vi har en regionalpolitik, og i det hele taget tager vi i alle de beslutninger, vi træffer i Det Konservative Folkeparti og dermed også i regeringen, hensyn til at tilgodese udkantsområderne mest muligt.

Med hensyn til overenskomsterne har vi jo netop sagt, at med de her udvidede åbningstider kan man ikke pålægge butikkerne i forbindelse med de overenskomster at være forpligtet til at holde åbent om søndagen.

Kl. 11:02

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Orla Hav.

Kl. 11:03

Orla Hav (S):

Det sidste skal jeg lige have hr. Mike Legarth til at udlægge. Det betyder, at De Konservative er indstillet på at lave et værn for de mindre butiksdrevende, så de ikke havner i nogle skrappe centeroverenskomster, som pålægger dem at holde åbent på tidspunkter, hvor der simpelt hen ikke kan skaffes omsætning til at have en skotøjsbutik efter kl. 21, eller hvornår det nu er, det store center gerne vil have åbningstider.

Jeg vil gerne have, at De Konservative tilkendegiver, at man er indstillet på i hvert fald at sikre, at det kunne være ét lille værn for de mindre butiksdrevende, som jo naturligvis vil søge hen, hvor der er noget omsætning at gå efter, men som ikke kan bemande på fuld tid ligesom de store supermarkeder.

Kl. 11:03

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 11:03

Mike Legarth (KF):

Nu fremstår det ikke helt lysende klart, hvilken problemstilling det er, hr. Orla Hav her adresserer. Derfor må vi tage det under udvalgsbehandlingen helt specifikt.

Men helt overordnet set: Den generelle lovgivning siger jo, at de her åbningstider om søndagen ikke automatisk er gældende for overenskomsterne. Men ellers vil jeg jo ikke sætte aftaleretten ud af spil. Der er en aftaleret mellem de handlende og organisationerne og parterne i øvrigt. Så det vil jeg ikke give et løfte om.

Det, der er afgørende for os i forbindelse med den her lovgivning, er, at vi skaber øget mulighed for at handle for kunderne, og at vi giver øget mulighed for – uanset hvilken form for butik, man har, størrelse osv. – at man også selv har en indflydelse på, hvornår man vil holde åbent. Det er først og fremmest for at kunne bevare sin kundekreds, men også for at kunne tiltrække en ny kundekreds, og som det sidste led for at øge konkurrencen, så vi også får bedre priser og bedre service.

Kl. 11:04

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Frank Aaen (EL):

Det der med, hvordan man vil beskytte de små butikker i et center, kunne vi ikke lige komme lidt tættere på det? Det er jo et af de helt centrale spørgsmål ved behandlingen af det her lovforslag, nemlig hvordan man beskytter de små butikker inde i bymidten, men også hvis de så er rykket ud i et center.

Skal der være en begrænsning af aftalefriheden mellem butikker i et center, eller hvad havde De Konservative tænkt sig?

Kl. 11:05

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 11:05

Mike Legarth (KF):

Jeg betragter spørgsmålet som et opklarende spørgsmål, og min tilkendegivelse er, at det, jeg har redegjort for omkring lukkeloven her, er det, jeg mener om den generelt, altså at sådan skal det være.

Kl. 11:05

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 11:05

Frank Aaen (EL):

Det vil sige, at når De Konservative siger, at de vil beskytte de små butikkers muligheder i f.eks. et center, så har De Konservative ikke noget som helst bud på, hvordan det skal ske, tværtimod vil de nu stemme for en lov, der fjerner de små butikkers muligheder for at kunne beskytte sig mod de store butikker.

Kl. 11:05

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 11:05

Mike Legarth (KF):

Næh, min opfattelse er, at man skal aftale sig til, hvilke præmisser ens butik skal drives på i fremtiden i centrene osv. Der er jo en aftaleret dér. Jeg siger bare, at det, vi jo har sikret os her, er, at vi ikke med den her lovgivning ændrer de eksisterende aftaler. Men jeg mener, at det der med beskyttelse er sådan en Frank Aaen-terminologi, der jo udspringer af et kommunistisk synspunkt om, at det er staten, der skal bestemme. Forestiller hr. Frank Aaen sig så også, at der skal placeres et slags Bilka i alle de mindre byer, som så skal finansieres af staten, og som skal konkurrere mod resten af butiksnettet? Det vil le være det glade vanvid, og det er jo ikke den model, vi går ind for. Det er jo fri konkurrence, der optager os, og gode muligheder for kunderne først og fremmest.

Kl. 11:06

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den radikale ordfører, hr. Morten Østergaard.

Kl. 11:06

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Den nuværende lukkelov har ikke forhindret, at der er butiksdød i udkantsområderne. Retail har lavet en analyse for Erhvervsministeriet, der viser, at der i de senere år er sket en nedgang i antallet af dagligvarebutikker, særlig specialbutikker, og at faldet er størst i byer med under 20.000 indbyggere.

Omvendt kan man sige om lukkeloven, at den er ugenomsigtig, for brugerne har svært ved at forstå den, og den er særlig til gene for børnefamilier og dem, der bor, hvor butikkerne har en størrelse, så de reelt er berørt af lukkeloven. Det er klart, at man, hvis man bor et sted, hvor butikkerne er undtaget for lukkeloven, selvfølgelig ikke oplever den manglende fleksibilitet, man vil opleve andre steder.

Derfor må vi sige, at det, der er den radikale interesse, selvfølgelig er, kan man sige, at tilfredsstille flest mulige. Jeg tror, at det, der må gøre sig gældende, er, at de, der bor i de store områder, og børnefamilierne ønsker lukkeloven ophævet, fordi det giver den største mulige fleksibilitet og mulighed for at handle. Det gælder formentlig også de mange grupper i det danske samfund, der arbejder på forskellige tidspunkter, som gør, at de har vanskeligt ved at nå at købe ind inden for de almindelige åbningstider. De vil opleve det som en fordel at kunne handle på andre tider, end de kan i dag. Omvendt synes vi, at det er et helt reelt samfundssyn, at der er en detailhandelsstruktur i udkantsområderne, og at der alle steder i det danske samfund er tilgængelighed til dagligvarer inden for ganske kort afstand.

Det, vi kan konstatere, er, at når det kommer til det sidste, går udviklingen i den gale retning – også under den eksisterende lukkelov – og når det kommer til det første med at sikre fleksibilitet, står lukkeloven i vejen.

Vi er klar over, at medarbejderne i detailhandelen er bekymrede, men selvfølgelig er det også rimeligt at bekymre sig for dem, som føler, at lukkeloven begrænser deres muligheder. Det, jeg synes er interessant at holde sig for øje, er, at der tilsyneladende ikke er noget i de undersøgelser, der er lavet, der tyder på, at man i detailhandelen i almindelighed forventer en omsætningsfremgang som følge af ændringerne i lukkeloven. Så medmindre man har tænkt sig at få en indtjeningsnedgang, bliver der jo altså ikke mere arbejde, og derfor må man fordele det på en anden måde. Der tror og håber jeg, at man bl.a. fra medarbejderorganisationernes side vil være i stand til at forhandle nogle overenskomster, der gør, at også medarbejderne fortsat kan have nogle rimelige arbejdsvilkår.

Jeg vil gerne vende tilbage til, at lukkeloven altså har vist sig som et utilstrækkeligt redskab til at imødegå butiksdød i udkantsområderne. Vi synes derfor, det er på tide, at der kommer en handlingsplan for detailhandelen i udkantsområder, hvor vi laver nogle konkrete tiltag, der kan gøre, at vi om ikke får en forsyningssikkerhed så i hvert fald en rimelig vished for, at der er adgang til dagligvarekøb inden for en rimelig afstand alle steder i det danske samfund.

Hvad kan man så gøre? Ja, jeg siger ikke, at vi har alle svar, men vi har forsøgt at ridse nogle ting op, man kunne gøre.

Vi ved jo, at der er rigtig mange ældre, som gerne vil have adgang til dagligvarer inden for kort afstand. En af måderne at gøre det på er at sige, at man inden for den almene sektor, hvor mange jo bor i ældrebolig, får nogle lidt lempeligere krav inden for de såkaldte sideaktivitetsregler, der gør, at man f.eks. kan stille lokaler til rådighed for en butik, som på den måde får en anden omkostningsstruktur og bedre kan eksistere i et udkantsområde.

Det kan også være, at man skal se på mulighederne for f.eks. gennem en pulje at have nonprofitbutikker, altså såkaldte socialøkonomiske virksomheder. Det kan også medvirke til at skabe et rummeligt arbejdsmarked på steder, hvor tilbuddene er få, og hvor man altså måske som led i beskæftigelsesprojekter eller i rehabiliteringsprojekter for folk, der kommer tilbage efter sygdom, har nogle butikker, som drives på nonprofitvilkår, men som er med til at sikre, at kunderne kan få ½ l piskefløde uden at skulle rejse over store afstande.

Endelig kunne man forestille sig, at man lavede fremskudt borgerservice. Vi kender jo alle sammen butikker, der har posthus eller apoteksudsalg. Man kunne forestille sig, at man i udkantsområder også hjalp til med nogle offentlige opgaver, f.eks. fremskudt skranke

for biblioteket med indlevering og med udlevering af bøger, der er bestilt, og den type ting. Så skal der selvfølgelig også være en afregning, og det kan igen være med til at påvirke omkostningssammenhængen for de her udkantsbutikker, som ville gå ned, hvis de bare skulle eksistere på almindelige markedsvilkår.

Ligeledes er det vigtigt at holde sig planloven for øje. Som også direktøren for De Samvirkende Købmænd siger i dagens udgave af Berlingske Business, er planloven et helt afgørende instrument for at sikre en alsidig butiksstruktur i Danmark.

Derfor er konklusionen fra Det Radikale Venstres side, at vi er klar til at støtte det her lovforslag, både fase et og fase to, men vi er altså noget forbavset over, at økonomi- og erhvervsministeren ikke har gjort sig større bestræbelser for at skabe en bred opbakning til lovforslaget. Der har været holdt et enkelt møde, hvor vi blev orienteret, men det havde jo været en fordel for alle parter, hvis der var skabt en tryghed gennem et bredt forlig, hvor man kunne være enig måske med alle partier om nogle ting og med andre partier om nogle flere ting, for så havde man vidst, hvordan det ville blive for tid og evighed. Der synes jeg det er ærgerligt at der er gået blokpolitik i den.

Derfor vil jeg gerne her afslutningsvis opfordre til, at vi nu benytter tiden mellem første- og andenbehandlingen til at få en grundig politisk drøftelse og prøver at se, om vi ikke kan opnå en bredere enighed i Folketinget, der kan gøre, at det her lovforslag bliver langtidsholdbart. Lad det være en opfordring fra Det Radikale Venstre, som så i øvrigt har tænkt sig at støtte lovforslaget, men håber, at vi kan få en aftale om det, så vi kan sikre det en langtidsholdbarhed.

Kl. 11:12

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Enhedslistens ordfører, hr. Frank Aaen.

Kl. 11:12

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

De fleste siger, de kan huske den dag, de blev medlem af Folketinget. For mit vedkommende var det både Enhedslisten og mig selv, der kom ind i Folketinget første gang i 1994. Jeg ved så ikke, om alle kan huske, hvad der var det første spørgsmål, de fik stillet dagen efter, men for mit vedkommende var det Ekstra Bladet, der ringede og spurgte, hvad Enhedslisten mente om lukkeloven. Jeg var nødt til at indrømme, at det skulle jeg lige tænke over, for det var ikke lige et af de spørgsmål, jeg havde brugt mest tid på i selve valgkampen. Det var selvfølgelig en fejl, men jeg fandt jo hurtigt ud af, at det selvfølgelig var ud fra hensynet til de ansatte i butikkerne, at vi var imod en liberalisering af lukkeloven. Så det var ret hurtigt og nemt at svare på, og siden dengang har vi været en af de nærmeste allierede for HK og de ansattes fagforeninger. Det er jo ikke overraskende for sådan et parti som Enhedslisten.

Det, der var mere overraskende, var, at vi hurtigt fandt ud af, at vi var meget tæt allieret med de små erhvervsdrivende, med de små butikker, som lobbyede os og kom og bad os om at holde fast og sagde, at det var meget vigtigt for at kunne have specialbutikker, for at kunne have butikker ude i landområderne, at vi stod fast på, at man ikke skulle liberalisere lukkeloven. Det har vi så også gjort, så vi fik på det tidspunkt nogle venner, som vi ikke havde drømt om at vi ville få.

Vi opdagede også lige pludselig, at dem, der tog sig af landområderne, mere var Enhedslisten, end det var partiet Venstre. Man kunne ellers godt have troet, at det var sådan, at det var Venstre. Så lige pludselig var det altså dem, der traditionelt blev betragtet som værende konservative, eller dem, der normalt blev betragtet som værende tilhængere af Venstre eller for den sags skyld Dansk Folkeparti, der lige pludselig opdagede, at deres venner i Folketinget ikke var de her tre partier, men at det var Enhedslisten. Det var meget spændende.

de både for dem og for os, og det har vi så også arbejdet på lige siden.

Desværre må vi sige, at den regering, vi dengang støttede, SR-regeringen, jo startede den lavine, der nu har udviklet sig. Vi sagde dengang, at det var meget uklogt at liberalisere lukkeloven. Det blev så vedtaget alligevel sammen med de borgerlige partier. Det var vi kede af. Vi sagde, at det var en salami, man havde skåret den første skive af. I dag står vi så og er i gang med at skære den sidste skive, og salamien er fuldstændig væk. Der var tidligere nogle allierede ude i samfundet – jeg har nævnt landdistrikterne og de små butikker, og vi havde jo også engang som allieret i den her sag kirken, som sørgede for, at der ikke skulle være åbent i kirketiden. Det er også forsvundet. Det hele er ligesom faldet sammen, og det er vi meget kede af, for vi synes, at det er ærgerligt, at det hele skal være koncentreret i centre, hvor det er de store kapitalkæder, der bestemmer, og at de små butikker mere eller mindre bliver lukket ned.

Jeg vil dog sige, at vi, dengang vi havde debatten med SR-regeringen, også var med til at føde det forslag, der går ud på, at man skal beskytte de små butikker og give dem udvidet åbningstid. Vi foreslog, at det skulle være antallet af kvadratmeter, der skulle gælde, altså at det skulle være butikker af en vis størrelse, der skulle have lov til at holde åbent, lige så meget som de havde energi til. Det blev så til en omsætningsgrænse. Det virkede jo faktisk. Det er faktisk lykkedes at have små butikker i nærområderne på grund af den regel, men det hele skal åbenbart nedlægges på nuværende tidspunkt.

Jeg må sige, at det er stærkt beklageligt, at man bare vil liberalisere det hele. For som jeg prøvede at sige før i debatten, er det sådan, at når man liberaliserer det hele, dvs. fjerner en masse regler, er det den stærkeste, der vinder, og de stærkeste her er altså to-tre kæmpemæssige kapitalkæder. Jeg synes, det er ærgerligt, at vores fremtidige butikstruktur skal bestemmes af kapitalkæder og ikke ud fra, hvad der er bedst for kunderne, og hvad der er bedst for de små samfund.

Kl. 11:16

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 11:16

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne indlede med at takke for en, synes jeg, rigtig god debat her i dag. Vi havde jo planlagt, at lukkeloven skulle revideres i dette folketingsår, det følger af en bestemmelse i gældende lov, og det, som regeringen har valgt at lægge sig fast på, er jo det, som vi ønsker, nemlig at give forbrugerne flere valgmuligheder og større frihed til at tilrettelægge deres hverdag, som det passer dem bedst.

Der er mange gange i løbet af debatten i dag blevet henvist til en undersøgelse, der er foretaget af Økonomi- og Erhvervsministeriet, om forbrugernes syn på lukkeloven, og det, der vises ret tydeligt i den rapport, der er blevet udarbejdet, er, at særlig børnefamilierne ofte oplever det som en udfordring at få hverdagen til at hænge sammen.

Vi tror også, at den lempelse af reglerne, som vi lægger op til, kan have en positiv økonomisk konsekvens for butikkerne, fordi de får et større grundlag for at øge deres omsætning. Men hvad der også er væsentligt at få understreget i dag, og som jeg måske ikke helt synes har afspejlet sig under debatten i dag, er, at det jo står butikkerne fuldstændig frit for, om de vil udnytte de nye muligheder. Samtidig er der for mig at se ingen tvivl om, da jeg jo også er turismens minister, at det er en fordel i forhold til turismen og derigennem også for vores økonomi, at turisterne nu får mulighed for at handle i vores butikker om søndagen.

Jeg er derfor rigtig glad for det lovforslag, som jeg præsenterer i dag, og som altså lægger op til en gradvis liberalisering af lukketids-

reglerne, i første omgang her i 2010, og en egentlig ophævelse i 2012, undtagen på helligdage og enkelte andre særlige dage.

Samtidig mener jeg, at det er afgørende, at vi for det første klart og utvetydigt får forklaret, hvad det er for en udvikling, der kommer, hvordan reglerne vil være i løbet af det næste par år, og at vi for det andet giver både butiksejerne og de ansatte, ikke mindst, mulighed for at have god tid til at omstille sig til de nye regler. Liberaliseringen skal ske over en årrække, så alle får mulighed for at tilpasse sig de nye vilkår. Lovforslaget medfører jo, at butikkerne fra den 1. juli i år får mulighed for at holde åbent 30 søndage mod i dag 20 søndage. Desuden kan de holde åbent lørdage til kl. 20.00. Derudover får byggemarkeder og bagere mulighed for at holde åbent uden begrænsninger. Også mindre butikker, der sælger udsalgsvarer til hus og have, undtages fra lukketidsreglerne, og det vil altså sige de butikker, som har en årlig omsætning på under 30,5 mio. kr. Og fra den 1. oktober 2012 kan alle butikker holde åbent alle dage undtagen på helligdage, grundlovsdag, juleaftensdag og nytårsaftensdag efter kl. 15.00, altså i alt 13 ½ dag.

Jeg synes, det har været en god debat, der har været her i dag, men der er blevet rejst visse spørgsmål undervejs i debatten, og dem vil jeg forsøge at adressere her afslutningsvis.

For det første har der været et spørgsmål vedrørende de små butikker, der ligger i centrene i dag, nemlig hvorledes deres beskyttelse vil være fremover. Det er sådan, at vi i dag har regler i både lejeloven og erhvervslejeloven, som sikrer, at ingen forretningsdrivende i lejekontrakter eller lignende kan tvinges til at holde åbent på hverdage efter kl. 20.00, lørdage efter kl. 17.00 og på søndage, og de regler fastholder vi uændret. Det betyder altså, at hvis en erhvervsdrivende i et center skal til at holde længere åbent, end det i dag er tilfældet, er det noget, den erhvervsdrivende positivt selv skal indgå en aftale om. Ellers er reglerne sådan i dag, at den lille butik, men sådan set også den store butik, er beskyttet af de regler, der er i lejeloven og erhvervslejeloven, og dem agter jeg ikke at ændre. Så den beskyttelse vil der fortsat være.

Det næste spørgsmål, der blev rejst fra såvel Socialdemokratiets som Socialistisk Folkepartis side, var den der besynderlige idé om, at lovforslaget nu skal deles op i 2 dele, for godt nok er man modstander af en liberalisering, men alligevel lidt tilhænger, og så vil man godt være med til lidt, men man vil ikke være med til det hele. Altså, magen til makværk har jeg aldrig nogen sinde hørt tale om. Det vil skabe en utrolig usikkerhed for både butikkerne og de ansatte, hvis vi giver os i kast med et projekt og siger: Nu tager vi skridtet halvt, så svæver vi der i luften, og så er der ingen, der aner, hvor det ender. Jeg må sige, at jeg ellers har stor respekt for fru Pia Olsen Dyhrns logiske argumentation, som vi ofte hører her i Folketingssalen, men at det da er besynderligt at høre Socialistisk Folkeparti på den ene side stå og argumentere for en undersøgelse, der viser, at forbrugerne er udmærket tilfreds med loven, som den er i dag, hvorefter Socialistisk Folkepartis konklusion på den anden side er: Derfor vil vi gerne være med til at lave reglerne om. Altså, enten må argumentationen være, at man synes, reglerne er gode nok, og så står man fast, eller også må argumentationen være: Jamen vi tror faktisk på, at vi skal forandre for at bevare, og at det derfor er afgørende at sikre forbrugerne bedre muligheder. Og der synes jeg altså, at vi mangler enhver form for sagligt svar fra både Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti på, hvorfor man godt vil være med noget af vejen, men ikke hele vejen.

Kl. 11:22

Et andet spørgsmål, der har været rejst, har været, om man ikke bare kunne gå noget af vejen og lade det være fuldstændig uvist, hvordan fremtiden bliver, men så måle på, hvordan reglerne virker. Hvordan i alverden havde man forestillet sig det? Vi lever i dag i en verden, der er påvirket af finanskrisen, økonomisk krise. Hvordan

skulle man kunne adskille det i forhold til at måle på, hvilke butikker der åbner og lukker, og hvem der overlever?

Noget andet er så, og det har slet ikke fyldt noget under debatten i dag, hvilket egentlig undrer mig, er, at flere og flere forbrugere benytter sig af internettet og af e-handel. Og en af grundene til, at jeg personligt mener, at det her er det rigtige for de mindre, gode specialbutikker, er, at der er rigtig meget handel, der lige nu flytter over på internettet, fordi der, hvor forbrugerne har tid til at købe ind – og det er altså typisk i weekenden og om søndagen – holder de butikker, som de helst vil købe deres varer i, lukket, og så køber de dem på nettet. Der vil jeg sige, at det altså er helt umuligt, hvis man forestiller sig, at man skal lave en undersøgelse, der skal kunne dele op, hvorfor forbrugerne køber det på nettet og ikke ude i en butik, og hvorfor de køber det ene sted eller det andet sted. Det tror jeg simpelt hen ikke holder, og derfor vil jeg sige, at jeg ikke har nogen planer om at begynde at lave en eller anden form for midtvejsanalyse, som jeg simpelt hen ikke tror kan give et retvisende billede af situationen, hvis det, der er ønsket, er at fortælle noget om, hvorfor der er nogle butikker, der lukker, og nogle, der ikke lukker. Jeg mener nemlig, at fru Colette Brix har fuldstændig ret i, at det, der er afgørende, er, om man sælger de rigtige varer i sin butik. Og der vil jeg sige til fru Pia Olsen Dyhr, at jeg, hvis vi skal tage en butik som en slagter i Stege som eksempel, sådan set tror, at det vigtigste for den slagterbutiks overlevelse er at have gode varer i butikken, rigtig, rigtig gode produkter, som forbrugerne efterspørger, men at det da måske, da Møn er et af de steder, hvor rigtig mange mennesker tager på weekendferie, også er at holde åbent, når der er ekstra mange kunder der. Derfor tror jeg – og der taler jeg af erfaring, jeg kommer fra Nordjylland, hvor der er rigtig mange, der opholder sig i weekenden, og hvor der er rigtig mange turister – at det, der kan sikre butikkerens overlevelse, altså er, at man kan holde åbent, når der er flest mulige kunder, der går rundt i gaderne.

Jeg vil så også sige til hr. Morten Østergaard, at jeg er meget glad for de tilbagemeldinger, der er kommet fra Det Radikale Venstre, og det positive tilsagn, der er kommet. Jeg vil så give et mindst lige så positivt tilsagn om, at vi meget gerne vil gå ind i et konstruktivt forløb nu om at se på, hvad vi yderligere kan gøre for at sikre udkantsområderne, yderområderne, og de butikker, der ligger der, bedre overlevelsesmuligheder. Jeg tror, at vejen dertil selvfølgelig er at sørge for at følge med tiden og have de gode varer i butikkerne, men jeg tror bestemt også, hr. Morten Østergaard har en rigtig pointe i, at man for at lokke kunderne til måske skal have et større udbud af andre aktiviteter, der gør, at de siger, at så ordner de det hele lokalt. Nogle af de ting, som hr. Morten Østergaard allerede har peget på, er sådan noget som biblioteksbetjening, pengeinstitutservice og borger-service via opstilling af pc'er. Allerede i dag ved vi jo, at udlevering af håndkøbsmedicin, salg af tips og lotto og postekspedition er nogle af de ting, der kan være med til at have en slags multibutik, der kan mange ting. Noget af det, jeg også selv synes er meget spændende, er de såkaldte netnærbutikker, der er et netværk af internetbaserede landbutikker med et stort socialt indhold, altså at man prøver at putte andre typer opgaver ind i butikkerne, og det vil vi som sagt meget gerne arbejde konstruktivt videre med og prøve at finde nogle gode, fornuftige løsninger på, herunder også se på, hvilke regler der måtte være en hindring for det, så butikkerne får en mulighed for at kunne klare sig.

Jeg synes måske også, det er værd at få understreget under debatten her i dag, uanset hvad vi gør – for jeg er meget enig med Det Radikale Venstre i, at vi skal tænke i, hvordan vi kan bevare noget liv ude i landdistrikterne – at det jo så også er vigtigt at få sagt til de mennesker, der bor derude, at de også selv skal være med til at tage et medansvar. Hvis de vælger at købe ind i et storcenter på vejen hjem, er de sådan selv skyld i, at butikkerne til sidst lukker.

Der vil jeg gerne fremhæve et rigtig godt eksempel fra Nordjylland. Der har beboerne i Nørholm, en mindre by, der ligger 12 km fra Aalborg, faktisk valgt at lave en ordning, så de hver har en lille bog liggende hos købmanden. Hver måned sætter man 1.000 kr. ind på den, og hver gang man går ned til købmanden og handler, bliver der så trukket på den. Det har man simpelt hen gjort som en konsekvens af, at man ønskede, at den købmand skulle blive ved med at være der, og at man var klar over, at man også lokalt skulle tage et medansvar, for at den kunne være der, og den slags lidt mere kreative løsninger synes jeg faktisk at vi skal gøre noget for at udbrede mange steder.

Så jeg vil sige, at jeg synes, det har været en god debat i dag. Jeg synes måske, den har været lidt præget af, at dem, der er modstandere af loven og ikke har villet støtte lovforslaget – med undtagelse af hr. Frank Aaen, som man må sige meldte klart ud, hvorfor han ikke er tilhænger af en liberalisering – ikke rigtig har så mange saglige argumenter for, hvorfor de ikke vil være med hele vejen. Jeg synes, at det her med at være med halvvejs er noget mærkeligt noget, men fred være med det. Jeg håber, at der under udvalgsbehandlingen vil være en bred opbakning til, at dette lovforslag også får en bred tilslutning ved tredjebehandlingen. Og det er der jo meget der tyder på i dag, når man har hørt de forholdsvis positive toner, der ud over fra regeringspartierne selvfølgelig også har lydt fra Dansk Folkeparti, men også fra Det Radikale Venstre.

Kl. 11:27

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Pia Olsen Dyhr for en kort bemærkning.

Kl. 11:27

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg vil gerne skabe klarhed for økonomi- og erhvervsministeren. Der er ingen tvivl om, at SF mener, at den nuværende lukkelov er god nok, men eftersom vi jo kan se, at det her bliver sat i værk, og at det bliver sat i værk lige om lidt her i sommeren 2010, så vil vi, når vi kommer til regeringsmagten i 2011, gerne sikre, at erhvervslivet ikke skal tro, at vi lige pludselig begynder at rulle tingene tilbage. Vi vil netop gerne skabe tryghed, selv om vi ikke – hvad jeg tror det ender med – stemmer for det. Det er simpelt hen, for at også de skal vide, at vi altså ikke lige pludselig kommer til at skabe en masse hul-lumhej bagefter. Det er den ene ting.

Den anden ting er, at jeg hører ministeren sige, at hun gerne vil kigge på andre ting for at sikre mod erhvervsdød, altså at små virksomheder eller specialbutikker eller butikkerne rundtomkring i landet dør. Der er nogle steder, hvor de er beskyttet, f.eks. i kystbyer. Så vidt jeg husker, kommer ministeren selv fra Hirtshals, og der er nogle særlige regler, der gælder i kystbyer. Men man kan måske kigge på andre elementer, man kan kigge på boligloven, man kan kigge på planloven, man kan kigge på skattelovgivningen for netop at lave en eller anden form for kompleks, som sikrer både de små specialbutikker, som vi alle sammen gerne vil bevare, samt måske også sikrer specialbutikkerne i mellemstore byer.

Kl. 11:29

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 11:29

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Nu vil jeg sige til fru Pia Olsen Dyhr, at man jo lige skal vinde valget, før man kan begynde at regere, så lad os tage den diskussion på det tidspunkt. Men jeg synes nu, at det er mærkeligt holdningsløst, men et eller andet sted også helt i tråd med den politiske vandring, som Socialistisk Folkeparti har været igennem, at man egentlig siger, at man er fuldstændig modstander af det her, men at hvis de an-

dre gennemfører det, nå ja, så gør man ikke noget ved det, så er man tilhænger af det, og så sker der ikke noget. Det er mærkeligt holdningsløst, og på en eller anden måde synes jeg også, at det jo ikke harmonerer med det, som Socialistisk Folkeparti normalt står for, nemlig at være på forbrugernes parti. For det er klart til forbrugernes fordel, at butikkerne har åbent, når forbrugeren har tid til at handle.

Men jeg vil sige, at vi selvfølgelig er helt indstillet på efter mange af de gode tanker, som hr. Morten Østergaard er fremkommet med, at prøve at se på, om der er noget, man kan gøre for at fremme udviklingen, også i udkantsområderne, og et af de eksempler, som hr. Morten Østergaard nævnte, som jeg ikke har undersøgt til bunds, men som jeg jo synes lyder meget spændende, er hele ideen om f.eks. i forbindelse med plejehjem og andet at lade butikker have åbent, hvor der kan være behov for det på grund af de ældre, for at understøtte dem med gode butiksmuligheder.

Kl. 11:30

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 11:30

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu skal vi jo ikke diskutere, hvad Socialdemokraterne og SF kommer til at gøre i en kommende regering, for det tror jeg ikke vi kan blive enige om, og det er der sådan set heller ingen grund til at blive enige om. Vi har bare gerne villet sikre en vis ro hos de erhvervsdrivende, også i fremtiden, og derfor har vi sagt, som vi har gjort; det synes jeg faktisk ikke at der er noget odiøst i overhovedet. Ministeren burde faktisk i stedet sige, at det er ansvarligt.

Når ministeren siger, at SF er forbrugernes parti, så er det ganske rigtigt. Vi er interesseret i forbrugernes ve og vel, og derfor noterer jeg mig også i den her undersøgelse, at forbrugerne generelt siger, at de faktisk er ganske tilfredse med de nuværende regler. Det er rigtigt, at der er nogle børnefamilier, der siger noget andet, men generelt siger forbrugerne, at de er glade for de eksisterende regler. Derfor ser jeg ikke nogen grund til at ændre på dem. Man har ikke spurgt forbrugerne i undersøgelsen, hvilket jeg synes er en mangel: Hvordan vil du have det, hvis nu lukkeloven medfører, at din specialbutik kommer til at lukke? Vil du have det godt med det? Det spørgsmål er jo ikke stillet, og jeg tror også, at det er i forbrugernes interesse, at der er små specialbutikker i deres nærområder.

Kl. 11:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 11:31

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne starte med at sige til fru Pia Olsen Dyhr, at hvis Socialistisk Folkeparti ønsker at skabe ro for de erhvervsdrivende, så kan man da i hvert fald starte med at aflyse de voldsomme skattestigninger, man lægger op til, hvis der skulle ske den ulykke, at man vandt det næste folketingsvalg. De 18-19 mia. kr., som erhvervslivet og de hårdt plagede danske skatteydere skal diske op med, er noget, der skaber utryghed, som ødelægger konkurrencen og flytter arbejdspladser til udlandet. Så der kunne man starte. Og jeg må sige, at det er i forbrugernes interesse at skabe bedre muligheder. Det er ikke lukkeloven, der lukker specialbutikkerne, det er mangelen på kunder, der lukker specialbutikkerne, og der tror jeg, at det, at specialbutikkerne nu kan matche og konkurrere mod internetbutikkerne, faktisk gør, at flere af dem vil overleve på sigt, hvis de vel at mærke følger forbrugernes ønsker og krav. Det er den vej, det skal gå.

Jeg er også helt overbevist om, at når den nye lukkelov er endeligt implementeret, vil man også opleve, at forbrugerne er endnu mere glade over de nye regler.

Kl. 11:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Orla Hav for en kort bemærkning.

Kl. 11:32

Orla Hav (S):

Jeg skal bare lige have slået fast: Er det ikke sådan, at omsætningen i de små specialbutikker, som ministeren gerne vil tage hensyn til, er således, at de allerede i dag kan holde åbent stort set på de tidspunkter, de ønsker, fordi de reddes af omsætningsloftet? Lad os lige få det på det rene.

Det andet er, at ministeren problematiserer, at vi har et fase 1- og fase 2-forslag på det her lovforslag. Der er dog ganske stor forskel på at have et sæt regler eller ikke have et sæt regler. Derfor har vi ønsket om en faseopdeling.

Må jeg så spørge ministeren: Er det ikke korrekt, hvis vi taler centerkontrakter – det er rigtigt, at lejeloven forbyder det, hvis det er mod lejerens interesser eller mod lejerens vilje – at hvis ikke centerkontraktindehaveren eller centerindehaveren kan lave en kontrakt med en, så kan han måske med den næste, og dermed er der ikke så stor beskyttelse for den enkelte.

Så skal jeg bare opdatere ministeren om det seneste om butikken i Nørholm. Det er ifølge Nordjyske, at den desværre er under afvikling.

Kl. 11:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 11:33

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil starte med at sige til hr. Orla Hav, at der jo desværre er masser af butikker, der er over omsætningsloftet og derfor ikke kan holde åbent. Det er jo sådan set det, der er hele pointen. Hvis vi ønsker, at handelen stadig væk fysisk skal være ude på gader og stræder og i udkantsområderne, er der altså behov for at lave en liberalisering.

Som jeg har sagt, er reglerne sådan i både lejeloven og i erhvervslejeloven, at der er en beskyttelse af de små butikker i centrene, men det er naturligvis klart – sådan er det, vi lever i et frit samfund – at hvis man underskriver en kontrakt og aftaler sig frem til noget andet, er der mulighed for det. Det kunne jeg ikke drømme om at forhindre. Hvis der er en lille urmager i et storcenter, der gerne vil holde åbent om søndagen og holde åbent sammen med alle de andre butikker, så skal vi da ikke til at lave regler for det. Han skal da have lov til at konkurrere på lige vilkår med alle andre. Men hvis man ikke ønsker det, er der en beskyttelse. Så kan man sige, at man ikke vil underskrive den kontrakt.

Jeg skal sige, at hvis det om Nørholm er rigtigt, er det selvfølgelig meget beklageligt. Ikke desto mindre synes jeg, at det er den rigtige vej at gå. Vi politikere her på Christiansborg kan jo ikke være med til at sikre, at hver enkelt lille butik overlever. Vi kan give nogle gode rammer, herunder også følge det, som Det Radikale Venstre i dag har peget på, med at se på ekstrapmuligheder, men det er forbrugernes selv, der skal være med til at lægge pengene lokalt, hvis man skal overleve lokalt.

Kl. 11:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Orla Hav for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 11:35

Orla Hav (S):

Det sidste er jeg naturligvis enig med ministeren i, og derfor er det også helt afgørende, at Folketinget påtager sig at lave nogle rammer,

som tager hensyn til de meget forskelligartede interesser. Det er jo det, vi synes at den totale liberalisering ikke vil gøre. Den vil sætte de mindre erhvervsdrivende under så voldsomt et pres, at de vil blive truet på overlevelsen, og et generationsskifte vil næsten være umuligt. Det er ærgerligt, at man ikke vil tage de hensyn.

Med hensyn til undersøgelserne af, hvilke ændringer man ønsker fra eksempelvis børnefamiliernes side, så er der jo en forudsætning om, at handelsmønsteret eller butiksstrukturen forbliver uændret, hvis der laves ændringer i lukkeloven. Sådan er det jo ikke. Der vil komme voldsomme strukturtilpasninger, som vil ramme de samme, der i dag ønsker ændringer. Det vil jeg godt spørge om ministeren ikke kan se problematikken i.

Kl. 11:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 11:36

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Orla Hav, at her faktisk er et punkt, hvor jeg tror, vi deler analysen, nemlig at der er utrolig mange faktorer udefra, der hver især presser hele butiksstrukturen, både det, at folk arbejder på mere og mere skiftende tider, har differentierede arbejdstider, og også det krav, der er om, at både mor og far arbejder, og som altså gør, at man har en meget presset hverdag, samt det, at der bliver mere og mere e-handel, altså mere og mere handel over internettet, hvor man får leveret sine varer og sine gaver osv. via internettet. Det er alt sammen noget, der sætter butiksstrukturen og butikernes overlevelse under pres. Og der kan man vælge enten at holde butikkerne i et jerngreb og sige, at de bare må følge de regler, der er, og så lukke øjnene for, at folk altså kan købe gaver over internettet 24 timer i døgnet, og at de kan bestille varer, eller man kan prøve at give butikkerne en mulighed for at kunne konkurrere i en virtuel verden, hvor der også er internethandel. Og der tror jeg, at den rigtige vej frem, hvis vi ønsker specialbutikker og i det hele taget et levende butiksmiljø, både i store byer og små byer, er at liberalisere og sætte tingene fri.

Kl. 11:37

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingerne sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 102:

Forslag til lov om ændring af selskabsloven og lov om ændring af årsregnskabsloven, lov om finansiel virksomhed og forskellige andre love. (Ændring af bestemmelser om ikrafttræden).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 13.01.2010).

Kl. 11:37

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, at Venstres ordfører, hr. Jacob Jensen.

Kl. 11:38

(Ordfører)

Jacob Jensen (V):

Vi kan vel sige, at vi har med et lidt teknisk lovforslag at gøre, men ikke desto mindre er det jo ikke altid sådan, at det, fordi det er et teknisk lovforslag, så ikke også har et materielt indhold. Og det er faktisk tilfældet med det forslag her, forstået på den måde, at vi jo tidligere med et bredt forlig her i Folketinget har vedtaget nogle rigtig gode og konstruktive tilpasninger og ændringer af selskabslovgivningen og årsregnskabslovgivningen, som faktisk er blevet modtaget rigtig positivt ude omkring i organisationer og i virksomheder. Ja, faktisk så positivt, at man gerne vil hurtigt i gang med at bruge de nye fleksible muligheder, der bl.a. ligger i at kunne organisere sig på en lidt anderledes måde.

Hvis de muligheder skal få fuld virkning og fuld kraft allerede nu fra i år, skal vi handle. Det er jo sådan, at rigtig mange virksomheder holder deres generalforsamling her i løbet af foråret 2010, hvor eventuelle tilpasninger i ledelsesstruktur m.v. skal indgå. Derfor vil det jo være smart, hvis vi så kunne få reglen til at virke allerede på det tidspunkt.

Nu er det så sådan, at det for i hvert fald en lille dels vedkommende kræver, at it-systemet i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal tilpasses. Der er det jo ærgerligt, hvis en lille del, en teknisk it-løsning, skal hindre, at vi kan få de her positive virkninger til at slå igennem så godt som muligt. Derfor er det, at forslaget her – ganske vist teknisk, men alligevel – skulle give en helt klar hjemmel til økonomi- og erhvervsministeren, sådan at hun kan sætte størstedelen af de ændringer, vi vedtog tidligere, i gang, uden at det samlede kompleks kommer i gang på samme tid. Det bliver altså sådan, at vi får en virkning for størstedelens vedkommende allerede nu, og at man så venter med den del, som kræver noget it-tilpasning i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, til det tidspunkt, hvor den løsning måtte være klar.

Det er sådan set kort fortalt det, som lovforslaget her går ud på. Og da vi jo fra Venstres side har støttet varmt op omkring de ændringer, kan vi selvfølgelig også støtte varmt op omkring, at vi får virkningen så hurtigt som muligt.

Kl. 11:40

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste er den socialdemokratiske ordfører, og det er hr. Jens Christian Lund.

Kl. 11:40

(Ordfører)

Jens Christian Lund (S):

Jeg vil gerne starte med at sige til formanden, at mit indlæg dækker både Socialdemokratiets og SF's holdning.

Så vil jeg gerne sige noget, som jeg håber at ministeren lytter til. Som ministeren ved, har jeg været 5 år her i Folketinget, og jeg har inden det været 40 år i chefstillinger uden for disse mure. Derfor overrasker det mig en gang imellem, at jeg synes, at ledelsen her på tinge er for ringe. Jeg kan huske, da vi behandlede selskabsloven. Det var en meget indviklet lov, og jeg erkendte i hvert fald, at der var nogle ting i selskabsloven, der krævede, at vi havde nogle mere tekniske drøftelser, og at vi talte lidt bedre om det end bare lige her i Folketingssalen. Det lyttede ministeren til, og det gjorde, at vi i fællesskab nåede et resultat, som vi alle vurderede var godt for erhvervslivet, for de ansatte og for den sags skyld også for staten. Jeg husker dog, at jeg alligevel tilkendegav over for ministeren, at selskabsloven var lidt indviklet.

Nu skal vi behandle et hastelovforslag, som det nærmest lykkes hr. Jacob Jensen at give indtryk af at han var stolt af, og jeg kunne nu sige til ministeren: Hvad sagde jeg? Det vil jeg ikke gøre, fordi det ville jo være at score nogle billige point på, at tingene ikke går så godt. Men når vi skal drøfte det her lovforslag, må vi sige, at det jo er, fordi Justitsministeriet har tilkendegivet, at selskabsloven ikke indeholder en tilstrækkelig hjemmel til, at ministeren kan foretage konsekvensændringer i den bekendtgørelse, der skal sætte loven i kraft. Justitsministeriet har yderligere fastslået, at problemet ikke kan løses ved at lade dele af de tidligere love forblive i kraft, indtil den såkaldte it-tilpasning er afsluttet. Jeg må sige til ministeren, at jeg synes, det lidt er noget rod.

Jeg vil gerne sige til ministeren, at jeg ville så utrolig gerne, dengang vi behandlede selskabsloven, have kunnet erkende, at det her problem kunne opstå. Jeg må sige, at den gamle oberst ikke kunne forstå det, og derfor erkendte jeg det ikke. Jeg stolede på ministeren og sagde til mig selv: Når ministeren siger, at det er godt nok, tror jeg på ministeren. Både SF og S er imidlertid enige om, at det haster med at få iværksat selskabsloven, for det er en god lov, men begge partier vil gerne sige til ministeren, at vi gerne vil sikre, at ministeren i hvert fald lover, at der ikke mangler noget i det her lovforslag.

Jeg startede med at sige noget om chefvirke. Vi har jo begge to læst de bemærkninger, der er, og lad mig sige, at der jo ikke er kommet mange bemærkninger ind under høringen, men der er alligevel et par stykker, som udtrykker en vis usikkerhed om, om der nu er nogle ting også i det her lovforslag, som ikke helt virker. Jeg kan se, at jeg ikke har tid til gennemgå det, men jeg vil så bede ministeren om at love mig, at vi under udvalgsarbejdet og også i fremtiden samarbejder bedre om de her ting. Det havde været en fornøjelse, hvis ministeren i det her tilfælde lige havde taget telefonen og ringet til ordførerne for at sige: Ved I hvad, vi har et lille teknisk problem; kan vi ikke lige hurtigt finde ud af at løse det? For det vil SF og S meget gerne.

Jeg vil sige til afslutning: SF og S skal nok støtte op bag ændringen her, for vi skal have det vedtaget, men vi håber, at ministeren har lyttet til anbefalingen fra vores side om, at det er vigtigt med et samarbejde.

Kl. 11:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til de to partier og til ordføreren, og så er det fru Colette L. Brix som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 11:45

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

Dette lovforslag er af rent teknisk karakter, idet der så at sige har været en smutter i forbindelse med lovbehandlingen sidste forår af forslaget til en ny selskabslov. Justitsministeriet har så fundet huller i osten, så den ny selskabslov ikke gradvis kan sættes i kraft. Det er jo et gevaldigt lovkompleks, som i flere etaper skal erstatte den gamle anparts- og aktieselskabslovgivning. Der er en del moderniserin-

ger og lettelser, som kræver store it-tilpasninger i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Derfor var der lagt op til, at lovgivningen hen ad vejen kunne træde i kraft, men her mente Justitsministeriet ikke at der var tilstrækkelig lovhjemmel til, at ministeren i bekendtgørelsesform kunne lade den ny selskabslov træde i kraft, i takt med at it-udstyret kom på plads i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Vi stemte sammen med regeringen i foråret for forslaget til en ny selskabslov, og derfor støtter vi selvfølgelig også dette lovforslag, så den nye selskabslov kan komme på plads, inden de mange generalforsamlinger starter i det tidlige forår. Vi støtter forslaget.

Kl. 11:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er den konservative ordfører, hr. Mike Legarth.

Kl. 11:46

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand.

Det Konservative Folkeparti støtter naturligvis også det her forslag, eftersom det er vores egen fremragende minister, der har fremsat det. Det er en opfølgning på den nye selskabslov, som vi vedtog i juni. Ministeriet er sådan set klar til at implementere det hele, men der er nogle it-forhindringer, der gør, at vi er nødt til at tage det etapevis, og det viser sig nu, at der mangler hjemmel til, at ministeren kan indføre det etapevis. Det er så det, vi nu giver opbakning til, og det gør vi, fordi der er generalforsamlinger her i løbet af foråret, lige om lidt, og der skal vi give erhvervslivet så vide muligheder for at gennemføre forenklinger og forbedringer og styrkelser af måden at drive virksomhed på, som vi overhovedet kan. Derfor støtter vi lovforslaget.

Kl. 11:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det den radikale ordfører, hr. Morten Østergaard.

Kl. 11:47

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Jeg skal ikke trække debatten i langdrag. Det Radikale Venstre kan også støtte lovforslaget. Det er selvfølgelig altid ærgerligt, når man får formuleret et lovforslag så uklart, at kronjuristerne efterfølgende ikke mener, man har hjemmel til det, man troede man havde. Men lad os ikke bruge lang tid på at diskutere det. Lad os blot bekræfte hinanden i, at det selvfølgelig skal vedtages hurtigst muligt.

Kl. 11:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 11:47

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne takke for Folketingets velvillige behandling. Ja, det er selvfølgelig lidt ærgerligt, at vi bliver nødt til at gå i Folketinget med en sag, som vi sådan set troede vi havde klaret, i forbindelse med at vi behandlede ændringerne af selskabsloven. Vi har jo hele tiden vidst, at den nye selskabslov ville medføre behov for væsentlige ændringer i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-systemer, og vi har i kredsen af partier også vidst, at det ville være nødvendigt at udvikle ændringerne i etaper.

Derfor valgte vi også, da vi lavede den nye selskabslov, at bestemme, at selskabsloven skulle sættes i kraft i etaper, i takt med at de nødvendige it-ændringer var på plads. Desværre har det nu vist

sig, at den hjemmel, vi egentlig har lavet til at lave delvis ikrafttrædelse i forskellige etaper, mener Justitsministeriet altså ikke vi kan bruge, i det omfang vi havde forventet, bl.a. fordi der er noget teknik i forbindelse med de nødvendige it-tilpasninger.

Derfor er formålet med dette lovforslag at præcisere og udbygge den hjemmel, som økonomi- og erhvervsministeren har til at fastsætte regler om delvis ikrafttræden og nødvendige konsekvensændringer i forbindelse med en overgangsperiode, indtil it-tilpasningerne er endeligt på plads. Det er naturligvis, fordi vi skal have en sikkerhed for, at selv om en masse nye gode regler træder i kraft, som virksomhederne venter på, skal det jo ikke være sådan, at der så ikke er nogen aktie- og anpartsselskabslov tilbage for restdelen.

Så jeg vil sige, at der er faldet et par knubbede ord fra Socialdemokratiet og Socialistisk Folkepartis side. Dem tager jeg på min kappe. Jeg skal nok sørge for at ringe, inden lovforslaget fremsættes, en anden gang, og jeg vil sige, at der mig bekendt ikke er mere, der skal ændres. Det har jeg spurgt til, da jeg jo nødig vil komme i Folketinget igen med endnu et ændringsforslag til noget, vi egentlig troede var klappet af. Men jeg er glad for, at der er den konstruktive tilgang til det, og jeg håber, at vi forholdsvis hurtigt kan få ændringsforslaget på plads, så de nye gode regler, vi er enige om, kan træde i kraft til glæde for virksomhederne i Danmark.

Kl. 11:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren. Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingerne sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 93:

Forslag til lov om ændring af lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer, ligningsloven og skattekontrollen. (Fredning af landskabsarkitektoniske værker, systematisk fredningsgennemgang, statslig overtagelse, fradrag for udgifter m.v.).

Af kulturministeren (Carina Christensen).
(Fremsættelse 16.12.2009).

Kl. 11:50

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Den første, der får ordet, er Venstres ordfører, og det er fru Britta Schall Holberg.

Kl. 11:50

(Ordfører)

Britta Schall Holberg (V):

Vi har i Venstre glædet os til denne førstebehandling af bygningsfredningsloven. Det er for os vigtigt, at vi med lovforslaget vedkender os vores ansvar for kulturarven. Vi kan i Danmark desværre ikke bryste os af, at vi ofrer mange offentlige penge på vores kulturarv. Der er således p.t. sat 30 mio. kr. af årligt til hjælp til de ofte meget fordyrende krav, der stilles, når fredede bygninger skal bevares og istandsættes. Der er ofte tale om uoverkommelige udgifter for en privat ejer. Når nu området for fredninger udvides, vil der blive endnu

mindre til selve bygningsmassen. Derfor bør det arbejde, der nu sættes i gang, betyde, at det overblik, der med loven skabes over opgavens omfang, resulterer i, at vi drøfter, hvordan vi i fremtiden finansierer og bevarer vores fælles kulturarv på en mindre ynkelig måde, end det sker i dag. Venstre går til arbejdet med dette sigte.

Lovforslaget vedrører det brede spekter af fredede bygninger, herregårde samt by- og landhuse i privat og offentligt eje. Fælles for alle er, at vi ikke siden 1918 har haft en gennemgang af disse huses fredningsværdier, medmindre ejerne har spurgt om hjælp eller har søgt om midler. Lovforslaget lægger op til en sådan samlet gennemgang, og det hilser vi i Venstre med tilfredshed. Ud over en bedre registrering af fredningsværdierne lægger lovforslaget også op til, at arkitektoniske værker i landskabet kan fredes, og desuden indeholder lovforslaget tilbud om en handlingsplan for en istandsættelse, ligesom der lægges op til en øget formidling om kulturarvsværdierne samt en øget klageadgang.

For Venstre er der i det kommende arbejde nogle vigtige principper: for det første, at gennemgangen vel bliver obligatorisk, men at den sker i tæt samvirke med ejerne; det vil kræve megen finfølelse at aftale og foretage denne gennemgang specielt i private hjem, så det ikke føles som et overgreb; for det andet, at det er ejeren, der i givet fald skal anmode om hjælp til at få udarbejdet en handlingsplan, og at der ikke stilles krav om en sådan samlet handlingsplan for at få tilskud til enkelte projekter; for det tredje, at gennemgangen af bygningerne ikke har som formål at affrede, men tværtimod har til formål at sikre eller genoprette kulturarvsværdier. Samtidig må vi herinde gøre os klart, at en eventuel øget genopretning kan komme til at betyde en ikke ringe økonomisk belastning for såvel ejer som det offentlige.

Vi er kede af, at lovforslaget ikke opererer med en genindførelse af de tidligere A- og B-fredninger. Gennemgangen af bygningerne vil givetvis vise, at disse differentierede fredninger bør genindføres, og det er vi åbne over for.

Vi er tilfredse med udvidelsen af fredningsmulighederne, men vi vil gerne drøfte, om man ikke bør interessere sig yderligere for fredninger af omgivelser og helheder. Vi har noteret os KL's indvendinger, men vi ved også, at der ud over landet er skræmmende eksempler på, at kommunerne har taget for lidt hensyn til disse fredede ejendomme i deres planlægning og udbygning. Det er i det hele taget vigtigt for Venstre at præcisere den forpligtelse, som kommunerne har fået, til i højere grad at interessere sig for sikringen af kulturværdierne. Kommunerne må kraftigere pålægges at registrere, hvad de har af fredede og bevaringsværdige bygninger og landskaber. Denne registrering må bl.a. danne baggrund for de tiltag, kommunen giver tilladelse til efter anden lovgivning, bl.a. når det drejer sig om nedrivning.

Vi er enige i, at formidlingen af fredningsværdierne og kulturarvens betydning er vigtig, men vi vil gerne understrege, at det er vigtigt, at Kulturarvsstyrelsen ikke påtager sig opgaven alene, men også inddrager andre, som har både engagementet og ekspertisen til at foretage en sådan formidling. Herudover gør mange private ejere jo en meget stor formidlingsindsats selv.

Endelig ønsker vi, at vi i udvalgsarbejdet ser på den urimelighed, at ejere af fredede ejerlejligheder ikke, når de selv beboder deres lejlighed, kan trække vedligeholdelsesudgifterne fra.

Venstre kan med disse præciseringer støtte lovforslaget.

Jeg vil gerne slutte med at sige tak til ministeren for åbenhed i forbindelse med lovarbejdet. Det har været meget givende at samarbejde om udformningen. Men jeg vil også godt her til sidst bukke for det samarbejde, som Kulturarvsstyrelsen, kan jeg forstå, i de sidste dage her har indledt med Realdania om hele denne problemstilling. Det tror jeg bliver et meget vigtigt samarbejde.

Kl. 11:55

Kl. 11:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 11:55

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak for det. Jeg vil gerne stille Venstres ordfører et spørgsmål. Venstres ordfører får fra starten meget reelt ridset op, at der ikke er ret mange penge i Danmark til bygningsbevaring, og det er helt korrekt, som det nævnes, at de 30 mio. kr. ikke rækker ret langt, når man tænker på, at der er 9.000 fredede enkeltbygninger i Danmark. Men kunne ordføreren måske få signaleret her fra talerstolen i dag, at der fra Venstres side kunne være en interesse i også at udvide det beløb, så vi får noget mere at gøre med? For korrekt er det jo, at det er meget, meget vanskeligt at skulle lave noget, der er kvalificeret, og noget, der er rummeligt, og som batter, for 30 mio. kr.

Kl. 11:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 11:56

Britta Schall Holberg (V):

Det var det, jeg forsøgte at sige i starten, men det er svært at få de 5 minutter til at række til alt det, man gerne vil sige. Jeg forsøgte at sige, at vi i Venstre går til arbejdet med det sigte, at vi, når gennemgangen af disse ejendomme er foretaget, må se på de 30 mio. kr., som jeg vist ligefrem kaldte et ynkeligt beløb. Vi har jo set nogle sager, hvor ejere er blevet pålagt en voldsom ekstra udgift, fordi man helt reelt vil have en håndværksmæssigt rigtig udformning af de her ting, og det er vigtigt, men når man så kommer med nogle støttebeløb, som betyder, at ejeren overhovedet ikke kan få det til at hænge sammen, er det dybt urimeligt, og derfor bliver vi nødt til at se på det.

Kl. 11:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Hr. Flemming Møller Mortensen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 11:57

Flemming Møller Mortensen (S):

Jamen jeg ville også have kunnet finde på at bruge et ord som ynkelig, fordi sådan er det. Men i kraft af at vi nu får lavet de her handlingsplaner, som jeg også synes er en fantastisk god idé, kan der vel godt være fornuft i, at man siger, at de 30 mio. kr., som vi trods alt putter ud i de fredede bygninger, bliver brugt i de fredede bygninger, hvor de giver mest værdi, og hvor det er mest sikkert, at man oprettholder lige nøjagtig de specifikke værdier, som handlingsplanen og fredningsgennemgangen har vist de skal have.

En anden lille ting, jeg gerne vil sige til Venstres ordfører, fru Britta Schall Holberg, er, at jeg er rigtig glad for at høre, at Venstre også har fokus på, at bevaringsværdige bygninger er noget, der skal fokuseres på. Fra socialdemokratisk side vil vi i lovarbejdet her frem mod tredjebehandlingen netop fokusere på det, så vi kan sikre, at kommunerne får lavet bevarende lokalplaner, og at vi retsligt sikrer nøjagtig den gruppe, som ligger under de fredningsværdige bygninger, inden for en god ramme, for der har vi også en stor forpligtelse.

Kl. 11:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Britta Schall Holberg (V):

Det er jeg helt enig i, og vi må drøfte i udvalgsarbejdet, hvordan det her skal være. Det var derfor, jeg også foreslog, at vi kiggede på de gamle A- og B-fredninger igen, fordi vi i den proces her kan komme ud i, at der bliver et meget stort spænd mellem en meget fin fredet ejendom og så en, der måske pludselig falder ud af det hele her. Så vi bliver nødt til at have det her til at hænge sammen.

Til ordføreren har jeg lyst til at sige, at det er vigtigt for os, at de handleplaner for det første er frivillige for ejeren at få lavet, og at de for det andet bliver udformet sammen med ejeren, sådan at man kan sikre, at hvis ejeren ønsker et køkken, er det ikke en garage, vedkommende kan få tilskud til. Det må være sådan, at moderne mennesker kan bo i disse fredede ejendomme, selv hvis vi bevarer kulturværdierne. Derfor er det meget vigtigt, at vi i lovforslaget bliver ved med at arbejde med dette meget fleksible fredningssyn, så vi netop kan bruge disse ejendomme i fremtiden også.

Kl. 11:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og det er så hr. Flemming Møller Mortensen, denne gang som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 11:59

(Ordfører)

Flemming Møller Mortensen (S):

Den anden dag talte jeg med en person, som bor i et fredet hus. Huset blev fredet tilbage i 1918, da vi fik fredningsloven indført. Det er et af de huse ud af de 9.000 huse, bygninger, som vi har fredet i Danmark. Det har vi naturligvis gjort, fordi vi stadig væk skal have unikke bygningsbrikker placeret rundtomkring i landet, som bevidner tidens bygningsmæssige udvikling. Det omtalte hus er beboet af ejerne. De passer rigtig godt på det, og de er rent faktisk også stolte over, at deres hus har en særlig værdi. Men ikke én gang siden 1918 er der lavet en gennemgang af de fredede bygninger i Danmark, og det betyder, at hverken ejerne eller Kulturarvsstyrelsen ved, om husene, bygningerne, er i en god fredningsstand. Dermed er det her hus ikke noget særligt tilfælde, og derfor må vi simpelt hen få gjort noget ved det. Vi passer ikke godt nok på vores kulturarv, i kraft af at vi ikke ved, i hvilken stand den er.

Derfor er det helt rigtigt, om end ganske sent, at man i 2007 fik nedsat det udvalg, som skulle sætte fokus på problemet og se på, hvordan vi i fremtiden kan sikre vores bygningsværdier bedre. Det er et flot og spændende arbejde, som nu munder ud i dette lovfor-slag. Det er et godt forslag, men der er dog alligevel visse mangler.

Det er godt, fordi der nu laves en grundig og total gennemgang af alle fredede bygninger. Det er godt for os alle, og det er godt for ejerne, at man kommer til at vide, lige nøjagtig hvilken værdi der ligger i huset og hvorfor. Godt er det også, at der herefter laves vejledende handlingsplaner for bygningernes bevaring og eventuel genopretning af skader, planer, som kan danne grundlag for samt sikring af, at offentlige tilskud gives til de væsentligste renoveringsprojekter ved den enkelte bygning. Godt er det også, at det bliver muligt at frede selvstændige landskabsarkitektoniske værker.

Dog er der visse elementer, som bør indarbejdes i forslaget, og så har jeg også et par bekymringer. For Socialdemokraterne er det vigtigt, at der sker en differentieret fredning, så visse dele af en bygning kan vægtes højere end andre, forstået sådan at Kulturarvsstyrelsen efter fredningsgennemgangen har styr på hele bygningen og på den baggrund får langt lettere ved at give tilladelse til renovering og ændringer af de ikkevæsentlige dele af huset. Det vil givetvis være til meget stor glæde for ejerne.

Væsentligt vil det også være, at også større og sammenhængende bygningsmiljøer fremover vil kunne sikres bedre gennem fredning. På dette felt udtrykker Det Særlige Bygningssyn sig for øvrigt meget tydeligt i høringssvarene.

Af største vigtighed er det imidlertid, at loven også kommer til at indeholde krav om, at alle kommuner udarbejder bevarende lokalplaner samt foretager en registrering af alle kommunens bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer såvel i by som på land. Der mangler i den grad retslig beskyttelse på dette område, hvorfor det må med i den her lovgivning.

Glæden var stor for alle med forkærlighed for bygningskultur i går, torsdag, da Realdania, Kulturarvsstyrelsen og Kommunernes Landsforening fremlagde et fælles projekt, som hedder »Bygningskultur 2015«. Kombinationen af penge, engagement og samarbejde kan kun resultere i noget meget godt. I Kulturudvalget kan vi nu vurdere projektet nøjere og indarbejde det nødvendige i lovforslaget for at sikre, at netop projektet »Bygningskultur 2015« får en god retslig sikring og ramme.

Uden at det skal virke som malurt i bægeret, lovede jeg også at give udtryk for et par bekymringer. En bekymring er, om økonomien nu er på plads, så den nye lovrevision kan få den luft under vingerne, som den fortjener, og som så mange interessenter virkelig ønsker og forventer. Nok er Kulturarvsstyrelsen vant til små budgetter, men 16,5 mio. kr. til fredningsgennemgangen over 5 år lyder bestemt ikke af meget. En ulykke ville det være, om kvaliteten af fredningsgennemgangen blev præget af, at der var for få midler.

En anden bekymring er, hvor galt det mon står til med de 9.000 fredede bygninger. Hvor mange bygninger vil Kulturarvsstyrelsens gennemgang mon nå frem til skal affredes som følge af, at der ingen værdi er tilovers?

Jeg vil sluttelig meddele kulturministeren, at Socialdemokraterne vil deltage særdeles konstruktivt i den videre forhandling for en god og visionær bygningsfredningslov. Forventningen til kulturministeren er, at der bliver afsat tid til en gunstig udvalgsproces, samt at kulturministeren møder oppositionen med lydhørhed. Med disse bemærkninger og med udgangspunkt i de fremsatte ønsker for loven stiller Socialdemokraterne sig positive over for lovforslaget.

Kl. 12:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Foreløbig tak til ordføreren. Jeg skal lige gøre opmærksom på, at i udvalgsprocessen er det udvalget selv, der suverænt styrer, hvor lang eller hvor kort tid den tager. Det har ministeren ingen indflydelse på.

Så er der en kort bemærkning fra fru Britta Schall Holberg.

Kl. 12:05

Britta Schall Holberg (V):

Tak for det. Ordføreren udtrykte sin bekymring og sagde et eller andet om, hvor mange bygninger der nu bliver affredet i forløbet her. Jeg går ud fra, at ordføreren og jeg er enige om – jeg er i hvert fald meget enig med mit eget parti, Venstre, om det – at det her ikke skal resultere i affredninger. Det, der er meningen med den gennemgang her, er, at vi skal sikre eller genoprette de fredningsværdier, som er i de her huse. Så målet er altså ikke en affredning. Det vil jeg meget gerne have et svar på af ordføreren.

Kl. 12:05

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:05

Flemming Møller Mortensen (S):

Fru Britta Schall Holberg rubricerede jo lige nøjagtig den del af min ordførtale under mine bekymringer. Så jeg kan sige, at det er min bekymring, at man må sige, at gennemgangen på grund af de mange

år, der er gået siden en total gennemgang, måske kan vise gruopvækkende eksempler på, at noget tidligere bevaringsværdigt og fredningsværdigt er væk. Jeg og Socialdemokraterne har det håb, at gennemgangen vil vise, at tilstanden er rigtig god derude. Det her er en bevaringslov og ikke en affredningslov, og gennemgangen er med udgangspunkt i, at vi skal bevare, hvad bevares skal.

Så jeg kan ikke udtrykke det tydeligere, end at mit ønske skal være, at det er en ubegrundet bekymring, jeg har. Men jeg har hørt nogen tale om, at de frygter, at der kan være mange affredninger på vej. Og jeg må allerede for nærværende blot sige til kulturministeren, at jeg rigtig gerne vil have, at kulturministeren retter en henvendelse til Kulturarvsstyrelsen og får Kulturarvsstyrelsen til at foretage et skøn eller udtrykke en forventning om, hvor mange affredninger de vil tro at de 9.000 gennemgange vil resultere i.

Kl. 12:06

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Britta Schall Holberg for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 12:07

Britta Schall Holberg (V):

Jeg deler ikke den bekymring, og jeg vil meget gerne have lov til at slå fast, hvor vigtigt det er, at dette ikke er en affredningslov, men at det er en fredningslov. Derfor sagde jeg netop i mit indlæg, at det her meget vel kan komme til at betyde, at vi efterfølgende skal ind og genoprette noget, som kan komme til at være overordentlig omkostningskrævende både for ejerne – og så holdt jeg vistnok en pause og sagde – og for det offentlige. Det går jeg ud fra – det kan jeg høre – at jeg er enig med Socialdemokratiet om.

Kl. 12:07

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:07

Flemming Møller Mortensen (S):

Her er vi jo lige nøjagtig ude i at sige, at hvis det her skal have mening, og hvis det her virkelig skal række ind i fremtiden, hvor vi lov-mæssigt får lavet gode love, som sikrer bygningsværdierne, kræver det også, at vi er villige til at bruge de penge, der skal bruges på det.

Men jeg må samtidig sige til fru Britta Schall Holberg, at hvis man har en gennemgang af en bygning, som fuldstændig viser, at der ingen værdi er i bygningen, så kommer det naturligvis til at bero på en faglig vurdering fra Kulturarvsstyrelsens side, om der skal puttes 100 mio. kr. i en bygning, eller man skal sige: Nej, vi må rubricere den ned fra en fredningsværdig bygning til en bevaringsværdig bygning. Og her er det så, jeg bare siger: Her må kommunernes bevarende lokalplaner komme ind og sikre, at bygningen så stadig væk bevares med den værdi, den måtte have til rest.

Kl. 12:08

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Henrik Rasmussen.

Kl. 12:08

Henrik Rasmussen (KF):

Tak. Jeg vil sige til hr. Flemming Møller Mortensen, at der var en ting, som undrede mig ved fremlæggelsen, og det var, at man i Socialdemokratiet ønsker en differentieret fredning. Det er vel sådan, at man med det her lovforslag lige præcis går ind og laver en præcisering af, hvad der er fredet, og hvad der ikke er fredet. F.eks. siger man, at nu er hovedtrappen fredet, for den kan man se en kulturarvsmæssig værdi i. Hvordan vil man så lave en differentieret fredning?

Nu bliver det pludselig håndgribeligt, og så er det, at vi er tilbage til den gamle diskussion, hvor man siger: Kan man så ændre den, eller kan man ikke ændre den? Det kunne jeg godt tænke mig få et svar på.

Kl. 12:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 12:09

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak. Hos Socialdemokraterne går vi ind for det, der i udvalgsarbejdet er blevet benævnt som differentieret fredning. Der er også benævnt et andet begreb, som hedder graderet fredning. Graderet fredning er den gammelkendte fredning A og fredning B, hvor fredning A gik på totalbygningen og fredning B gik på eksteriøret, altså på bygningens ydre.

Vi vil have en differentieret fredning, og som jeg siger, skal Kulturarvsstyrelsen vide med fuldstændig præcision, hvilke fredningselementer og bevaringsværdige elementer der er i bygningen, og dem skal der så tages hensyn til.

Jeg sagde også, at jeg synes, det vil være fornuftigt, ud fra at det er offentlige midler, at vi bruger de offentlige midler der, hvor vi får mest bevaring for kronerne, og det er der, hvor jeg ser muligheden for, at den differentierede fredning i handlingsplanen fuldstændig klart siger: Hvis der skal puttes offentlige kroner heri, vil det være fornuftigt, at det bliver gjort der og der.

Jeg kan godt høre, at der i Socialdemokraternes holdning er en forskel i forhold til det. Venstre giver udtryk for, men ligesom fru Britta Schall Holberg gav udtryk for, vil jeg sige, at jeg hellere vil give penge til noget, der bevarer bygningens struktur og samlede værdi, end til et køkken.

Kl. 12:10

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er Dansk Folkepartis ordfører, og det er fru Karin Nødgaard.

Kl. 12:10

(Ordfører)

Karin Nødgaard (DF):

I forbindelse med at der i februar 2007 blev udfærdiget en beretning fra Folketingets Kulturudvalg om bevaringsindsatsen i Danmark og en plan for fremtiden på området vedrørende fredede bygninger, blev der nedsat et udvalg, som var bredt sammensat, og som fik til opgave at udarbejde en udredning, som skulle belyse bygningsbevaringsindsatsen i Danmark. Dette udvalgs arbejde afsluttedes så i efteråret 2009 med en spændende rapport, som beskriver forskellige langsigtede bevaringsstrategier på området.

Lovforslaget, som vi behandler i dag, er udformet således, at det tager højde for flere af de anbefalinger, der er fremkommet i rapporten, og for at kunne gennemføre disse anbefalinger kræves der så ændringer i bygningsfredningsloven.

Dansk Folkeparti ser positivt på flere af de foreslåede ændringer og mener, det er vigtigt, at der er klare regler for, hvorledes denne del af den danske kulturarv sikres også for fremtidige generationer, at der er en klar linje for, hvorledes lovgivningen er sammensat, og at der ageres inden for de rammer, så der ikke vil opstå tvivl hos de implicerede parter, herunder selvfølgelig også ejerne. Vi er bevidst om, at der er mange interessenter, hvilket selvfølgelig også har kunnet ses i de mange høringsvar.

En interessant del af lovforslaget drejer sig om, at der skal laves en oversigt over fredede bygningers tilstand og fredningsværdier. På den måde vil det blive muligt at få et overblik over, hvorledes det

står til med de ca. 3.500 fredede ejendomme, og herunder netop at se på, hvilke fredningsværdier de har.

I lovforslaget er spørgsmålet om adgangen til de fredede bygninger nævnt, og at der skal være mulighed, at denne udvides, så det er muligt at få adgang til de bygninger, som ønskes besøgt. Umidledbart er det næsten svært at forestille sig, at der vil være mange, som vil modsætte sig dette, da det jo må skønnes at være i alles interesse, også ejernes, at man får lavet denne gennemgang, hvilket vi også har hørt de tidligere ordførere være meget optaget af.

At gennemføre gennemgangen er muligt, i og med at der på finansloven er afsat 16,5 mio. kr. til formålet. Det er et beløb, hvis størrelse kan diskuteres, nogle vil måske synes, det er lidt, nogle vil synes, det er meget, men det må i hvert fald være den klare forventning, at der, når først resultatet foreligger og der gøres brug af oplysningerne, vil være en tilfredshed med, at en væsentlig del af den danske kulturarv er gennemgået og registreret.

En anden del af lovforslaget er spørgsmålet om udarbejdelse af en vejledende handlingsplan. Det er umiddelbart en rigtig vej at gå, i og med at den er vejledende og ikke nødvendigvis betyder, at ejerne behøver at følge den, men er en vejledning i, hvordan man som ejer kan gribe en istandsættelse an.

I nogle høringsvar gives der udtryk for, at man som ejer kan være bekymret for, om der kan opnås tilskud, såfremt man ikke følger handlingsplanen, og det er også et af de spørgsmål, som jeg godt kunne tænke mig at blive oplyst om og få belyst noget mere i det fremtidige udvalgsarbejde. Som følge af gennemgangen af ejendommene vil der selvfølgelig også finde affredninger sted, men det må forventes, at der med denne lov ikke vil ske unødvendige affredninger, men at de, der vil blive affredet, er begrundet ud fra, at der f.eks. er sket så mange ændringer, at ejendommen ikke vurderes at kunne komme tilbage til oprindelig stand. Det bør såvel Kulturarvsstyrelsen som ministeriet være meget bevidst om, så antallet af affredninger vil være i en størrelsesorden, som vil kunne forsvares. Dette kan ministeren forhåbentlig kommentere efterfølgende.

I høringsvarene kan det noteres, at der i kommunerne kan være en vis skepsis for, at de affredede bygninger venter på at få status som bevaringsværdig og dermed ligger i kommunalt regi. En god dialog mellem de forskellige interessenter er dog vigtig, og Dansk Folkeparti forventer da også, at der f.eks. mellem kommune og ejer vil være en dialog, så det ikke ender med, at ejeren af en bevaringsværdig ejendom kommer i klemme i den situation, hvor han har en bevaringsværdig bygning, og hvor det ikke står ham helt frit for at agere, som han ønsker med ejendommen, og selv skal bekoste udgifterne, da ejendommen ikke længere er fredet. Denne problematik er selvfølgelig også noget af det, vi skal have belyst yderligere i udvalgsarbejdet.

Et andet punkt, der foreslås ændret, og som synes relevant at få med i loven, er muligheden for, at selvstændige landskabsarkitektoniske værker kan fredes efter bygningsfredningsloven, såfremt disse skønnes at have en væsentlig arkitektonisk eller kulturhistorisk værdi, hvilket også synes interessant.

Alt i alt er der mange gode tiltag i lovforslaget, og Dansk Folkeparti ser frem til det videre arbejde i Kulturudvalget. Det vil selvfølgelig også være interessant, om der fra ministerens side i dag kunne komme en tilkendegivelse af, at Kulturudvalget løbende vil få en orientering om, hvordan det ser ud, når man er i gang med hele den her gennemgang af området, og at der selvfølgelig også vil kunne bidrages med oplysninger om, hvordan dialogen er mellem de forskellige interessenter på området.

Kl. 12:15

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 12:15

Kl. 12:18

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak for det. Jeg vil gerne spørge fru Karin Nødgaard til bevarende lokalplaner ude i kommunerne. Der er rigtig mange høringssvar, som siger, at det er helt nødvendigt, at vi får de bevaringsværdige bygninger præciseret, at vi får fundet dem, både i by og på land, at kommunerne får en pligt til at screene deres kommuner for de bevaringsværdige bygninger. Er det noget, man har drøftet hos Dansk Folkeparti i den her sammenhæng?

Jeg har jo tidligere i min ordførertale givet udtryk for, at vi i hvert fald fra Socialdemokraternes side har lyttet meget til de høringssvar og rigtig gerne i udvalgsarbejdet vil arbejde for, at man får præciseret en retlig beskyttelse af også de bevaringsværdige bygninger i den lov, som vi nu laver en revision af.

Kl. 12:16

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:16

Karin Nødgaard (DF):

Jeg synes næsten, jeg kom lidt ind på det i min tale i forhold til netop høringssvarene. Jeg har også registreret, hvad KL har sagt i den forbindelse. De har en skepsis, og der er andre, der også har givet noget til kende om det.

Selvfølgelig er det noget, vi er meget opmærksomme på, ikke bare i forhold til kommunernes rolle, men også i forhold til ejerne, som pludselig står med en bygning, som er affredet, men bevaringsværdig. Hvordan står man i den situation? Det er noget af det, som jeg synes det kunne være vældig interessant at vi kunne få frem i udvalgsarbejdet og få stillet nogle spørgsmål til, så vi alle sammen kan blive afklaret i forhold til det her spørgsmål.

Kl. 12:17

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Flemming Møller Mortensen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 12:17

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg synes, det er positivt, at fru Karin Nødgaard har den holdning, men nu er det jo sådan, at det, kommunerne har talt om, lige nøjagtig er en affredning, fordi det kan give en helt anden status. Det, jeg egentlig primært spurgte til, var de rigtig mange bygninger, som ikke har karakter og værdi til at indgå som en fredet bygning, de 300.000 bygninger, som allerede for nærværende er rubriceret og kategoriseret som bevaringsværdige. Det er dem, vi rigtig gerne vil have en retlig sikring af i det lovkompleks og den lovrevision, vi arbejder med her.

Så har jeg et andet spørgsmål til fru Karin Nødgaard. Jeg er meget enig i, at det er vigtigt, at kulturministeren nu sikrer en åben dialog og en løbende tilbagemelding til Kulturudvalget. Fru Karin Nødgaard siger, at der er sat 16,5 mio. kr. af til den her opgave. Hvis Kulturarvsstyrelsen melder tilbage, at man ikke kan foretage fredningsgennemgangen kvalificeret for de 16,5 mio. kr., vil Dansk Folkeparti så gå ind for, at vi finder flere penge, så vi får sikret en kvalificeret gennemgang?

Kl. 12:18

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Karin Nødgaard (DF):

Nu er det jo ikke ukendt, at Kulturarvsstyrelsen og Kulturministeriet har været i løbende dialog længe om det her forslag, for at man kan sikre det. Jeg er sikker på, at man har skønnet, at det er inden for de rammer, der kan laves noget. Men vi ved aldrig, hvad fremtiden bringer. Håbet er selvfølgelig, at det er tilstrækkeligt, og at man kan få lavet en rigtig, rigtig god tilbundsående undersøgelse af de her bygninger, og lad os så se derefter. Det er jo netop derfor, at vi også lægger op til, at det ikke er et spørgsmål om, at vi skal vente, til det endelige resultat ligger der, men vi vil faktisk også gerne løbende følge med i, hvordan status egentlig er af det arbejde, der bliver foretaget.

Kl. 12:19

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Britta Schall Holberg.

Kl. 12:19

Britta Schall Holberg (V):

Jeg vil spørge, om det er ordføreren fremmed at tænke på, at noget af den gennemgang, f.eks. også hvis ejerne beder om frivillige handplaner, kunne udføres af private arkitekter og firmaer uden for Kulturarvsstyrelsen, sådan at det ikke er i Kulturarvsstyrelsen, vi skal ansætte en masse mennesker til det her arbejde, men at vi altså også trækker på det private erhvervsliv i den sammenhæng her.

Kl. 12:19

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:19

Karin Nødgaard (DF):

Umiddelbart lyder det da som en tiltalende tanke. Man skal jo have lavet det her arbejde, og det skal selvfølgelig være de bedst kvalificerede, der findes i forhold til det. Kulturarvsstyrelsen er nok dem, der umiddelbart står først for, men hvis det ikke er tilstrækkeligt – og vi ved jo også, at personaleressourcer osv. samtidig kan blive et problem – kan det jo være en vej, man kan gå. Vi ved jo i forvejen, at det her område også er noget, som fonde er meget optaget af, så man kan heller ikke afvise, at der kan være nogle der, der er interesseret i at bidrage på en eller anden måde.

Kl. 12:20

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det SF's ordfører, fru Pernille Frahm.

Kl. 12:20

(Ordfører)**Pernille Frahm (SF):**

Jeg synes, det virker, som om det her lovforslag er et af de forslag, hvor vi ikke kommer til at splitte os op i højre og venstre eller for og imod regeringen, men hvor der er en mulighed for at lave et rigtig godt bredt forlig, hvis der er vilje til det. Og det synes jeg at jeg hører.

Jeg vil godt tilslutte mig det, som hr. Flemming Møller Mortensen sagde, nemlig at det her er noget, vi skal bruge ordentlig tid på og måske også inddrage nogle uden for huset til at komme og deltage i udformningen af de enkelte områder af det her meget komplekse lovforslag, vi nu er i gang med. Jeg kunne godt forestille mig, at vi holdt en minihøring eller noget andet for de ordførere og andre interesserede, der skal arbejde videre med lovforslaget her.

Der er jo ikke ret mange fredede bygninger i Danmark. Derfor har jeg det ligesom fru Britta Schall Holberg, nemlig at det ikke kan

være meningen med det her lovforslag og med den her gennemgang, at vi går efter at få affredet bygninger. I forhold til nabolandene rundtomkring er vi en smule nærige med det. Vi skal måske i virkeligheden overveje, om det er den rigtige vinkling. Når jeg siger vi, er det selvfølgelig ikke os folketingspolitikere, men det bør overvejes, om det kun skal være det store, det skønne, det smukke, eller man måske også i de her fredningssager skal huske, at det mindre, det måske ikke umiddelbart smukke måske også er bevaringsværdigt, altså landhuse. Bindingsværkshuse ved jeg har det rigtig dårligt – der vælter et om året – enten på grund af storm, brand eller noget andet, og vi har ikke rigtig ressourcer til at sørge for, at vi bevarer en helt unik dansk bygningssstil, nemlig bindingsværkshusene.

Det gør, at jeg også må tilslutte mig nogle af de ordførere, der tidligere har sagt, at vi altså mangler nogle ressourcer i sagsbehandlingen i forhold til at sikre overblikket og gennemgangen og også at lave vedligeholdelsesplaner for de fredede bygninger. Altså, vi skal sørge for, at der er en plan for, hvordan det her skal sikres og bevares, og også sørge for, at der er mulighed for at gennemføre vedligeholdelsesplanerne. Vi hører jo hele tiden eksempler på huse, der er ved at falde sammen. Der er et fra Svendborg – det næstældste hus i Svendborg. Jeg har lige hørt om et bevaret pakhus i Nakskov. Næste gang, det stormer, ligger det hus ned, og det er en fredet bygning.

Omvendt er der andre steder, hvor man har fredede bygninger og passer godt på dem, men hvor det betyder ekstremt meget for økonomien. Århus Gymnasium f.eks. har problemer, for hver eneste gang, man skal lave en ombygning eller noget vedligeholdelse, koster det ekstra, fordi bygningerne er fredet. Det kan jo ikke være rimeligt, at det et privat eller offentligt sted skal være så svært at kunne få det til at løbe rundt, at vi måske risikerer, at fredninger ikke bliver passet. Det skal vi altså også kigge på.

Så er jeg også enig med dem, der har sagt, at vi skal have noget fleksibilitet tænkt ind i fredningsbestemmelserne: Om det skal være sådan fredet i klasse A og klasse B, som det har været før 1988, eller om vi skal finde en anden måde at lave fleksibiliteten på, synes jeg er blandt de ting vi skal diskutere.

Jeg vil også gerne understrege, at det er vigtigt, når man har en fredet bygning, at man også tænker på omgivelserne. Det er ikke længe siden, vi havde en historie om Holmens Kirke, hvor man ville sætte et stort skur op, fordi man skulle have et sted at stille sine redskaber. Alle kunne se, at det ville skæmme området, men der var faktisk ikke noget, der forhindrede, at det blev gjort. Der var i hvert fald ikke noget i loven, der gjorde det. At det så ikke blev sat op alligevel, var jo et stort held for os alle sammen. Men omgivelserne skal også tænkes ind, også når man bygger nyt udenom, ikke sådan at vi nødvendigvis skal gøre det umuligt at bygge nyt og skabe nyt, men at man indtænker i planlægningen, hvordan nærmiljøet til en fredet bygning ser ud.

Så skal der selvfølgelig være tilgængelighed for, at myndigheder kan komme til at besigtige fredede bygninger. Men jeg synes også godt, hvis man lægger ressourcer ind i at vedligeholde fredede bygninger, at vi kunne snakke om, om man ikke også kunne stille nogle flere krav til offentlighedens adgang til det, som jo er vores fælles kulturarv. Vi har allerede nogle bestemmelser, men måske var det noget af det, vi kunne kigge på, altså om en sådan noget for noget politik også kunne gå igennem her.

Så tror jeg faktisk, jeg har fået sagt det meste. Det, som jeg har hørt virkelig meget om, er, hvor besværligt det er at få nogle svar hurtigt, når man gerne vil gøre noget i forhold til en fredet bygning, så man kan komme i gang med de ændringer, de forandringer eller de vedligeholdelser, man gerne vil lave af en bygning. Så vi kommer altså ikke uden om ressourcerne. Jeg ved godt, at jeg lige om lidt får at vide fra ministeren og fra regeringspartierne, at det er det evige omkvæd fra venstrefløj, men det er nu altså også det evige omkvæd fra ganske mange i de hørings svar, vi har fået. Vi har fået gan-

ske, ganske mange til den her sag, hvilket gør, at jeg synes, vi skal give os god tid til behandlingen.

Kl. 12:25

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så kommer det evige omkvæd fra formandsstolen: Tiden skal holdes.

Der er en kort bemærkning fra hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 12:25

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg har jo altså i dag bidt mig en lillebitte smule fast i, at jeg synes, det er så vigtigt, at vi også tager os af de bevaringsværdige bygninger. Det er altså dem, der ligger i klassen lige under de fredede bygninger. De fredede bygninger ligger allerøverst, og derunder kommer de bevaringsværdige bygninger, og dem har vi måske 300.000 af og måske endnu flere.

Er det SF's holdning, at det er vigtigt, at vi i den her lovrevidering får givet de bygninger en status, sådan at kommunerne har en pligt til at vide, hvad der findes af bevaringsværdige bygninger i deres kommune? Jeg ser det netop som en mulighed for, nu hvor vi alligevel laver en revidering, at få det med. Rigtig mange hørings svar har præciseret det. Her vil jeg gerne høre, om SF er af den holdning og vil være med til at arbejde positivt for, at vi får det puttet ind i det her lovforslag.

Kl. 12:26

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:26

Pernille Frahm (SF):

Kommunerne har også overtaget ansvaret for det her område, og derfor er det vigtigt, at vi også sikrer, at der er et overblik, og at kommunerne ved, hvad det er, de har med at gøre. Det er jeg sådan set enig i. Det var det, jeg prøvede at sige med hensyn til det om fleksibiliteten, nemlig at det ikke kun er sådan, at enten er en bygning fredet, eller også er den det ikke, og så er det sådan, men at vi netop har den graduering, og også at vi tænker det ind i forhold til at give kommunerne muligheden for at leve op til det her ansvar. Det vil jeg altså fastholde. Det er ikke nok, at vi bare herinde stiller nogle krav, vi skal også sikre, at der er mulighed for at leve op til de krav, vi stiller.

Kl. 12:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der yderligere en kort bemærkning fra hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 12:27

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg synes, at SF's ordfører, fru Pernille Frahm, har scannet hørings svarene rigtig godt, for det er rigtigt, at der rigtig mange steder bliver givet udtryk for, at Kulturarvsstyrelsens sagsbehandling, altså responsiden fra, at en ansøgning bliver sendt ind, og til, at en ejer får et svar, mange gange er utilfredsstillende.

Har SF et svar på, hvad det kunne være? Er det et spørgsmål om, at vi fra politisk side skal sikre, at lige nøjagtig så væsentlig en offentlig instans har kapaciteten, har spidskompetencerne og har det volumen, der skal til for at sikre det her?

Kl. 12:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:27

Kl. 12:30

Pernille Frahm (SF):

Det er jo altså et af de områder, jeg synes vi skal dykke ned i i vores udvalgsarbejde. Om det er noget med flere ansatte, om det er noget med flere instanser, eller om det er noget med måske generelt at kigge på de ansvarsområder, som Kulturarvsstyrelsen har, synes jeg er en større debat. Det endelige svar ville være rigtig, rigtig dumt af mig og også af hr. Flemming Møller Mortensen at komme med her i dag i Folketingssalen. Det er min holdning.

Kl. 12:28

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Britta Schall Holberg.

Kl. 12:28

Britta Schall Holberg (V):

Jeg er glad for, at ordføreren understregede, at kommunerne allerede i dag har forpligtelsen til at registrere, hvad de har af bevaringsværdige og fredede bygninger og landskaber i det hele taget. Det fik de i forbindelse med kommunalreformen. Men desværre er det jo sådan – som vi så også er enige om, kan jeg forstå – at kommunerne ikke i alle tilfælde lever op til den forpligtelse. Derfor er det spørgsmålet, om ikke vi i udvalgsarbejdet, som jeg sagde, bliver nødt til at pålægge dem det endnu en gang og sige: Nu skal I altså lige være klar over, at I har den forpligtelse. Det kan jeg høre at vi er enige om.

Kl. 12:29

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:29

Pernille Frahm (SF):

Ja, det er vi lige netop enige om. Det her er jo så også et meget godt eksempel på, at det ikke altid er nok, at vi står herinde og vedtager, at et eller andet skal gøres ude i kommunerne f.eks., hvis ikke vi også sikrer, at der er mulighed for at følge op på det. Jeg tror, det er det, vi skal bruge vores udvalgsarbejde på at finde ud af, nemlig hvorfor det ikke lykkes, selv om der nu rent faktisk allerede er bestemmelser i dag, der forpligter kommunerne.

Kl. 12:29

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der yderligere en kort bemærkning fra fru Britta Schall Holberg.

Kl. 12:29

Britta Schall Holberg (V):

Man kunne jo sige, at kommunerne har en egen interesse i, at de værdier, kulturarvsværdier, som er registreret i en kommune, jo i virkeligheden er en gevinst for kommunen, altså disse ejendomme og disse landskaber. Tingene hænger jo sammen.

Jeg ville tale om noget helt andet. Ordføreren diskuterer spørgsmålet om sagsbehandlingstiden, men jeg noterer mig med stor fornøjelse, at lovforslaget netop præciserer, at den sagsbehandlingstid, der har været klaget over, har været for lang, men at man nu lover, at sagsbehandlingstiden med lovforslaget her inden for de 16,5 mio. kr. vil kunne fremmes over for alle de forskellige interessenter, der er i det her område. Jeg går ud fra, at det også er registreret af ordføreren at sådan er lovforslaget udformet.

Kl. 12:30

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Pernille Frahm (SF):

Ja, det er det rigtig at de giver udtryk for, og jeg er da sikker på, at de, hvis vi havde spurgt dem for et halvt år siden, også ville mene, at de egentlig gjorde det så godt, de kunne. Og det er derfor, jeg synes, at det, i stedet for at vi nu bliver enige om en model og vi nu står og snakker os ind på en model med hensyn til, hvad der skal gøres, eller hvad der ikke gøres, er noget af det, vi skal dykke ned i. Så jeg er fuldstændig enig med fru Britta Schall Holberg i, at det burde være i kommunernes egen interesse at fremme det, at man har de her bygninger, og stå for det, være stolte af det og få det ud og få reklameret for det. Men vi ved jo begge to godt, at kommunerne har mange interesser, der kører rundt – der kan være nogle erhvervsinteresser, der kan være nogle nye boliger, man har behov for, osv., der kan være en vej, der skal føres igennem, så vi ved, at der er de der modstridende interesser ude i kommunerne – og det er derfor, jeg synes, at vi skal gøre noget for at sikre, at kommunerne får lyst til og får mulighed for at opfylde de bestemmelser, der allerede er.

Kl. 12:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Så er det den konservative ordfører, og det er hr. Henrik Rasmussen.

Kl. 12:31

(Ordfører)

Henrik Rasmussen (KF):

Set med konservative øjne er dette et rigtig godt lovforslag om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer. Den eksisterende lov har været svær at administrere og forstå, både for ejere af ejendomme, som er fredet, og også for byggeriets rådgivere. Hvor den eksisterende lov skelner mellem fredede og ikkefredede, giver denne revision af loven et væsentlig bedre billede af formålet med at formidle bygningskulturarven ved at præcisere på hver enkelt fredet ejendom, hvad der er den bærende fredningsværdi. Tidligere arbejdede man med fredninger i forskellige klasser, hvor man ved en B-fredning f.eks. havde fredet facaden og ved A-fredninger havde fredet hele bygningen.

Dette er i virkeligheden lidt af en mellemting mellem den gamle og den nuværende fredningsmodel, blot væsentlig mere raffineret, fordi denne revision primært er for bevarelse og fredning, hvor der er noget, som er værd at bevare, men samtidig gives der mulighed for at forny og gøre f.eks. ejendommens boliger mere tidssvarende ved at kunne ændre på de ting, som ikke er bevaringsværdige. Samtidig er der nu indarbejdet en klagemulighed, hvis en ejer ikke er enig i en fredning.

På sigt skal alle fredede ejendomme registreres og gennemgås. Ved samme lejlighed vil ejeren af ejendommen få mulighed for at vælge en handlingsplan for de fredede ting i ejendommen. På en ejendom, der er gennemgået, vil det være tydeligt, hvad det egentlig er, der skal bevares. Det kan f.eks. være facaden, vinduerne, hovedtrappen, ornamentik, en tagkonstruktion eller nogle gamle stuk eller nogle høje paneler, som er i mange af de gamle lejligheder. På den måde vil ejeren af ejendommen have et fuldt og præcist overblik over, hvad det er, man kan og må ændre i sin bolig. Det kan f.eks. være, når man ønsker at ændre til et mere nutidigt boligformål. For hvem vil være imod, at man har wc og bad, også i en gammel fredet bolig, hvis det er sådan, der er plads til det, uden at det går ud over kulturarven?

Denne revision er også god, fordi man har indkaldt de faggrupper, som arbejder med de fredede ejendomme, til at komme med gode og praktiske input, sådan at vi her står med en lov, der virkelig dækker de ønsker, man har til bygningsfredning. Så herfra skal lyde en stor anerkendelse til den arbejdsgruppe, som har udarbejdet dette

oplæg. Personligt mener jeg, at det er et fantastisk flot arbejde, som er lavet indtil nu.

Der er selvfølgelig lige et par ting, som vi skal vende under udvalgsbehandlingen. Nogle af tingene er kommet frem.

For det første hvis en gennemgang fører til en helt affredning af en ejendom, hvad så? Vil det medføre, at kommunerne skal registrere ejendommen som bevaringsværdig? I så fald bør vi overveje sammen med kommunerne, om vi skal anerkende SAVE-metoden som værende den metode, som kan anerkendes, for at få et billede af bevaringsværdige bygninger over hele landet.

For det andet med de midler, der er afsat, kan jeg forstå, at man vil påbegynde en systematisk gennemgang i en udvalgt kommune. Herefter kunne det være fint at få en evaluering af, om der egentlig har været nogen affredninger i den pågældende kommune.

Endelig gør denne lov det muligt at frede selvstændige landskabsarkitektoniske værker, men vi skal også i udvalget overveje, hvorledes vi kan og vil sikre det arkitektoniske miljø, som er omkring de fredede ejendomme, sådan at man ikke bare kan bygge en ny bygning ved siden af en fredet ejendom. Det ville jo netop være med til at ødelægge de beskrevne bærende fredningsværdier samt ødelægge hele lovens formål, nemlig at formidle bygningskulturarven.

Kl. 12:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 12:36

Flemming Møller Mortensen (S):

Det er med glæde, at jeg lige her til sidst i ordførertalen hører, at Det Konservative Folkeparti er meget opmærksom på, at kommunerne rent faktisk har det her SAVE-system, hvormed man ligesom kan få et detaljeret billede af netop bevaringsværdige bygninger. Jeg nikker meget anerkendende til, at den konservative ordfører siger, at det er noget af det, kommunerne kan gøre brug af.

Set i forhold til det samarbejde, som Realdania, Kulturarvsstyrelsen og Kommunernes Landsforening nu skal have op at stå, kan det jo netop være noget af det, der kan være rigtig spændende for os i udvalget, altså efterfølgende måske også at høre dem, der står bag »Bygningskultur 2015«, og om det er et princip, der skal gøres brug af.

Jeg kan godt høre, at der måske ikke blev så meget spørgsmål ud af det, men så var det i hvert fald en anerkendende kommentar til den konservative ordfører.

Kl. 12:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:36

Henrik Rasmussen (KF):

Jamen så siger jeg tak for den anerkendende kommentar.

Kl. 12:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så siger jeg tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste er den radikale ordfører, og det er fru Lone Dybkjær.

Kl. 12:37

(Ordfører)

Lone Dybkjær (RV):

At det er mig, der er ordfører, skyldes, at vores partis ordfører, hr. Johs. Poulsen, desværre ikke kan være til stede. Derfor skal jeg på hans vegne udtrykke De Radikales synspunkter i denne sag.

Vi er positive over for lovforslaget på linje med alle andre. Vi synes, det er godt, at der skal foretages en gennemgang af de fredede bygninger, og vi synes, det er godt, at der skal udarbejdes en handlingsplan. Vi synes, det er fint, at det fastslås som et selvstændigt mål at formidle bygningskulturarven, og at man også selvstændigt kan frede landskabsarkitektoniske landskaber.

Vi synes også, det er godt – apropos diskussionen om økonomien – at vi udvider de gældende fradragsregler for vedligeholdelsesudgifter vedrørende fredede bygninger m.v. Vi håber på, at det vil betyde, at vi sikrer bygningerne endnu bedre, end vi kan i dag, hvor vi jo godt ved, at det kan være noget af en økonomisk belastning at komme ind i sådan en fredningssag.

Vi synes også, og det er så det mere selvstændige i det her, at der kan være grund til at overveje muligheden for i højere grad at kunne frede samlinger af bygninger, hele miljøer. Vi synes, at der skal kigges nærmere på, om der er grund til, at lovforslaget udvides med en mulighed for at beskytte fredning af omgivelser, altså en form for beskyttelseszoner.

Det er sådanne spørgsmål og eventuelt andre, vi vil rejse under udvalgsarbejdet. Men grundlæggende regner vi med, at vi, når det er færdigt, vil stemme for lovforslaget.

Kl. 12:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre. Den næste er Enhedslistens ordfører, og det er hr. Per Clausen.

Kl. 12:39

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Det er jo et meget vigtigt lovforslag, vi behandler i dag, for hele spørgsmålet om, hvordan vi sikrer, at bygninger, som har fredningsværdi, sikres i fremtiden, er jo centralt og vigtigt. Og det er i hvert fald også en vigtig pointe i det her lovforslag, at vi trænger til at få en undersøgelse, en registrering af, hvordan tilstandene er.

Jeg deler fuldstændig den opfattelse, som andre ordførere har givet udtryk for, nemlig at det her jo ikke skal gennemføres, med henblik på at man affreder bygninger, men med henblik på at sikre sig, at man kan bevare deres værdi fremover.

Der har så været lidt diskussion om pengene i forhold til det her. Det er jo rigtigt, at Kulturarvsstyrelsen formentlig er indforstået med det beløb, der er afsat. Det er dog ikke i sig selv noget argument for, at vi kan være helt sikre på, at der er penge nok, for jeg har sådan på fornemmelsen, at styrelser i det her land ender med at erklære sig tilfredse med de penge, som ministerierne mener der kan afsættes til et bestemt område. Så det synes jeg godt vi kan bære en lille smule i, og i hvert fald er det vigtigt at opretholde, synes jeg, en åbenhed over for, at opgaven kan vise sig at være større, end vi havde forudsat.

Ellers bemærkede jeg jo næsten en debat, der var lidt omvendt af, hvad den plejer at være, nemlig at Venstres ordfører var mere indstillet på at give flere penge end den socialdemokratiske ordfører. Det tror jeg nok vi skal finde en fornuftig løsning på i det videre arbejde. Begge parter vil sikkert være i stand til at afstemme deres forventninger i forhold til de overordnede strategier, som deres partier har, og så nærmer de sig nok hinanden.

Ellers vil jeg bare fremføre, at der er to ting, som vi vil beskæftige os med indholdsmæssigt, for vi synes, at det på mange måder er et godt og fornuftigt lovforslag, der ligger. Det er selvfølgelig også, fordi man i stor udstrækning tager udgangspunkt i et ordentligt og seriøst baggrundsarbejde. Der er to ting, som vi gerne vil bære lidt i i udvalgsarbejdet, og jeg deler den opfattelse, andre har givet udtryk for, nemlig at det er nødvendigt at have en grundig behandling af det her, for selv om der ikke er nogen politisk uenighed af betydning, er det sådan, at det er en meget kompleks og indviklet problemstilling.

Derfor skal man jo ikke, fordi man er nogenlunde enige i hovedsigtet, ende med at lave noget, som virker anderledes end det, man havde sigtet efter. Derfor tror jeg, det er vigtigt, at man grundigt gennemgår de hørings svar og de holdninger, der er til lovforslagets detaljer.

Men vi har altså to ting, som vi i hvert fald interesserer os lidt for. Det ene er det såkaldte værkbegreb, hvor ministeriet er enig i, at man skal kunne rumme de forskellige værkbegreber, der arbejdes med inden for arkitekturen, og så skriver man: Men det behøver ikke betyde, at man skal lave lovgivningen om.

Der vil vi godt have sikkerhed for at det nu er helt gennemtænkt, at man ikke behøver at lave lovgivningen om. For har der ikke tidligere været et problem i forhold til at få anerkendt de forskellige værkbegreber? Og hvordan kan man så være sikker på, at man kan løse dem fremadrettet?

Det andet er omkring mulighederne for at frede bygningers omgivelser. For der har Kulturministeriet taget til efterretning, at udvalget om byggetvang ikke har afgivet en anbefaling herom, og det har bl.a. på den baggrund besluttet ikke at foreslå ændringer. Nu er det, at det her udvalg ikke har været i stand til at formulere et ændringsforslag til lovgivningen, jo ikke noget sådan argument for, at vi ikke har at gøre med en problemstilling, som vi er nødt til at forholde os til og behandle. Jeg synes faktisk, det fremgår meget godt både af den rapport, der er kommet fra udvalget, og også af de hørings svar, der er, at der her er en væsentlig problemstilling, som vi bliver nødt til at tage stilling til. Og hvis vi ikke skal ændre lovgivningen, skal vi i hvert fald ikke falde tilbage med, at det gør vi ikke, fordi det udvalg, der har været nedsat, ikke er kommet med et konkret forslag. Så skal vi lade være med at lave ændringer, fordi vi vurderer, at den lovgivning, vi har på området, er god og fornuftig og kan indfri de ønsker, vi har. Hvis den ikke kan det, bliver vi nødt til at finde ud af, hvilke ændringer der skal til.

Det er sådan de to områder, som vi vil fokusere på i udvalgsarbejdet, som jeg da også forventer vil afsluttes med, at også Enhedslisten kan stemme for lovforslaget, som det så ender med at komme til at se ud.

Kl. 12:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra fru Britta Schall Holberg.

Kl. 12:43

Britta Schall Holberg (V):

Jeg forstod, at ordførerne talte om pengene til det her. Det er fuldstændig rigtigt, at jeg på mit partis vegne, vil jeg gerne understrege, har givet tilsagn om, at vi vil se på finansieringen af det her, for jeg kaldte de 30 mio. kr., vi kan give til området, for ynkeligt, og det mener jeg virkelig alvorligt.

Men det er jo også vigtigt for mig at præcisere, at det ikke skal forstås forkert, for vi er indstillet på det. Det var også derfor, jeg sagde det, jeg gjorde før. Vi er ikke indstillet på, at det nu skal være medarbejdere, Kulturarvsstyrelsen og sagsbehandling osv., de penge skal gå til. Det skal gå til bygninger og til landskaber, og hvad vi ellers måtte finde på i vores udvalgsarbejde. Det skal gå til tingene og ikke til sagsbehandling herinde.

Kl. 12:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:44

Per Clausen (EL):

Det er jeg jo i hvert fald i udgangspunktet enig i. På den ene side skal der jo være de fornødne ressourcer til sagsbehandlingen, sådan at de beslutninger, der træffes, er rigtige og fornuftige, men efterføl-

gende skal der selvfølgelig også være penge til at udføre arbejdet fornuftigt. Der skal man selvfølgelig bruge de bedste mennesker, som man kan finde i Danmark, til det. Så det er jeg helt enig i, og det er vel bare udtryk for, at vi her har at gøre med en sag, hvor det er vanskeligt at få konstrueret en stor ideologisk modsætning i Folketinget. Det må vi så leve med.

Kl. 12:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Britta Schall Holberg.

Kl. 12:44

Britta Schall Holberg (V):

Det er bare den bemærkning, at jeg igen med stor fornøjelse har noteret mig, at der i lovforslaget er givet udtryk for, at man mener, at sagsbehandlingen til trods for den udvidede, hvad skal vi sige, sagsmængde eller arbejdsopgaver, kan blive kortere på det her område. Det siger mig et eller andet om, at man har ramt rigtigt i finanslovforhandlingerne, når man har sagt, at der til det arbejde her skal bruges 16,5 mio. kr.

Så det, jeg taler om, og som vi åbenbart er enige om, kan jeg forstå, er, at det, hvis der skal gives yderligere med penge, er til det, der kommer ud af arbejdet, som vedrører bygninger og f.eks. landskaber.

Kl. 12:45

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:45

Per Clausen (EL):

Jeg har jo også bemærket, at man er så optimistisk i det her lovfor-slag. Man får afsat nogle penge til en række nye opgaver, og så siger man, at man i øvrigt kan udføre arbejdet hurtigere, end man indtil nu har gjort. Vi vil selvfølgelig i udvalgsarbejdet sikre os, at det i hvert fald er det bedste skøn, som regeringen kan komme frem med. For så vil det jo efterfølgende være sådan, hvis det ikke kan lade sig gøre og sagsbehandlingstiderne bliver længere, eller man ikke får udført arbejdet i den rette kvalitet, at ansvaret for, at det sker, er ministeriets, fordi ministeren ikke har sørget for at orientere os grundigt og ordentligt.

Men det er jo sådan bare almindeligt oppositionsarbejde, som vi udfører med stor nidkærhed, uanset hvilken regering vi har. Men tilbage står, at jeg synes, at det her lovfor-slag er rigtigt fornuftigt, og der er så nogle enkelte elementer i det, som vi gerne vil drøfte i udvalgsarbejdet.

Kl. 12:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Så er det Liberal Alliances ordfører, og det er hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 12:46

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg kan jo så få lov til at afslutte den utrolig gode stemning med, at også Liberal Alliance bakker op om lovforslaget, og dermed tror jeg, hvis jeg har lyttet rigtigt, at det var alle partier, som syntes, at det er en god idé med det her lovfor-slag, og at der er gode intentioner, og det er jo dejligt for en gangs skyld at kunne have det udgangspunkt. For os er udgangspunktet jo i virkeligheden også, at fredning af såvel bygninger som i øvrigt af landskaber kan være en vigtig del af det at skulle bevare dansk kulturarv, og det vil vi sådan set også gerne være med til fra Liberal Alliances side. Vi synes også, det er fornuftigt, at man vil gå i gang med en mere systematisk gennemgang

af de fredede bygninger, sådan at man kan få et overblik over sagerne.

Så er der selvfølgelig nogle af de mere konkrete ting, som vi kommer til at diskutere, og det kan være, man ligefrem kan tage nogle af spørgsmålene på forhånd ved at inddrage lidt af det, der har været i debatten og også i ordførertalen. For os er det i hvert fald vigtigt, at der også bliver fokus på, at der skal være den nødvendige fleksibilitet i forhold til ejere og brugere af de bygninger, det nu handler om, sådan at de ikke kommer alt for meget i klemme ved i øvrigt at opfylde de gode formål. I øvrigt vil jeg også sige til debatten om, hvorvidt det nødvendigvis skal være Kulturarvsstyrelsens medarbejdere, der skal foretage tingene, eller om det også kan ligge ude i private virksomheder, at vi i Liberal Alliance jo selvfølgelig synes, at det ville være ganske fornuftigt, at man også kunne sørge for, at en del af pengene kom ud at arbejde i den private sektor.

Med disse ord skal jeg bare gentage, at vi støtter lovforslaget.

Kl. 12:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Var der en kort bemærkning? Nej. Tak til ordføreren. Så er det kulturministeren.

Kl. 12:48

Kulturministeren (Carina Christensen):

Jeg vil gerne takke for de mange venlige bemærkninger under førstebehandlingen her i dag. Formålet med det her lovforslag er at følge op på den rapport, som udvalget om bygningsbevaring afgav i august 2009.

Det er et meget vigtigt lovforslag, som handler om en meget væsentlig del af vores kulturarv, nemlig de fredede bygninger, og derfor er jeg også helt enig med alle de ordførere, som her i dag har sagt, at vi skal give os god tid og lave en meget, meget grundig behandling af det her lovforslag.

Med lovforslaget får vi styrket retsstillingen for ejere af fredede bygninger ved at indføre en klageadgang, og Kulturarvsstyrelsen får til opgave at skabe et samlet overblik over den fredede bygningsmasse. Det vil være til fordel for både ejerne og myndighederne, da der skabes klarhed over bygningernes bærende fredningsværdier og der opnås overblik over, hvilken tilstand bygningerne er i. Det er første gang, det sker, siden loven blev vedtaget i 1918.

Der er herudover følgende hovedelementer i lovforslaget: Det præciseres, at formidling af bygningskulturarven også er en del af Kulturarvsstyrelsens samlede opgaver. Formidlingen af bygningskulturen vil fortsat ske i et samarbejde mellem de forskellige aktører på området. Der indføres hjemmel til at kunne frede selvstændige landskabsarkitektoniske værker. Det kunne f.eks. være et parkanlæg, en plads eller en skulptur. Der foreslås en mindre udvidelse af bestemmelsen om Kulturarvsstyrelsens adgang til fredede bygninger, så adgangen kan opnås i forbindelse med gennemførelsen af den systematiske fredningsgennemgang. Ud over ændringerne i bygningsfredningsloven foreslås der også en mindre ændring i ligningsloven og som en konsekvens heraf også i skattekontrolløven. Ændringen medfører, at den såkaldte forfald pr. år-ordning udvides, således at den ikke kun gælder for selve den fredede bygning, men også for bygningens omgivelser, hvis disse er omfattet af fredningen. Endelig lovfæstes ordningen, som i dag kun fremgår af ligningsvejledningen.

Igen tak for den fine modtagelse af lovforslaget her i dag. Der er kommet rigtig mange gode bemærkninger og kommentarer, og det er alt sammen noget, som jeg synes vi skal give os god tid til at kigge på i det kommende udvalgsarbejde.

Der er lige et par ting, jeg gerne vil kommentere her allerede i dag.

Lidt i forhold til, hvor mange penge man giver til det her område, vil jeg sige, at man jo altid kan diskutere, hvor mange penge et område skal have, og ønske sig flere penge. Det er jo helt normalt, og det

er jo sådan noget, man må drøfte under de årlige finanslovforhandlinger. Nu er det så blevet sagt meget bastant, at det her er et område, hvor vi giver ca. 30 mio. kr. om året. Det vil jeg måske trods alt gerne lige præcisere her i dag. Det er rigtigt, at der årligt afsættes omkring 33 mio. kr. på finansloven til direkte støtte til restaureringsarbejder på fredede bygninger. Herudover er der altså en særlig pulje på 6 mio. kr. årligt, der er øremærket til at yde direkte støtte til restaureringsarbejder på fredede herregårde, nemlig den såkaldte herregårdspulje. Men derudover skal man jo heller ikke glemme, at der er en væsentlig indirekte støtte til de fredede bygninger, som ejerne jo har i form af skattemæssige begunstigelser. Private ejere kan få fradrag for både vedligeholdelses- og driftsudgifter på deres fredede bygning, og de kan fritages for at betale grundskyld. Ethvert tilskud, en person modtager til bygningsarbejder eller lignende, er jo normalt indkomstskattepligtigt, men både offentlige og private tilskud til bygningsarbejder på fredede og bevaringsværdige bygninger er skattefri for modtageren. Endelig er der jo altså også mange private fonde, der gerne støtter restaureringsarbejder på fredede og bevaringsværdige bygninger, som f.eks. fonden Realdania, som vi også har hørt det her i dag. Så samlet set er der altså rigtig gode muligheder for ejerne af fredede bygninger for at opnå støtte til at bevare deres fredede ejendomme. Jeg synes, man skal tage helheden i betragtning, når man nu nævner tal.

Så er der flere, der har været inde på de bevaringsværdige bygninger, og hvorfor de ikke fylder mere i det her lovforslag. Der må jeg bare lige minde om, også i lyset af det arbejde, vi skal i gang med, at der ligger en klar arbejdsdeling mellem stat og kommune. Vi har i staten ansvaret for de fredede bygninger, og kommunerne har ansvaret for de bevaringsværdige bygninger. Den arbejdsdeling skal vi selvfølgelig holde fast i, men jeg er helt enig i, at vi selvfølgelig skal have en tæt dialog med kommunerne, og jeg synes, det tegner positivt, at kommunerne åbenbart også gerne vil engagere sig på det område. Det vidner det her nye projekt, »Bygningskultur 2015«, som jo er sat i gang af Realdania sammen med KL, om. Kommunerne vil også gerne det her område, og der skal vi selvfølgelig også fra Kulturarvsstyrelsens side gå ind og bakke aktivt op omkring det projekt.

Så blev der også spurgt, om de her 16,5 mio. kr., som der nu er afsat på finansloven til det her projekt om den systematiske gennemgang af alle vores fredede bygninger over de næste 5 år, er nok. Jeg vil sige, at vi altså ikke har vundet armen om på Kulturarvsstyrelsen i forhold til det her beløb. Vi har spurgt dem, hvad de vurderer det vil koste at lave sådan en gennemgang, og det, de er vendt tilbage med, er altså et tal, der hedder ca. 16,5 mio. kr. Derfor er det blevet tallet. De siger altså til mig, at det vurderer de er nok til at kunne udføre opgaven. Det håber vi selvfølgelig holder hele vejen igennem.

Kl. 12:53

Der er også blevet spurgt, om vi allerede nu kan sige noget om omfanget af affredninger, og der vil jeg sige, at det ved vi af gode grunde ikke ret meget om, fordi det jo faktisk er rigtig mange år siden, vi har lavet en gennemgang af vores fredede bygninger – desværre. Men det bliver rigtig spændende at se, hvordan tilstanden er for de mange fredede bygninger i hele landet. Målet med dette lovforslag er ikke affredninger.

Jeg håber da, at gennemgangen vil vise, at de har passet rigtig godt på vores fredede bygninger, men det kan jo ikke udelukkes, at man nogle steder i landet vil møde bygninger, som der simpelt hen ikke er blevet passet godt nok på, og som simpelt hen ikke er værdige til fortsat at være fredede bygninger. Jeg vil meget gerne spørge Kulturarvsstyrelsen, om de på forhånd inden de går i gang, har noget skøn over, hvor stort et omfang af affredninger de forventer. Jeg ved ikke, om de kan komme med noget tal, men jeg skal gerne forhøre mig om det og bringe det videre til udvalget.

Så bliver der spurgt, om Kulturudvalget kan få en løbende orientering hen over de næste 5 år. Nu sætter vi opgaven i gang, og jeg

synes, det vil være helt naturligt, at vi løbende vender tilbage. Det kunne være årligt eller hvert andet år. Vi kan lige drøfte, hvad kationen skal være, men det vil være helt naturligt, at der bliver en løbende tilbagemelding til Kulturudvalget.

Det var lige bemærkningerne, men jeg ser frem til et godt og grundigt udvalgsarbejde.

Kl. 12:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er to med korte bemærkninger til ministeren. Først er det hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 12:54

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg vil sige, at jeg faktisk allerede nu vil takke ministeren, for jeg efterlyste lidt lydhørhed fra ministeren side, og det må jeg sige virkelig allerede har vist sig nu. Så tak for det.

I forhold til det, som kulturministeren er inde på, om den klare arbejdsfordeling, sådan at det er Folketinget, der tager sig af de fredede bygninger, og at det er kommunerne, der tager sig af de bevaringsværdige, vil jeg sige, at det er jeg helt på det rene med, og jeg synes også, ligesom kulturministeren, at vi naturligvis skal respektere det. Men jeg har bidt mærke i, og det er vigtigt for mig også lige at få det præciseret over for kulturministeren, at der i høringssvarene er flere, der siger, at det, der er behov for, er, at det bliver en obligatorisk opgave for kommunerne at lave bevarende lokalplaner, hvor man altså finder ud af, hvad der er af bevaringsværdige bygninger. Derfor vil jeg spørge, om ministeren også finder, at det er væsentligt, og at jeg dermed også kan forvente, at ministeren vil være behjælpelig i processen med at få det indarbejdet som en del af det lovforslag, vi nu kigger på her.

Kl. 12:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 12:55

Kulturministeren (Carina Christensen):

Jeg vil sige, at jeg glæder mig over, at der er i kommunerne en interesse for den del af opgaven, der er deres, nemlig de bevaringsværdige bygninger. Jeg synes også, at det her nye projekt, som KL er indgået i sammen med Realdania, vidner om en interesse fra kommunernes side. Om det så bliver nødvendigt at stille det som et særligt krav herindefra eller at gøre noget obligatorisk eller andet, må vi jo se på i udvalgsarbejdet. Man skal bare huske på, at hver eneste gang man gør noget obligatorisk og stiller nogle meget strenge krav herindefra, lyder ordet DUT fra kommunerne, og dermed er der altså også et finansieringskrav, og det er vi også nødt til at have øje for. Men jeg synes, at det er helt oplagt, at vi ser på det i forbindelse med udvalgsarbejdet.

Kl. 12:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 12:56

Flemming Møller Mortensen (S):

Grunden til, at jeg efterlyser og går efter lidt præcisering på det her område, er netop, at vi ikke har nogen retslig ramme for de bevaringsværdige bygninger i dag, og når vi nu taler om bygningskultur og bygningskulturarv, må vi bare sige, at en ting er, at vi har de fredede bygninger, de 9.000 bygninger, men en anden ting er, at vi altså har 300.000 bygninger, som i høj grad er med til at give karakter og

egenart derude. Derfor er der rigtig mange, der siger, at det er så væsentligt.

Jeg vil blot sige, at den konservative ordfører i sin ordførertale jo netop var inde på, at der findes et instrument, der hedder SAVE-systemet, og som er et usandsynlig billigt system, vil jeg næsten tillade mig at sige, som kan screene en kommune, og med hvilket man finder bygningerne. Det er såmænd så lavt et ambitionsniveau, vi går efter fra socialdemokratisk side, at det handler om, at vi kan få det koblet ind i loven. Jeg tror ikke, at vi får ret mange kommuner, som vil DUT'e os i ørerne med det her, men det bliver et spørgsmål om, at vi får det lavet som en retslig ramme.

Kl. 12:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 12:57

Kulturministeren (Carina Christensen):

Jamen jeg kigger meget gerne på det i udvalgsarbejdet. Jeg vil sige, at det her lovforslag jo primært handler om de fredede bygninger, hvor vi har hovedansvaret, men jeg er helt enig i, at vores bevaringsværdige bygninger selvfølgelig også er vigtige, og at vi skal understøtte kommunerne, så meget vi kan, i deres arbejde.

Kl. 12:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Britta Schall Holberg.

Kl. 12:57

Britta Schall Holberg (V):

Jeg var glad for ministerens udsagn om, at meningen med lovforslaget ikke er affredning, for noget af det, man har drøftet rundtomkring, er, hvad baggrunden er for det. Derfor er det vigtigt, at ministeren er kommet med den tilkendegivelse.

Med hensyn til det med midlerne vil jeg bare sige, at der for nylig har været en artikel i Jyllands-Posten, hvor der blev fortalt en historie fra Frijsenborg, som jo er et af vores virkelige klenodier, og som er et kæmpe bygningsværk. Ejeren mente, at han kunne restaurere taget for 15 mio. kr., og Kulturarvsstyrelsen går ind og siger – berettiget, går jeg ud fra – at det altså bliver dobbelt så dyrt. Da han så søger om midler til det, kan han få 2 mio. kr.

Det siger sig selv, at med sådanne krav, som det offentlige stiller til nogle fredede ejendomme, er nogle af de tilskud, vi kan give til disse private ejere, som ellers skal finansiere det over en drift, som i øjeblikket også for landbruget er nødlidende, helt ude af proportioner. Det er jo ikke bare for at smide bolsjer ud til alle mulige, men det er simpelt hen for at sige, at hvis vi gerne vil sikre vores kulturarv, må vi også vise det, når vi giver tilskud.

Kl. 12:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 12:58

Kulturministeren (Carina Christensen):

Jeg er sådan set helt åben over for, at vi kigger på det her i forbindelse med udvalgsarbejdet. Selvfølgelig anerkender jeg, at der er de penge, der er, på området i dag, og hvis vi så vurderer, at der er behov for yderligere midler, må man jo se på det i forbindelse med de løbende finanslovforhandlinger. Det er jo den mulighed, man har. Men jeg er åben over for, at vi ser på, hvad behovet vurderes at være derude.

Kl. 12:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Pernille Frahm.

Kl. 12:59

Pernille Frahm (SF):

Det er bare, fordi det jo ikke kun gælder bygninger som Frijsenborg. Jeg kom med nogle eksempler på mindre, mere beskedne huse, hvor ejerne, enten fordi de ikke kan, eller fordi de ikke vil, eller fordi de er ligeglade, lader tingene forfalde. Der er vi vel også nødt til at forholde os til, hvordan vi så som samfund sikrer den kulturarv, der i virkeligheden er fremtidens og ikke vores egen. Har ministeren nogen bud på det?

Kl. 12:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 12:59

Kulturministeren (Carina Christensen):

Jeg er sådan set fuldstændig enig i, at dér, hvor vi har en fredet bygning, der har stor værdi for vores samfund og for vores eftertid, skal vi gøre rigtig meget for at hjælpe. Vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at hjælpe. Jeg tror sådan set, den her systematiske gennemgang kommer til at hjælpe os rigtig meget i vores arbejde, fordi vi så lige pludselig finder ud af, hvad pengene egentlig går til i dag, om vi i dag måske giver til noget, som vi ikke skulle have givet til, og vi på den måde kan finde ud af, om vi bruger pengene hensigtsmæssigt. Når vi så har det totale overblik, bliver det jo nemmere for os at vurdere, om vi så bruger tilstrækkeligt med penge på det her område.

Kl. 13:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren. Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 97:**Forslag til lov om ændring af lov om Blødererstatningsfonden. (Videreførelse af Blødererstatningsfonden).**

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen). (Fremsættelse 17.12.2009).

Kl. 13:00

Forhandling**Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):**

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er Venstres ordfører, hr. Flemming Møller.

Kl. 13:00

(Ordfører)

Flemming Møller (V):

Dette lovforslag, L 97, skal sikre, at blødere, der for ca. 30 år siden blev smittet med hiv gennem deres medicin, nu vil kunne fortsætte med at få erstatning, så længe de lever. Den oprindelige lovgivning fra 1995, der ligger til grund for Blødererstatningsfonden, har nu vist sig utilstrækkelig. Dengang troede man, at det var tilstrækkeligt at give fonden en levetid på bare 15 år, og derfor vil erstatningerne opføre sig som en sommer, hvis vi ikke foretager os noget.

Lovændringen indebærer, at Blødererstatningsfonden fortsætter sit virke, så længe der findes erstatningsberettigede at udbetale erstatninger til. Lovforslaget indebærer også, at fonden tilføres 10 mio. kr., som senere vil blive suppleret efter behov fra regeringen.

Når fondens virke efter den oprindelige lovgivning var tidsbegrænset til 15 år, skyldtes det først og fremmest den kendsgerning, at man dengang ikke forventede, at hiv-smittede ville overleve så længe. Disse forventninger har heldigvis vist sig ikke at holde stik, og derfor er det en glædelig begivenhed, at statskassen med dette lovforslag bliver 10 mio. kr. fattigere. Venstre støtter lovforslaget som en nødvendig og glædelig tilpasning til virkeligheden.

Kl. 13:02

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Sophie Hæstorp Andersen som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 13:02

(Ordfører)

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Blødererstatningsfondens eksistens vidner om et sort kapitel i dansk patientsikkerheds historie. Årsagen til fondens oprettelse skal nemlig findes tilbage i 1980'erne, hvor 91 blødere blev smittet med hiv-virus og hepatitis gennem deres blødermedicin, faktorpræparatet. Blødererstatningsfondens eksistens er desværre også en historie om manglende politisk vilje, for på trods af dokumentation og opråb fra læger om smitterisiko var den daværende indenrigsminister, fru Britta Schall Holberg, igennem længere tid afvisende over for at tilbyde de danske blødere varmebehandlet faktormedicin, hvilket ellers kunne have sikret bløderne mod risici for smitte med hiv og hepatitis.

Først da medierne begyndte at fokusere massivt på sagen, kom der politisk vilje til at screene blodet. Skandalen blev ikke mindre af, at en bløder blev smittet efter den 1. januar 1986, hvor regeringen ellers havde indvilliget i, at al blødermedicin skulle være screenet og varmebehandlet for at beskytte bløderne mod hiv-smitte. Problemet var blot, at Seruminstitutet og Nordisk Gentofte, som var leverandør af medicinen, havde indgået en aftale om at opbruge de gamle lagre af medicin, som ikke var varmebehandlet, men den stiltiende aftale fik hverken blødere eller læger noget at vide om.

På den baggrund anlagde Bløderforeningen sag mod Nordisk Gentofte, Statens Serum Institut, Sundhedsstyrelsen og Indenrigsministeriet, men i sidste ende tabte Bløderforeningen dog sagen. Heldigvis vedtog Folketinget i 1995 at oprette Blødererstatningsfonden og at beklage over for bløderne. En stor del af partierne, herunder Socialdemokraterne, ville egentlig gerne have sagt uforbeholdent undskyld til de berørte blødere, men dette satte Venstre sig desværre imod, hvorfor det blot blev en beklagelse fra Folketingets side.

Blødererstatningsfonden var sat til at udløbe i 2010, men på grund af medicinske fremskridt og ny viden på området er der heldigvis stadig 27 af de oprindelige 91 smittede blødere, der har overlevet med deres sygdomme. De 27 overlevende smittede blødere lever under hårde vilkår, og på trods af en gennemsnitsalder på under 45 år er langt størstedelen af dem i dag på førtidspension. En af årsagerne er, at de både er smittet med hiv, aids og hepatitis og samtidig har en behandlingskrævende blødersygdom, og derfor er mange af dem svære at medicinere i en sådan grad, at de kan få en ordentlig hverdag. Yderligere bærer de smittede blødere på en tung psykosocial ballast. Da de blev smittet tilbage i 1980'erne, fik de at vide, at de formentlig ikke ville blive gamle, da man dengang ikke havde den samme medicin og viden til rådighed, som man har i dag, men den nye, effektive medicin har heldigvis givet dem en langt bedre udsigt til at overleve, hvilket selvfølgelig har været en hård omstilling for mange af de hiv-smittede blødere. – Som en af dem udtrykte det: I mange år blev mit liv lagt an på at vænne sig til snart at dø, og nu

skal man til at leve, i visse sammenhænge er livet sværere end døden, når man er vokset op hånd i hånd med døden.

Derfor var det jo dybt tragisk, at regeringen og Dansk Folkeparti ville fjerne Blødererstatningsfonden fra finansloven for 2009; dermed ville de fjerne støtten til de 27 overlevende af de smittede blødere, som ellers kan søge tilskud hos fonden til at gøre deres hverdag lidt nemmere. En hverdag er jo ikke altid lige nem, når man udelukkende har en førtidspension til rådighed. Vores daværende sundhedsordfører, hr. Jens Peter Verner, og finansordfører, hr. Morten Bødskov, kæmpede en lang og brav kamp med både sundhedsministeren og finansministeren for at gå imod dette.

Blødererstatningsfonden viser samtidig, at det offentlige tager ansvar for sine fejltrin. Det giver patienterne tillid til systemet, når det offentlige tager ansvar for sine fejl, en tillid, som de borgerlige partier altså ikke ville sikre i første omgang i 1980'erne, og som de stadig så stort på, siden de ville afskaffe den med finansloven for 2009.

Men fordi vi i oppositionen råbte højt om, at Blødererstatningsfonden skulle afskaffes, ja, så blev det forslag heldigvis taget af finansloven igen.

Hos Socialdemokraterne sætter vi patientsikkerhed og patienternes tillid til det offentlige sundhedsvæsen højt, og derfor er vi selvfølgelig glade for, at regeringen nu er kommet på bedre tanker. Vi mener, at det er vigtigt, at Blødererstatningsfonden bevares, lige så længe som der er behov for den. Det må være vores ansvar at sikre de smittede, som jo netop er ofre for vores svigt, de bedst mulige levevilkår i dag. Tak for ordet.

Kl. 13:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Liselott Blixt som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:07

(Ordfører)

Liselott Blixt (DF):

Det er med ambivalente følelser, vi i dag behandler denne sag. Det var en meget ulykkelig og trist historie, som startede den, men det er med glæde, at vi i dag kan fortsætte den fond, som hjælper de berørte. For Dansk Folkeparti har det været vigtigt, at denne fond har kunnet fortsætte til gavn for disse mennesker.

Den her sag startede i 1980'erne, hvor 91 blødere blev smittet med hiv-virus som følge af de livsnødvendige blodpræparater, de var afhængige af, da de blev fremstillet af hiv-inficeret blod. Bløderne havde undervejs forgæves forsøgt at få sundhedsmyndighederne til at importere screenet og varmebehandlet blod, der var fri for hiv-virus. Dette var man dog ikke villig til i den daværende regering, og det medførte en periode med stor frygt blandt blødere og bløderbørns forældre, der kom til at stå i et tilbagevendende kæmpedilemma mellem at tage medicin eller ikke. Den enkelte forælder skulle således ved hver af sit barns blødninger træffe en alvorlig beslutning mellem enten at give sit barn medicin og risikere, at det blev smittet med hiv, eller lade være og dermed vide, at barnet risikerede tidlig invaliditet og måske død. Trods dokumentation om smitterisiko og henvendelser fra læger og Danmarks Bløderforening var Sundhedsstyrelsen og ministeren i flere måneder afvisende over for at tilbyde danske blødere varmebehandlet faktormedicin, dvs. medicin uden risiko for smitteoverførsel.

Blødersagen er et eksempel på, hvad der kan ske, når embedsmænd og ministre overhører advarselssignaler. Var der blevet reageret i tide, kunne katastrofens omfang have været minimeret væsentligt. Blødererstatningsfonden blev etableret i 1995, men da der dengang var en meget lille sikkerhed for, at disse mennesker ville overleve, skulle fonden ophøre i 2010. Det er desværre også hovedparten af disse mennesker, som ikke er her mere, men dem, der er tilbage, har kæmpet i flere år med deres sygdom og gør det stadig. Derfor

har vi i Dansk Folkeparti altid ment, at de skulle vedblive med at have denne erstatning, som vi ved kun er en ringe trøst i forhold til, hvad de har måttet lide.

Der var tale om en række menneskelige tragedier, der også fik betydning for den almene patientsikkerhed. Således indgik Folketinget i kølvandet på hele sagen en aftale om en lægemiddelforsikringsordning, der sikrer patienterne en lettere adgang til at opnå erstatning. Så om noget har disse mennesker samt deres pårørende og Danmarks Bløderforening opnået at sætte deres eftermæle ved at kunne hjælpe andre, der bliver syge af et lægemiddel.

Dansk Folkeparti kan med fuld sympati støtte dette lovforslag.

Kl. 13:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Karl H. Bornhøft som ordfører for SF.

Kl. 13:11

(Ordfører)

Karl H. Bornhøft (SF):

Tak. Det er jo på en utrolig trist og beklagelig baggrund, at vi overhovedet diskuterer det her lovforslag i dag. Mange blødere, der fik faktormedicin som behandling i starten af 1980'erne, blev jo altså desværre smittet med hiv og en del også med hepatitis. Det er faktisk lidt svært at begribe, hvor ubehagelig og skræmmende en besked det har været for de patienter at høre budskabet: Der er altså desværre sket en beklagelig fejl, du har desværre fået en dødelig sygdom. Med ét var deres liv og fremtidsudsigter ændret. De måtte leve med et forringet helbred og en fremadskridende sygdom, som siden desværre har taget livet af mange af dem. Og for de pårørende har det været en både svær og belastende situation.

Jeg synes derfor også – det synes vi i SF – at det var helt naturligt, at man efter lang tids diskussion valgte at give erstatning og oprette Blødererstatningsfonden. Økonomisk hjælp var det mindste, vi kunne tilbyde de her patienter, selv om det jo desværre ikke kunne rette op på, at de havde fået en livstruende sygdom, som radikalt havde ændret deres liv. Gennem fonden har de smittede fået kompensation for deres tabte arbejdsfortjeneste, den kortere levetid, den mindske livskvalitet og de ekstra udgifter, som hiv-sygdommen rent faktisk har givet dem, foruden det engangsbælt, som de alle fik i 1987. Og selv om vi ved, at penge på ingen måde kan rette op på det, de har oplevet, det, der har været med til at forkorte og ændre deres liv, må man sige, at en økonomisk støtte dog var det mindste, der kunne gøres – også i form af en kontant udbetaling med det samme. Derfor synes vi i SF også, at det er meget naturligt, at Blødererstatningsfonden skal fortsætte til gavn for de her patienter.

Når det er sagt, vil jeg sige, at jeg da også synes, det trods alt er positivt, for når vi i dag står med det her forslag, er det, fordi der er 27 mennesker i live, og vi ved, at de stadig væk har behov for vores hjælp. Det var vel sådan, at da bløderpatienterne blev smittet i starten af 1980'erne, var fremtidsudsigterne i forbindelse med hiv og aids meget dårlige, og deres udsigt til at leve i mange år var meget lille, og derfor valgte man åbenbart at sætte en tidsfrist på 15 år i loven; man regnede ikke med, at de her mennesker ville være i live. Nu er vi så i den situation, at vi lykkeligvis må konstatere, at det er der altså 27 der er. Det er 27, der konkret har brug for, at vi fortsætter den her ordning, og jeg synes, vi skal glæde os over, at de er i live.

Vi vil kort og godt sige, at vi derfor i bund og grund opfatter det som en formalitet at rette op på den mangel, der var i den oprindelige lovtekst, sådan at fonden kan fortsætte. Og så synes jeg også, at vi hermed får en chance for at sige undskyld til de 27 mennesker og så sørge for, at der bliver fulgt op på det, som samfundet har været med til at bidrage til af uheldig indvirkning på deres liv.

Kl. 13:14

Kl. 13:18

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Vivi Kier som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:15

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Fra konservativ side synes vi også, det er et godt forslag, vi står her og skal behandle. Blødererstatningsfonden opstod i kølvandet på en række tilfælde, hvor hiv-donorer fik smittet et stort antal blødere. Historikken har vi hørt fortalt mange gange. Det skete i 1980'erne, og fonden opstod i 1995 med en begrænsning på 15 år. Disse 15 år er nu gået, og der er fortsat behov for støtte til blødere, der for mange år siden blev smittet med hiv. Derfor kan vi helt og fuldt slutte op om det her forslag, der forlænger Blødererstatningsfonden endnu 10 år og tilføjer fonden 10 mio. kr. For jeg vil også sige, at heldigvis er der stadig ofre i live efter den ulyksalige behandling tilbage i 1980'erne. Så der er en klar tilslutning herfra.

Kl. 13:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Lone Dybkjær som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 13:16

(Ordfører)

Lone Dybkjær (RV):

Også Det Radikale Venstre kan støtte dette lovforslag. Man kan vel sige, at det er et retfærdigt lovforslag. Det råder bod på nogle fejl, som tidligere er begået, og det er godt.

Der er flere ordførere, der har været oppe med lange indlæg. Jeg tror, at jeg bliver nødt til at sige, at jeg ikke har kapacitet til at føje yderligere til de gode indlæg, der har været. Specielt vil jeg fremhæve Socialdemokratiets ordfører for en meget fin opridsning af, hvad problemstillingen gennem tiderne har været. Så Det Radikale Venstre støtter det, og vi synes, det er godt, at der bliver rettet op på den uretfærdighed, som en række mennesker desværre har været udsat for på grund af fejl fra statens side.

Kl. 13:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 13:17

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Jeg skal heller ikke trække debatten om det her lovforslag i langdrag. Der er blevet redegjort for de, om jeg så må sige, historiske omstændigheder omkring lovforslaget, men jeg vil benytte lejligheden til at rose sundhedsministeren, ikke bare for at fremsætte et godt, fornuftigt og retfærdigt lovforslag, men også for evnen til at skifte holdning. Da den her sag første gang blev taget op – jeg har været nede i mine arkiver og kigget på de svar, som jeg fik fra sundhedsministeren, da jeg første gang rejste problemstillingen over for ham – var der jo ingen grænser for, hvor urimeligt og dumt det ville være at forlænge den her lov. Disse mennesker var jo bare i en situation ligesom så mange andre, som havde nogle sygdomme og derfor måtte behandles i det almindelige system.

Jeg er rigtig glad for, at sundhedsministeren har ændret opfattelse og nu fremsætter det her lovforslag. Jeg håber, at denne begyndende forståelse for de problemer, mennesker har, som sundhedsministeren her udviser, også vil brede sig til andre områder.

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 13:18

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

I Danmark har vi et system, hvor vi generelt hjælper folk, der er blevet syge. Det er et godt system, og det bakker vi op om i Liberal Alliance.

Det her er jo en helt særlig sag på en meget trist og meget tragisk baggrund, nemlig at en række mennesker desværre fik en dødelig sygdom, eller måske endda flere, på baggrund af manglende beslutningsvillighed fra statens side. Det betød, at en række blødere både blev smittet med hiv og senere udviklede aids og også blev smittet med hepatitis. Nogle lever stadig væk, som det er blevet sagt af flere ordførere, alene af den årsag, at der har været en udvikling i behandlingsmulighederne, der har gjort, at af de mennesker, som man den gang for alles vedkommende måtte tro ikke ville have en mulighed for at leve i dag, er der faktisk nogle, der har haft mulighed for at overleve på grund af de bedre behandlingsmetoder. Men langt de fleste er desværre døde, fordi vi ikke i Danmark i tide brugte det var-mebehandlede blod, den ordentlige medicin, så man kunne have reddet de her menneskers liv. Det var en beslutning, der ikke blev ændret på trods af bedre vidende, så at sige.

Derfor er det logisk og det eneste rimelige, at Folketinget selvfølgelig beslutter at forlænge loven om Blødererstatningsfonden yderligere 10 år med yderligere 10 mio. kr. Det er sådan set det mindste, Folketinget og den danske stat kunne beslutte. Efter vores opfattelse er denne historie en skamlet på den nyere danmarkshistorie, og det, vi gør i dag, er at sætte det allermindst mulige plaster på såret, og det er kun, hvad vi bør gøre.

Kl. 13:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Ministeren for sundhed og forebyggelse.

Kl. 13:20

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Rent rutinemæssigt skal jeg takke for alle de meget positive indlæg. Jeg må så tilføje: Det manglede også bare, for det er jo umådelig trist, at vi i det hele taget skulle have en Blødererstatningsfond. Pengene er kun en ringe trøst, men det er det, som også flere ordførere har sagt, vi kunne gøre, når der var lavet en fejl.

Til gengæld glæder jeg mig ligesom ordførerne – også som nævnt af Venstres ordfører – over, at det er positivt, at vi nu er her for at få lov til at forlænge Blødererstatningsfondens virke. Den er jo netop udtryk for, at da man i sin tid konstruerede den i 1995, troede man ikke, at der ville være behov for den længere. Det har der så heldigvis været, fordi der er kommet mere effektive kombinationsbehandlinger.

Jeg er enig med den socialdemokratiske ordfører i, at de her stakels bløderpatienter – foruden deres primær sygdom – har måttet leve med en dødsdom over hovedet. Når man har en dødsdom over hovedet, måske i en tidlig alder, planlægger man sit liv derefter. Man tager måske ikke den uddannelse, man ellers ville have gjort. Man sørger ikke for pensionsopsparing. Der er mange ting, man har disponeret efter ikke at gøre, som andre mennesker disponerer efter, så selvfølgelig har vi en forpligtelse til at forlænge fondens virke, når de her mennesker heldigvis lever.

Så jeg vil lægge mig i samme spor som den radikale ordfører og sige: Det her er en retfærdig lov. Tak for opbakningen.

Kl. 13:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 89:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven. (Indførelse af ret til rehabilitering (efterbehandling)).

Af Sophie Hæstorp Andersen (S) og Karl H. Bornhøft (SF) m.fl. (Fremsættelse 09.12.2009).

Kl. 13:22

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen er åbnet. Ministeren for sundhed og forebyggelse.

Kl. 13:22

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Jeg vil gå lige til sagen: At gøre rehabilitering til en ydelse efter sundhedsloven som foreslået er ikke vejen frem. Selv om det er sympatiske tanker, der ligger bag lovforslaget, vil det ikke gavne den enkelte patient, for rehabilitering handler nemlig om hjælp til at genetablere sin hverdag. Derfor går rehabilitering på tværs af sektorer, på tværs af fagområder, og ikke mindst går den på tværs af lovgivningen. Det nytter derfor ikke kun at se på rehabilitering som en sundhedsydelse, for det er meget, meget mere end det.

Jeg er enig med forslagsstillerne i, at rehabilitering rækker langt ud over den genoptræning, som vi har sikret i sundhedsloven. Rehabilitering rækker også langt ud over vejledning og støtte til livsstilsændringer, som allerede i dag er kommunernes og regionernes opgave. Rehabilitering er til for at hjælpe den enkelte patient tilbage til så god en tilværelse som muligt efter en sygdom eller efter en ulykke, og det er for mange patienter mere end en hjælp til at kunne gå igen, til at holde op med at ryge eller til at spise sundere. For nogle handler det om at vende tilbage til arbejdet, for andre om en aktiv pensionisttilværelse eller at vende tilbage til egen bolig med mindst muligt behov for hjælp og støtte fra andre, og for alle handler det om at blive så selvhjulpne som overhovedet muligt og få så meget kvalitet i livet som muligt.

Overliggeren skal derfor placeres højere end det, som Socialdemokratiet og SF giver udtryk for i lovforslaget. Vi skal nemlig sætte ind på alle fronter, og uanset målet med indsatsen er ansvaret i vidt omfang placeret i kommunerne. Det betyder, at kommunerne skal bringe alle deres ansvarsområder i spil og finde den kombination af indsatser på tværs af lovgivningen, der passer bedst til den enkelte borgers behov. Det er den unikke mulighed, som kommunerne har, og det er det, der skal til, for at den enkelte patient får den rette rehabilitering individuelt. For som sagt drejer rehabilitering sig om en sundhedsfaglig indsats, om en social indsats, om en beskæftigelsesindsats osv. Lad mig prøve at give et par konkrete eksempler:

Når Slagelse Kommune modtager en patient til rehabilitering efter en hjerneskade, tages der stilling til patientens samlede behov, dvs. behov for hjemmepleje, hjælpemidler, boligændringer, taleundervisning, socialpædagogisk støtte, handicapkursus, ledsageordning

og genoptræning. Og for at sikre en relevant, velkoordineret og sammenhængende indsats har man ansat en hjerneskadekoordinator, der netop arbejder på tværs af fagområder og på tværs af forvaltninger.

Jeg ved også, at jobkonsulenter og fysioterapeuter i Århus arbejder i team om sygemeldte borgere med genoptræningsbehov. Her møder patienten en sagsbehandler og en fysioterapeut i et team, hvor man sammen lægger en plan for, hvilke tilbud den pågældende patient skal have.

For mig at se har Slagelse og Århus fat i den lange ende, fordi de netop tænker og organiserer rehabilitering bredere end sundhed i snæver forstand. Eksemplerne illustrerer udmærket, hvorfor en rehabiliteringsplan, en såkaldt sundhedsmæssig rehabiliteringsplan, kun vil give ringe mening. Der vil også være risiko for, at rehabiliteringsindsatsen reduceres til primært at omfatte ydelser efter sundhedsloven, og der vil være risiko for at fastholde både faggrænser og forvaltningsgrænser, og det vil ikke gavne patienterne. Tværtimod vil den enkelte patient være bedst hjulpet med et samlet og individuelt rehabiliteringstilbud på tværs af det meget brede lovgrundlag, der allerede gælder i dag. Det er et lovgrundlag, som i mine øjne er blandt de bedste i hele verden, når det gælder om at tilbyde sammenhængende rehabiliteringsforløb af høj kvalitet.

For at hjælpe kommunerne yderligere med at løse de samlede og tværgående rehabiliteringsopgaver har jeg taget initiativ til, at mit ministerium går sammen med Indenrigs- og Socialministeriet, med Beskæftigelsesministeriet og med Undervisningsministeriet om en fælles vejledning til kommunerne om rehabilitering, en vejledning, der skal samle det brede lovgrundlag, vi har i dag, og som en effektiv og målrettet rehabilitering må og skal tage udgangspunkt i, når vi skal hjælpe den enkelte tilbage til enten uddannelse, arbejdsmarkedet eller til en aktiv pensionisttilværelse. Det er en vejledning, der skal hjælpe hver enkelt kommune til at løse opgaven til og til at komme helt i mål.

Kl. 13:27

Det lovgivningsmæssige setup er altså på plads. Det har jeg stået her og sagt før, og det gentager jeg gerne i dag. Vi har skabt de rigtige organisatoriske og lovgivningsmæssige rammer for en samlet, effektiv og tryk rehabilitering af fagligt høj kvalitet. Men, for der er også et men, vi skal blive meget bedre til at udnytte det. For det er rigtigt, at der fortsat er mange udfordringer lokalt, og det er også rigtigt, at vi skal styrke indsatsen på landsplan.

Derfor har regeringen også sat en række initiativer i værk, som vil bidrage til at sikre den enkelte patient den bedst mulige rehabilitering. Det sker f.eks. med forløbsprogrammer for kronisk syge patienter og patienter, der er ramt af en hjerneskade. Lad mig minde om, at regeringspartierne og Dansk Folkeparti i april måned sidste år indgik en aftale om en styrket indsats for apopleksiramte patienter. Det sker gennem pakkeforløb for kræft- og hjertepatienter, hvor regeringen nu i »Kræftplan III« lægger betydelig vægt på en styrket rehabilitering.

Så har vi også netop sendt mere end 0,5 mia. kr. ud til regioner og kommuner til en styrket indsats over for patienter med en kronisk sygdom, og de forløbsprogrammer, som regioner og kommuner får iværksat for kroniske patienter, vil også sikre fokus på rehabilitering af kronisk syge patienter. Det er alt sammen tiltag med sigte på at skabe et generelt løft i indsatsen på landsplan.

Men lad mig også benytte lejligheden til at slå fast, at patienter har vidt forskellige behov for rehabilitering. Vi ved, at der er patienter, der er mere udsatte end andre, og som derfor har behov for en omfattende rehabilitering i kølvandet på sygdomme, som andre ikke har. Vi skal målrette indsatsen og yde den nødvendige rehabilitering til dem, der har behovet, hverken mere eller mindre. Langtfra alle har brug for den såkaldte fulde pakke.

Lad mig tage hjerterehabilitering som et eksempel, ikke for at hænge en enkelt patientgruppe ud, men for at prøve at sætte tingene i

deres rette perspektiv, for jeg er jo ikke blind for, at baggrunden for lovforslaget bl.a. har været forårets kritik af rehabiliteringsindsatsen på kræft- og hjerteområdet, en kritik, der bl.a. udsprang af Hjertereforeningens undersøgelse af hjerterehabilitering.

Undersøgelsen, som hedder »Hjertepatienters brug og oplevelse af rehabilitering«, og som Dansk Sundhedsinstitut har udarbejdet for Hjertereforeningen, illustrerer vældig godt, hvor forsigtige vi bør være med ukritisk at lovgive ud fra tal, som var det den ufejlbarlige sandhed. F.eks. indgår hverken genoptræning eller genoptræningsplaner i undersøgelsen, og det kan jo undre, især fordi vi siden kommunalreformen har registreret en aktivitetsstigning på knap 60 pct. på genoptræning og en stigning på mere end 140 pct. i antallet af genoptræningsplaner. Det er en udvikling, der selvsagt også er til gavn for de hjertepatienter, der har brug for en genoptræning som en del af deres rehabilitering.

Jeg hæfter mig også ved, at undersøgelsen af hjerterehabilitering viser, at langt hovedparten af respondenterne har modtaget patientinformation i form af vejledning om konsekvenserne af rygning og betydningen af fysisk aktivitet, hjertelig kost, medicinbehandling osv., inden de forlod sygehuset – og det kan da ikke overraske. Tillad mig at minde om, at regionerne og kommunerne i regi af de lovpligtige sundhedsaftaler er forpligtet til at indgå aftaler om arbejdsdeling for genoptræning og patientrettet forebyggelse.

Som et lille kuriosum kan jeg ikke lade være med at henlede opmærksomheden på, at knap en ud af fire voksne danskere ryger til hverdag. Alene af den grund giver det liden mening at hævde, at kun 3 pct. af hjertepatienterne får en såkaldt fuld rehabiliteringspakke, for ingen vil vel mene, heller ikke forslagsstillerne, at ikkerygere skal tilbydes et rygestopkursus, når de forlader sygehuset efter en hjerteoperation. Det illustrerer, selv om det er et banalt eksempel, meget godt min pointe om, at ikke alle har behov for den samme rehabiliteringsindsats, og at slet ikke alle har behov for, hvad Socialdemokraterne og SF her kalder en fuld sundhedsmæssig rehabilitering.

Jeg forsøger ikke her at negligere, at der fortsat er udfordringer på området – det er der – og at man flere steder i landet kan og skal gøre det bedre. En patient, der ikke får den rette rehabilitering, er en patient for meget, men indsatsen skal ses i det rette perspektiv og i de rigtige rammer. Vi kan ikke lade debatten styre af tal uden hold i virkeligheden.

Kl. 13:32

Som jeg ser det, er dagens debat også et udtryk for succes. En afgørende ambition med kommunalreformen var jo netop at skabe en samlet og styrket rehabiliteringsindsats, og som sagt har vi aldrig haft et større fokus på rehabilitering, end vi har i dag. Ambitionsniveauet har heller aldrig været større, og i forhold til sundhedsloven har der f.eks. aldrig været flere patienter, der får en genoptræning, end der er i dag. Det er altså ikke en ny spidsfindig lovændring, vi har brug for, når det gælder om at sikre, at alle patienter, der har behov for rehabilitering, oplever, at de bliver godt hjulpet. Det, vi har brug for, er, at de tilbud og hjælpeforanstaltninger, der allerede findes, tilbydes den enkelte borger, den enkelte patient, når det findes relevant.

Så vil jeg sige lige her til sidst: For mig at se er Socialdemokraterne og SF godt i gang med at bruge de samme penge til flere forskellige formål. Det forholder sig faktisk sådan, at Socialdemokraterne og SF flere gange har lovet at anvende provenuet fra højere tobaksafgifter til sygehusene. Nu kan jeg forstå, at provenuet også skal være med til at finansiere rehabilitering, der i høj grad vil foregå ude i kommunerne, og som kommunerne uanset hvad vil få det fulde finansieringsansvar for. Og det får mig så til at spørge – det ved jeg ikke om ministeren er berettiget til – om ikke også Socialdemokraterne og SF er enige i, at de samme penge kun kan bruges én gang. Og i bekræftende fald: Hvad er det så egentlig, Socialdemokraterne og SF her mener?

Jeg vil mene, at Socialdemokraterne og SF er tilbage på det gamle spor, hvor alle problemer kan løses med et snuptag ved at udskrive flere og flere skatter, og hvor man lover de samme penge væk til flere formål.

Som det måtte fremgå, kan jeg uanset de sympatiske intentioner, der ligger bag forslaget, ikke støtte det.

Kl. 13:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Sophie Hæstorp Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 13:34

Sophie Hæstorp Andersen (S):

For nu at starte med det sidste vil jeg sige, at man jo kunne ønske, at sundhedsministeren havde fulgt med i, hvad statsministeren sagde i spørgetimen i onsdags. Da forsøgte statsministeren også at sige, at vi brugte pengene flere gange, og han måtte så dementere det, da vores finansordfører, hr. Morten Bødskov, bad ham om at læse vores forslag »Fair Forandring«, det skatteudspil, vi er kommet med. Jeg bliver også nødt til at bede ministeren i dag om at dementere, at vi bruger pengene flere gange. Havde man læst forslaget ordentligt, ville man vide, at vi opererer med en tilførsel af i hvert fald 3 mia. kr. til vores sundhedsvæsen via øgede afgifter og ved at fjerne fradraget for sundhedsforsikringer og andre ting. Så det der argument med, at vi bruger pengene flere gange, skal dementeres – den påstand skal stoppes nu.

Dernæst må jeg også sige, at ministeren jo læser det forslag, vi har under behandling i dag, som han har lyst til. Jeg vil godt igen have ministeren til at forklare, hvordan det kan være, at vi i dag har lov om genoptræning, hvorefter vi forpligter kommunerne til at gøre noget, og hvorfor ministeren så ikke kan se, at vi kunne have en lov om rehabilitering, hvorefter vi forpligter kommunerne til at gøre noget andet.

Kl. 13:35

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 13:35

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Jeg må sige til fru Sophie Hæstorp Andersen, at jeg på ingen måde kan dementere det. Det er altså både min og den øvrige regerings opfattelse, at Socialdemokraterne her er ude og bruge pengene flere gange. For det første kan vi se, at »Fair Forandring« skal finansieres med højere tobaksafgifter. Vi kan også se, at forslaget her, lovforslag nr. L 89, skal finansieres med højere tobaksafgifter. Og forleden dag kunne man se både hr. Villy Søvndal og fru Helle Thorning-Schmidt stå foran Herlev Hospital og sige, at de ville stoppe de her afskedigelser – som er *dybt* beklagelige, det skal jeg gerne indrømme – ved hjælp af en forhøjelse af tobaksafgifterne. Derfor må jeg bare sige, at det *er* regeringens opfattelse, at Socialdemokraterne bruger pengene flere gange, så det kan jeg selvfølgelig ikke dementere.

Kl. 13:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Sophie Hæstorp Andersen.

Kl. 13:36

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Så må jeg jo bare konstatere, at sundhedsministeren taler imod bedre vidende, og jeg må også konstatere, at sundhedsministeren jo så kunne komme og tage den her debat med Socialdemokraterne i spørgetimen, for sundhedsministeren har ikke været der, siden vi gik i gang med besparelserne ude rundt omkring, og vil heller ikke være der på

onsdag, så vi kan stille spørgsmål til sundhedsministeren i spørgetimen eller i øvrigt i spørgetiden. Så jeg vil gerne henlægge den diskussion der til, hvis det er o.k.

Derudover vil jeg gerne høre, om ikke det er korrekt, at det ifølge det her lovforslag er sådan, at vi foreslår at udvide den lov, der i dag er om genoptræning – hvorefter kommunerne skal yde genoptræning til borgerne, når lægen har sagt, at der er behov for det – til også at gælde rehabilitering, således at kommunerne skal stå for og tilbyde de borgere, der har behov for det, rehabilitering, ligesom det i dag står i sundhedsloven, at de skal tilbyde genoptræning. Så der er alene tale om en forpligtelse til at yde rehabilitering, der er et bredere begreb end det, der i dag står om genoptræning, der alene omfatter fysisk genoptræning.

Kl. 13:37

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 13:37

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):
Hvad angår spørgetimen, må jeg sige, at hver enkelt minister udpeges af statsministeren til at gå i spørgetimen, og jeg må gøre opmærksom på, at jeg var i spørgetimen forrige onsdag – ikke i onsdags, men onsdagen før – og der var de her opsigelser også et tema, som jeg stod og svarede på spørgsmål om. Så selvfølgelig møder jeg op i spørgetimen, jeg skal blot lige udpeges af statsministeren først.

Med hensyn til den konkrete sag har jeg jo også forsøgt at signalere, at jeg er sympatisk indstillet over for de formål, der ligger bag Socialdemokraterne og SF's lovforslag. Det er sympatisk. Jeg har også før stået på den her talerstol og sagt, at vi skal blive bedre til rehabilitering; jeg har udtalt mig kritisk i pressen sidste sommer om, at jeg ikke syntes, at snitfladerne mellem de forskellige forvaltninger var gode nok, og at der derfor var mennesker, der faldt ned mellem to stole. Det er også derfor, regeringen har lavet en aftale med Dansk Folkeparti på apopleksiområdet; det er for at sætte et særligt fokus på det.

Jeg mener blot, at med det her lovforslag får vi ikke bedre rehabilitering, vi får mere en silotankegang, fordi man ikke får åbnet for alle de forskellige forvaltninger, der skal arbejde med det. Man gør det til en sundhedsydelse, der som bekendt ligger i regionerne. Men utrolig meget af rehabiliteringen ligger jo ude i kommunerne, fordi det ikke er den specielle rehabilitering, der er tale om, men fordi folk også skal genoptrænes og rehabiliteres, mens de er i eget hjem.

Kl. 13:38

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 13:39

Per Clausen (EL):

Man kan vel sige, at ministeren har det svært med tal, og det kan også eksemplificeres med hans tale i dag, hvor han forklarede, at der kun var 3 pct., der fik den fulde pakke i forhold til rehabilitering, men at der jo også kun var 25 pct., der røg, og så tænker man lidt over: Hvad så med de 22 pct. mellem 3 pct. og 25 pct.? Hvad var det i grunden, ministeren forsøgte at sige med de tal? Altså, det nytter jo ikke noget bare at nævne nogle tal og så se ud, som om man har forklaret noget, hvis man ingenting har forklaret.

Det, jeg så vil spørge ministeren om, er: Hvordan kan det skade patienterne, at de får en ret til en individuel rehabiliteringsplan? Ministeren beskriver det, som om det vil føre til dårligere forhold for patienterne. Det har jeg svært ved at forstå. Og hvordan vil det, at man får ret til en individuel rehabiliteringsplan, føre til, at der bliver igangsat unødvendige projekter? Ministeren havde noget imod det her forslag på baggrund af to synspunkter: Det ville skade patienter-

ne, og så ville det føre til, at man igangsatte noget, der var unødvendigt. Og jeg kan sådan set ikke se, hvordan en individuel rehabiliteringsplan kan føre til, at man skader patienterne, eller at der bliver igangsat unødvendige projekter.

Kl. 13:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 13:40

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):
Jo, men jeg mener rent faktisk, at det kan være til skade for patienterne, for det medfører silotankegang. Det kommer til at betyde, at vi ikke tænker på tværs af regioner og kommuner, og at man inden for de kommunale forvaltninger heller ikke tænker på tværs; at man ikke tænker på tværs mellem jobcentre og praktiserende læger, mellem sociale myndigheder og praktiserende læger. Og det er jo også derfor, at vi i ministerielt regi har lavet et samarbejde mellem Socialministeriet, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse og også Beskæftigelsesministeriet. Det skal tænkes på tværs, og hvis man kun gør det til en sundhedsydelse, der står i sundhedsloven, ødelægger vi det fine ved ordningen, nemlig at vi skal favne bredt og lave individuelt tilpassede rehabiliteringer ud fra folks behov.

Kl. 13:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Per Clausen.

Kl. 13:40

Forhandling

Per Clausen (EL):

Men så venter vi jo spændt på det forslag fra regeringen, der handler om, at alle, der har været på sygehuset og er blevet behandlet, har ret til en rehabiliteringsplan, som laves med udgangspunkt i, at man inddrager alle forvaltninger. Det kunne man jo så lave, hvis man synes, at det her er for snævert. I stedet vælger man ingenting at gøre i forhold til lovgivningen.

Er sandheden ikke bare den sædvanlige banale, at når sundhedsministeren ikke ønsker, at man skal lave en lovændring, er det, fordi det er sådan, at hvis man laver en lovændring, er der en vis sandsynlighed for, at regioner og kommuner vil henvende sig til regeringen og sige: Nu har I lavet om på reglerne, vi har fået øgede opgaver til gavn for patienterne, og det bliver I nødt til at betale for? Så er det meget nemmere at komme med hensigtserklæringer og hele tiden tale om, hvordan kommuner og regioner svigter, i stedet for selv at påtage sig et ansvar.

Kl. 13:41

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 13:41

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):
I så fald er det hensigtserklæringer, som vi har kastet 590 mio. kr. efter sammen med Dansk Folkeparti. Og det er, fordi ansvaret i dag jo er lovmæssigt på plads. Den specielle genoptræning, rehabilitering, ligger i regionerne, og den almindelige genoptræning ligger i kommunerne, hvor der indgår mange forvaltninger.

Det, vi så har gjort fra centralt hold, er, at vi har kastet 590 mio. kr. ind i kronikerpuljen og fra Sundhedsstyrelsens side fået lavet vejledende forløbsprogrammer, som netop skal være en vejledning til, hvordan man håndterer hele den her koordinerede indsats for de pågældende mennesker, for nogle skal have hele pakken, andre skal

have en mindre pakke – nogle skal have nogle ydelser, og andre skal have nogle andre ydelser.

Kl. 13:42

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Lone Dybkjær for en kort bemærkning.

Kl. 13:42

Lone Dybkjær (RV):

Jeg er udmærket godt klar over, at regeringen ønsker hele tiden at udbrede myten om, at vi andre – og specielt Socialdemokratiet og SF – bruger pengene flere gange. Det er ikke, fordi jeg skal gå ind at forsvare deres skatteudspil, for det er jeg ikke nødvendigvis enig i, men jeg synes, det er grov manipulation, som ministeren står og udøver her i dag. Det er virkelig groft.

Jeg synes så, at de i forslaget skulle have beskrevet deres egentlige plan i stedet for bare at tale om forhøjede afgifter og sådan noget, det havde selvfølgelig gjort det lettere, men jeg er overbevist om, at regeringen kender til udspillet, så den behøver jo ikke gå videre med at være falsk eller løgnagtig, for det er jo det, regeringen er i den argumentation, der bruges.

Så vil jeg gå videre til forslaget som sådan. Jeg har ikke fået nogen forklaring på, hvorfor det, at man erstatter ordet genoptræning med rehabilitering, gør, at det hele er helt vanvittigt. Det vil jeg gerne bede ministeren forklare mig.

Kl. 13:43

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 13:43

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Altså, det er jo på en eller en måde paradoksalt, at fru Lone Dybkjær altid mener, at fru Lone Dybkjær sammen med den øvrige opposition er de eneste, der må sige deres mening, og at en regering og medlemmerne af en regering ikke må sige, hvad de mener.

Jeg mener ikke, at jeg lægger grunden til mytedannelser. Jeg og den øvrige del af regeringen mener rent faktisk, at vi her har et konkret eksempel, hvor pengene bliver brugt ikke bare to gange, men indtil flere gange, og hvor man under den samme hat kalder det tobaksafgifter. Hvorfor skal vi så ikke have lov til at sige det? Jeg synes, at man ofte nok bliver beskyldt for, at man ikke siger sin mening, og nu siger vi, hvad vi mener, og så bliver der sagt, at det er løgn og manipulation. Hvad er det for noget pjat?

Kl. 13:44

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Lone Dybkjær.

Kl. 13:44

Lone Dybkjær (RV):

Jamen når ministeren siger sin mening på den måde, løber han jo også den risiko, at vi andre siger, at det er løgn og manipulation. Jeg siger ikke, at man ikke må sige sin mening, jeg siger bare, at det, man siger, er usandt.

Men nu vil jeg gerne have svar på mit spørgsmål vedrørende det her lovforslag: Hvad er der ved det, at ordet genoptræning erstattes med rehabilitering, der gør, at det hele så falder fra hinanden, og man går ind i alle mulige kasser, og man åbner ikke det ene, det andet eller det tredje? Hvad er det? Jeg vil bare gerne have det helt konkret og ikke høre noget med, at der er en hel masse forløb i nogle forskellige sammenhænge. Jeg vil gerne have det helt konkret, for mennesker oplever det ikke sådan, som ministeren står og siger. Det kan godt være, at det er o.k. for en hjertepatient, og det kan godt være, at man nu har taget en ny gruppe ind, som det er o.k. for, men

generelt er det jo ikke folks opfattelse, at de får den nødvendige rehabilitering.

Kl. 13:44

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 13:44

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Genoptræning og rehabilitering er ikke synonymer. Det dækker over to vidt forskellige begreber, hvor rehabilitering er et langt bredere begreb, som man kan benævne som vejen tilbage til livet, mens genoptræning er behandling efter en konkret skade, hvis man f.eks. er blevet hofteopereret. Så kan det være, at der er mange andre tilstødende komplikationer på vejen tilbage til livet for den pågældende patient, der har haft en sygdom eller været ude for en ulykke, som hører under rehabilitering. Det er derfor, at rehabilitering går ind i mange flere forskellige forvaltningsområder og er noget andet.

Kl. 13:45

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ministeren. Hr. Flemming Møller som ordfører for Venstre.

Kl. 13:45

(Ordfører)

Flemming Møller (V):

Nu er det egentlig fru Birgitte Josefsen, der er ordfører på spørgsmålet her, men jeg har lovet fru Birgitte Josefsen at læse talen op, da hun ikke kan være til stede i dag.

Såfremt et sygdoms- og behandlingsforløb skal have nogen mening og den optimale effekt, kræver det hurtigt iværksat genoptræning og for en række patienters vedkommende også et rehabiliteringsforløb. Det kræver ofte store anstrengelser for den enkelte patient at få etableret et godt hverdagsliv efter et langt og trættende sygdomsforløb. Det gamle ordsprog om, at det kræver et godt helbred at være syg, joker vi hver især med, men for mange patienter bliver det til sandheden, for når et længerevarende behandlingsforløb er ved at være afsluttet, starter det næste step for at kunne opnå almindelige færdigheder blot for at kunne få en så normal hverdag som muligt til at fungere igen. Derfor er både genoptræning og rehabilitering af største betydning for en stor gruppe af patienter.

Med kommunalreformen blev det tydeliggjort, at den specialiserede genoptræning skulle varetages af regionerne, og at den almene genoptræning skulle varetages af kommunerne. Det blev ligeledes tydeliggjort, at regionerne og kommunerne i samhörighed skulle sikre rehabilitering for de patientgrupper, som har et sådant behov. Det har for enhver været tydeligt, at netop den indsats ikke fik den største bevågenhed i den første fase efter kommunalreformen. Derfor blev der på foranledning af sundhedsministeren i maj 2009 afholdt et møde mellem Danske Regioner, KL og ministeriet for netop at få afstemt forventningerne til, hvem der skulle gøre hvad, og få en afklaring af, hvordan koordineringen på rehabiliteringsområdet kunne styrkes fremadrettet. Efter mødet den 12. maj 2009 udtaler formanden for KL's sundhedsudvalg, Tove Larsen, følgende:

Jeg er glad for ministerens initiativ, og vi er enige om, at det er vigtigt at tilpasse indsatsen efter patientens behov. Ikke alle har samme behov for rehabilitering. Derfor skal vi være skarpe på, hvem der har behov for hvad.

Ved samme møde udtaler næstformanden for Danske Regioner, Kristian Ebbensgaard, følgende:

Patienterne har krav på et sammenhængende forløb mellem sektorerne og myndighederne. Derfor er jeg meget tilfreds med, at ministeren, regioner og kommuner nu er enige om at styrke samarbejdet yderligere.

I Venstre er vi af den klare opfattelse og har den forventning, at kommunerne og regionerne lever op til det, der er aftalt, og dermed sikrer, at de patienter, der har behov for et rehabiliteringsforløb, får det. Vi vil opfordre ministeriet til at følge op på, om det, der blev aftalt den 12. maj 2009, bliver iværksat, og samtidig opfordrer vi sundhedsministeren til at indhente en redegørelse fra KL og Danske Regioner, hvori de to parter synliggør udviklingen på området.

Vi kan ikke støtte lovforslaget fra Socialdemokraterne og Socialistisk Folkeparti, og vi kan under ingen omstændigheder støtte et forslag, der alene baserer økonomien på penge fra øgede afgifter til løbende drift. Dette er en diskussion helt for sig, men lad mig opfordre de to partier til at bremse lidt op i forhold til at anvende penge fra øgede afgifter på eksempelvis tobak ved enhver given lejlighed. En simpel søgning har fremkaldt ikke mindre end syv konkrete forslag, hvor de to partier anvender øgede afgifter til at sikre løbende driftsudgifter. Vi bestræber os alle på at få en mindre og mindre del af befolkningen til at holde op med at ryge, men hvis den her tendens fortsætter, kan vi jo slet ikke finansiere det, medmindre vi får flere til at ryge igen.

Vi kan i Venstre ikke tilslutte os det fremsatte lovforslag.

KL 13:49

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Sophie Hæstorp Andersen for en kort bemærkning.

KL 13:49

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Det er jo besnærende at bede Venstres ordfører om som det første at bekræfte, at regeringen også selv benytter sig af afgifter til bl.a. at skaffe penge i statskassen, også på trods af at man selvfølgelig ved, at afgifter også er med til at ændre folks vaner og adfærd. Derfor er det klart, at når Socialdemokratiet har fremsat et forslag sammen med SF, hvor vi får indtægter på 3,9 mia. kr. via øgede afgifter på bl.a. sukker og tobak, har vi selvfølgelig også råd til at bruge dem i vores sundhedsvæsen på bl.a. det her forslag, som rundt regnet koster 300 mio. kr. Det vil jeg selvfølgelig gerne have Venstres ordfører til at bekræfte.

Så vil jeg også gerne have Venstres ordfører til at bekræfte, at det i dag er sådan, at loven indebærer, at man skal lave individuelle genoptræningsplaner for de borgere, der har behov for det, når en læge mener, at der behov for det, og at det selvfølgelig også ligger i det her forslag, at der er tale om individuelle rehabiliteringsplaner dækkende sundhedsområdet, efterfølgende kommunen, arbejdsmarkedet og alle mulige andre sektorer, det er nødvendigt at have ind over.

KL 13:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

KL 13:51

Flemming Møller (V):

Nu var det som sagt bare en oplæsning, jeg foretog, og jeg er ikke ordfører på selve forslaget. Men jeg kan sige, at regeringen da også benytter sig af afgifter til at finansiere driften i det hele taget og også får tingene til at passe sammen, men det er jo vigtigt, at man i hvert fald ikke bruger de samme penge flere gange. Det kan jeg da bekræfte at regeringen ikke gør, selv om vi i øvrigt går ind for genbrug.

Det andet spørgsmål må jeg nok bede andre om at svare på for mig.

KL 13:51

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Sophie Hæstorp Andersen.

KL 13:51

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Nu mener jeg jo, at jeg nogle gange har set ordføreren deltage i Sundhedsudvalgets møder, hvis ikke jeg husker helt galt. Så selv om der selvfølgelig er en regel om, at vi ikke går til dem, som bare læser en tale op for andre, vil jeg alligevel sige i forhold til den der myte om, at vi skulle bruge pengene flere gange, at det ville klæde Venstre at lægge den på hylden, fordi det simpelt hen er i direkte modstrid med sandheden.

Så vil jeg selvfølgelig drøfte det andet spørgsmål med sundhedsordføreren, fru Birgitte Josefsen, når hun er til stede.

KL 13:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

KL 13:52

Flemming Møller (V):

Det glæder mig sådan set, at jeg kun skal svare på det her i salen, og at det derefter er fru Birgitte Josefsen, som tager over.

Men jeg kan da sådan kort fortælle lidt om, hvad det er for nogle ting, man i øvrigt siger man vil bruge de her tobaksafgifter til. Det har navnlig været her i slutningen af januar måned, at der har været mange forslag. Men allerede i november var i hvert fald SF ude at tale om, at man kunne bruge tobaksafgifterne til bedre folkeskoler. Nu kommer den med rehabilitering og efterbehandling. På et tidspunkt var man også ude at ville sikre SOSU-assistenternes deres job. Det var igen tobaksafgifterne, det stod for tur. Kræftbehandling og bedre sygehuse og bedre skoler og forebyggelse har også været inde i den sag. Hvordan beløbene lige passer sammen, tør jeg ikke sige, men det fremgår heller ikke klart af de forslag, vi har hørt. Så det er sådan set det, jeg har fået undersøgt i den her sag.

KL 13:53

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Liselott Blixt som ordfører for Dansk Folkeparti.

KL 13:53

(Ordfører)

Liselott Blixt (DF):

Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti foreslår en ændring af sundhedsloven, så alle patienter får ret til rehabilitering. Alt i alt et forslag, som er yderst relevant, og som er vigtigt for mange af de patienter, som bliver ramt af en alvorlig sygdom.

Dog mener vi ikke i Dansk Folkeparti, at vi kan efterkomme forslaget, da finansieringen er tvivlsom, og da det er en del af Socialdemokratiet og Socialistisk Folkepartis eget forslag til en finanslov. Samtidig mener vi, at der er en del tiltag i gang netop på dette område. Rehabilitering består af en koordineret, sammenhængende, tidsbegrænset og videnbaseret indsats, der har til formål at genoprette og vedligeholde det fysiske, psykiske og sociale funktionsniveau hos patienten og forhindre et tilbagefald af sygdommen. Rehabilitering har altid stået højt på Dansk Folkepartis liste, og derfor har vi arbejdet på at få rehabilitering for de forskellige sygdomsgrupper.

Sundhedscentrene var et af de forslag, som vi mener kan være med til at løfte denne opgave. Flere steder i landet har kommunerne oprettet centre, hvor man kan være med til at støtte patienter i deres dagligdag med patientundervisning samt træning, forebyggelse og sundhedsfremmende behandling. Der er allerede gang i mange tiltag, hvor rehabilitering er i fokus. Kommuner og regioner har fået økonomi til at løse opgaven for de kronikere, som har brug for et sammenhængende patientforløb, og der vil blive igangsat en masse tiltag

for hjertepatienter og patienter med kronisk obstruktive lungesygdomme.

Samtidig fremsatte Dansk Folkeparti sidste år et forslag for nogle af de hårdest ramte, nemlig apopleksipatienterne. Dette arbejde er i fuld gang, så der bliver en ensartet indsats i hele landet. Der blev således mellem regeringen og Dansk Folkeparti enighed om et behov for initiativer for at undgå, at mennesker rammes af apopleksi, og et behov for initiativer, der skal understøtte en styrket indsats for apopleksipatienter i hele patientforløbet fra indlæggelse i den akutte fase til den efterfølgende rehabilitering med fokus på langsigtet opfølgning, træning, forebyggelse og pleje. Dansk Folkeparti har også sat fokus på rehabilitering af kræftpatienter som en del af sidste års finanslovaftale. Den vil indgå i »Kræftplan III«, som bliver fremsat senere i år. På den baggrund mener jeg, at vi er et godt stykke ad vejen for en rehabilitering på mange sygdomsområder.

Jeg vil samtidig sætte spørgsmålstegn ved Socialdemokratiet og Socialistisk Folkepartis finansiering, da man mener, at man vil kunne finansiere det ved at hæve afgifterne på tobak, mættet fedt, slik og sukker. Regeringen har sammen med Dansk Folkeparti hævet disse afgifter med det, som vi mener er fuldt forsvarligt. Vi ved jo, at alle disse afgifter netop vil ramme dem, som har færrest penge at gøre godt med.

Jeg forstår heller ikke, hvordan man vil kunne bruge de penge, som man regner med *ikke* kommer ind, for en afgiftsforhøjelse skulle gerne resultere i, at man undgik at købe disse varer. I Socialdemokraternes sundhedsudspil står der netop, at der er meget store sundhedsgevinster at hente ved effektivt at forebygge rygning, og sundhedsvirkningen er næsten øjeblikkelig. Endvidere er der stor ulighed i rygning, idet der er dobbelt så mange rygere blandt de kortuddannede i forhold til de højtuddannede. Samtidig siger Socialistisk Folkeparti, at de dårligst stillede, der som oftest lever mest usundt, vil blive økonomisk kompenseret for de højere sundhedsafgifter.

Hvis man skal tolke det, er det de lavtuddannede, som ryger mest – altså dem med lavest løn – som man samtidig vil kompensere økonomisk. Det vil sige, at man lægger 10 kr. på en pakke cigaretter. De 10 kr. vil man bruge på bedre sundhed, men samtidig gør man det for at få folk til at holde op med at ryge. Og dem, der ryger mest, er altså de lavtlønnede, de skal kompenseres økonomisk. De skal altså have penge tilbage. Så tænker jeg: Hvilke penge er der så tilbage til sundhed? Er det ikke lidt underligt, at man dermed støtter de lavtlønnedes rygevaner? Det vil sige, at man støtter de dårligst stillede rygere med de penge, man regner med *ikke* at kunne tjene.

Dansk Folkeparti kan ikke støtte forslaget.

Kl. 13:58

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Kort bemærkning fra fru Sophie Hæstorp Andersen.

Kl. 13:58

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Hver gang man pålægger en afgift fra Folketingets side, fra regeringens side og fra Dansk Folkepartis side, indregner man selvfølgelig altid den ændrede adfærd, der vil komme af det. I det her tilfælde har vi selvfølgelig også gjort det, når vi har kigget på indtægterne, så lad os nu lukke den debat om, hvorvidt der er de indtægter, der er. Vores forslag er lige så velfinansieret som de ufinansierede skattelettelser, som den her regering har indført af flere gange.

Så vil jeg gerne sige, at Dansk Folkeparti jo så igen slår et slag for det forslag, som man kom med sidste år om apopleksipatienter, et forslag, der kom, efter at Socialdemokratiet havde stillet et forslag om, at man netop mere generelt sikrede bedre efterbehandling af hjerneskadede. Jeg vil godt spørge, hvad fru Liselott Blixt mener om, at det har taget så lang tid – jeg er faktisk ikke engang sikker på, at den er nedsat endnu – at få nedsat den arbejdsgruppe, der skulle være med til at udmønte det forlig, som Dansk Folkeparti indgik

med regeringen om at sikre nogle bedre rehabiliteringsforhold for apopleksipatienter?

Kl. 13:59

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:59

Liselott Blixt (DF):

Først og fremmest vil jeg sige, at jeg ikke lukker nogen debat, hvis jeg mener, at der er noget, man kan debattere om. Det er der i hvert fald ikke nogen andre der skal fortælle mig.

En anden ting er, at der faktisk sker meget med det forlig, som vi indgik, men det tager tid at lave en MTV-undersøgelse for også at beregne, hvad det koster. Vi fik også indlagt i det her, at de penge, som der ville komme ud af det, skulle tilfalde området, og at regeringen skulle lægge penge til, hvis det kostede. Det, der i øjeblikket tager tid, er den MTV-rapport, der er ved at blive lavet.

Kl. 13:59

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Sophie Hæstorp Andersen.

Kl. 14:00

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Jeg beder ikke om, at man lukker debatten, men jeg beder om, at der kommer en vis saglighed ind i debatten, frem for at man står med nogle meget lange forklaringer på det ene, det andet og det tredje, der vil ske, når faktum er, at det selvfølgelig er beregninger, der for længst er lavet også med baggrund i, hvad Socialdemokratiet og SF laver på det økonomiske område.

Det, jeg siger om apopleksipatienter, er, at man gik fra, at Socialdemokratiet ønskede, at der skulle ske rehabilitering og efterbehandling af en bred gruppe af mennesker med hjerneskade, og til, at det nu blev apopleksipatienter. Det er lidt det samme igen med kræftplanen. Man lover og lover, at man vil komme med et forslag til »Kræftplan III«, der skal rumme rehabilitering. Men det bliver så for nogle bestemte typer af kræftpatienter, når vi indfører kræftpakker. Vi har indført det for nogle bestemte typer af hjertepatienter. Er det godt nok? Der er jo masser af andre borgere med andre sygdomme, der også har brug for rehabilitering og efterbehandling. Hvorfor skal det tage så lang tid?

Kl. 14:00

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:00

Liselott Blixt (DF):

Nu har jeg svaret på, hvad grunden var til, at det tager lang tid med det forlig, der nu er blevet lavet. Grunden til, at man tager forskellige sygdomsgrupper, er netop, at der er forskelligartede sygdomme. Der er forskel på, om man er ramt af apopleksi, eller man har fået et traume ved et biluheld. Man skal genoptrænes på forskellig måde.

Det er netop derfor, at vi ikke skal lave store, brede løsninger, der bare tilsigter patienterne en bred vifte i stedet for konkret at gå ind og få fagligheden med i spil for hver enkelt gruppe. Det er det, vi vil i Dansk Folkeparti, og det er grunden til, vi gør det på den måde.

Saglighed i en debat: Jeg savner saglighed for, hvordan man kan hæve priserne på tobak, samtidig med at man tager pengene fra de lavtlønnede, og samtidig med at man vil kompensere dem for det, de betaler.

Kl. 14:01

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Kort bemærkning fra fru Lone Dybkjær.

Kl. 14:01

Lone Dybkjær (RV):

Det, jeg godt vil spørge Dansk Folkeparti om, er i forbindelse med genoptræning. Med det kendskab, jeg ved at Dansk Folkepartis ordfører har til genoptræning, må hun jo også være enig med mig i, at en genoptræning ikke bare er en genoptræning. Det afhænger af, hvad det er, der skal genoptrænes. Derfor er det jo bare en samlepakke.

På samme måde med rehabilitering. Det er jo også bare en samlebetegnelse. Det er ikke ensbetydende med, at alle skal have det samme, lige så vel som at genoptræning ikke er ensbetydende med, at alle skal have den samme genoptræning.

Kl. 14:02

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 14:02

Liselott Blixt (DF):

Jeg er fuldstændig enig. Men stadig væk vil jeg gerne skabe forskel på, hvad der er genoptræning, og hvad der er rehabilitering, det er to vidt forskellige ting.

Samtidig vil jeg også sige, at der er forskel på, hvilken sygdom man har. Vi mener ikke, at man kan gå ud med en samlet pakke, for så får vi de her løsninger, som man ikke i forvejen kan leve op til ude i regionerne.

Man er i forvejen ude efter regionerne, hver gang de ikke kan leve op til noget. Vi så kræftpakkerne, der blev lavet: Dem, der ryger mellem to stole, fordi pakkerne ikke lige decideret er lavet til dem. Derfor skal vi være meget mere på vagt, når vi går ud og laver nogle brede løsninger.

Kl. 14:02

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Lone Dybkjær.

Kl. 14:02

Lone Dybkjær (RV):

Men hvis ikke vi skal lave en fuldstændig detailregulering i lovgivningen, er vi jo bare nødt til at have nogle samlebetegnelser. Jeg synes, det er rigtigt, hvad ordføreren siger om, at det selvfølgelig er forskelligt for de forskellige sygdomme. Selvfølgelig skal man ikke have et rygestopkursus, hvis ikke man ryger, etc. etc. Vi har sådan set tillid til, at de mennesker, der bliver sat til at løse den her opgave i samarbejde med patienten, kan finde ud af det. Jeg kan bare ikke helt forstå, at man synes, at det er i orden eksempelvis for apopleksi, at man laver en aftale med regeringen. Jeg vil i øvrigt gerne vide, hvad beløbet for det er, for det kan jeg ikke huske; hvis ordføreren kan, er det fint. Men forestiller ordføreren sig så, at man skal tage område for område og så lave en aftale med regeringen om de enkelte områder? For jeg har indtryk af, at Dansk Folkeparti sådan generelt er meget optaget af rehabilitering.

Kl. 14:03

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 14:03

Liselott Blixt (DF):

Jamen det er korrekt, at man i øjeblikket tager det sygdom for sygdom. Det er grunden til, at kommunerne og regionerne nu indgår et samarbejde og laver nogle sammenhængende forløb for KOL-patienter og for hjertepatienter, som skal have den her træning og rehabilitering. Vi gør det på kræftområdet og på apopleksiområdet, og vi skal have alle områder med, men kommunerne skal være gearet til

det, regionerne skal være gearet til det, det hele skal være gearet til, at vi får et optimalt forløb for de patientgrupper, vi har med at gøre. Jeg ved, at der er mange kommuner, der laver hold for hjertepatienter, så de får en rehabilitering og kan blive hjulpet på vej, hvis de skal videre ud på arbejdsmarkedet osv. Så en gang imellem er det måske også kommunerne, som vi skal ruske op i.

Kl. 14:04

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Karl H. Bornhøft som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 14:04

(Ordfører)

Karl H. Bornhøft (SF):

Tak. Jeg kan måske godt medgive ministeren, at det er voldsomt at kræve, at han dementerer sit budskab om, at S og SF bruger pengene flere gange. Det kan jeg godt synes ville være lidt urimeligt, for det ville jo kræve, at ministeren havde læst det, og det har han tydeligvis ikke.

Jeg vil så også sige, at sundhedsministerens redegørelse i høj grad var ved at bringe mig i tvivl om, hvorvidt det var det rette lands parlament, jeg var kommet ind i, for den beskrivelse, som ministeren gav af virkeligheden, er sådan set hele begrundelsen for, hvorfor vi fremsætter det her forslag om en ret til rehabilitering og ikke kun en ret til fysisk genoptræning.

Det, der er min konklusion på den del af det, er faktisk, at jeg synes, det ville klæde ministeren, hvis han indrømmede, at han synes, det her er et godt forslag, men at han bare ikke vil være med til at skaffe pengene til det. Det kan vi forstå i stedet for al den her uden-omssnak om, hvad der rent faktisk foregår i det her land. For det, ministeren siger, er jo det direkte modsatte af, hvad patientorganisationerne og hvad de faglige organisationer siger. De siger, at det ikke er nok med en rent fysisk genoptræning, men at der er behov for en rehabiliteringsplan, og det er derfor, alle har udtalt sig så utrolig positivt om det forslag, der her er kommet fra Socialdemokratiet og SF.

Jeg vil med det samme sige, at vi godt alle sammen ved, at der er mange patienter, der ikke får den hjælp og den støtte, de har brug for, når de bliver udskrevet efter behandling på hospitalet. Det er dokumenteret tilstrækkeligt, at det kan være svært at få en meningsfyldt tilværelse fri for sygdom og symptomer, når man igen og igen må indlægges som følge af, at man er syg. Det er et udtryk for, at vi har givet en god behandling i starten, men at vi bare ikke har fulgt op med alle de elementer, der skal til, for at holde folk fri af sygehusene. Det er det, Socialdemokratiet og SF ønsker at lave om på.

Det er sådan, at det i dag står skrevet i sundhedsloven, at man kun har ret til fysisk genoptræning, og det vil altså sige genoptræning, der udelukkende fokuserer på fysikken. Der er altså to grundlæggende mangler i det: for det første, at det kun er fysisk, og for det andet, at det kun er genoptræning. For rigtig mange patienter, især socialt udsatte, ældre og kronisk syge, er det langt fra nok, og det er bl.a. derfor, at vi siger, at patienterne har brug for den samlede pakke og ikke bare et element. Og det er altså kun et element, når man giver en ret til fysisk genoptræning.

Det der med at være og forblive rask handler altså ikke kun om, hvor stærke ens ben er, når man skal bevæge sig ud af sygehuset. Fysisk genoptræning hjælper altså ikke alle hjertepatienter til alle de andre ting, der kan være elementer i det at holde sig fri af sygdom og sygehus fremover. Det kan være kostomlægning, det kan være et spørgsmål om at holde op med smøgerne, og det kan være det, der er helt væsentligt, og som ikke er en del af det, vi giver i dag, nemlig et mere fokuseret tilbud, der også tager fat på problemstillingen omkring de kognitive problemer, altså indlæring m.v. Det er derfor, vi ganske enkelt ønsker at få ændret den her ret til genoptræning til en ret til den fulde pakke, nemlig rehabiliteringen.

Jeg vil også godt med det samme sige, at når vi snakker om en ret til en rehabiliteringsplan, snakker vi jo ud fra fuldstændig det samme koncept, som når vi snakker om genoptræning, nemlig at det er individuelt for den enkelte patient. Her er vores budskab bare, at det skal være den fulde pakke og ikke bare en del af pakken. I den sammenhæng må man sige, at alle steder, hvor der i dag bliver lavet en samlet rehabiliteringsindsats over for alle patienter – og det bliver der faktisk nogle steder – virker det. Det viser tallene med al ønskelig tydelighed. Der er langt færre genindlæggelser. Gruppen af patienter kommer sig meget hurtigere.

Derfor vil jeg afslutningsvis sige, at jeg i øvrigt gerne deltager i en debat om S og SF's skattepolitik, som der åbenbart er nogle her der synes vi har brug for at få, men det skal vi gøre, når det er skattepolitikken, det handler om. Jeg synes, det er trist at kunne notere sig, at for at undgå at komme til at diskutere det sundhedsfaglige her er der nogle, der fokuserer på noget andet. Patienterne har brug for en fuld ret til rehabilitering.

Kl. 14:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Der er en kort bemærkning fra fru Liselott Blixt.

Kl. 14:10

Liselott Blixt (DF):

Jeg vil tillade mig at spørge videre om afgifterne, for det er netop en del af finansieringen af dette forslag. Socialistisk Folkepartis leder, hr. Villy Søvndal, har været ude at sige, at de socialt dårligt stillede, som ofte lever mest usundt, ville blive økonomisk kompenseret for de højere sundhedsafgifter. Derfor vil jeg gerne spørge hr. Karl Bornhøft: Hvordan har man tænkt sig at kompensere disse socialt dårligt stillede?

Kl. 14:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 14:11

Karl H. Bornhøft (SF):

Selve vores skatteforslag er der jo andre der gerne vil diskutere. Jeg vil såmænd også gerne diskutere det, og det er fremlagt i vores papirer. Det, der er grunden til, at vi, når vi laver afgifter, vælger at sige, at så skal vi altså også tage hensyn til nogle bestemte grupper, er, at de, der har de laveste indkomster, måske var dem, man ikke skulle presse så meget på økonomien. Det havde jeg faktisk en opfattelse af at vi også havde en fælles forståelse med Dansk Folkeparti af, men jeg kan så forstå, at det ikke er sådan, det er.

Kl. 14:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Liselott Blixt.

Kl. 14:11

Liselott Blixt (DF):

Nu er det jo ikke sådan, at Dansk Folkeparti vil gå ud og hæve afgifterne så meget som Socialistisk Folkeparti, netop af den grund, at vi ved, at de, der ryger mest – dobbelt så meget, har vi lige hørt – er de lavtlønnede, det er de socialt dårligt stillede; det er dem, der lever mest usundt. Vi ved også, at mange af dem har børn. Hvad vil der mon ske, når de stadig væk skal købe deres dyre cigaretter? Hvad med de børn? Hvad med deres levevis? Hvor sund mad får de? Så det vil jo sige, at Socialistisk Folkeparti – og der vil jeg høre om ordføreren vil give mig ret – vil give de socialt dårligt stillede økonomisk støtte til deres last.

Kl. 14:12

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 14:12

Karl H. Bornhøft (SF):

Nej, det vil vi ikke. Vi vil lige præcis give de socialt dårligt stillede en oplagt mulighed for at komme af med deres last og så oven i købet få flere penge til rådighed. Det korte af det lange er i den her sammenhæng, at der, hvis prisen hæves, altså er flere, der holder op med at ryge – det viser al faglig dokumentation – og hvis man så vælger at holde op med at ryge, ja, så har man faktisk flere penge til rådighed, og i det lys havde jeg nok forventet at der var støtte fra Dansk Folkeparti.

Kl. 14:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
En kort bemærkning fra fru Vivi Kier.

Kl. 14:13

Vivi Kier (KF):

Jeg kan jo godt høre, at hr. Karl Bornhøft synes, at der skal tales om finansieringen et andet sted, men som sundhedsordfører er jeg altså alligevel nødt til at spørge om de her 10 kr., altså den afgift, man vil lægge på cigaretter, for jeg er efterhånden kommet i tvivl, og de er brugt rigtig mange gange. Vil man pålægge den afgift for at forebygge, for at hindre en masse mennesker i at ryge? Eller vil man pålægge afgiften for at få flere penge i statskassen?

Kl. 14:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 14:13

Karl H. Bornhøft (SF):

Der skal ikke være tvivl om, at der er to hensyn at tage, når man taler om at øge afgifterne, og at begge hensyn indgår i vores overvejelser. Det ene hensyn er naturligvis det incitament, øgede afgifter giver, til at forbruge mindre, f.eks. at ryge mindre. Det andet element er jo det, vi alle bruger herinde til daglig, nemlig spørgsmålet om at få finansieret de ting, som vi rent faktisk gerne vil give samfundets borgere. Derfor er det med det her forslag, ligesom det i øvrigt er for alle de borgerlige partier, at de to ting hænger sammen. Det, der en gang imellem er spørgsmålet, er: Hvorfor er den problemstilling anderledes på sundhedsområdet, end den er på alle mulige andre områder? For når vi f.eks. snakker miljø, og når vi snakker trafik, vil alle de borgerlige partier jo også godt være med til at ændre afgifterne, sådan at vi får den ønskede udvikling. Og der er jeg altså nødt til at sige: Det er sjovt nok den fuldstændig samme mekanisme, der går igen på sundhedsområdet.

Kl. 14:14

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Vivi Kier.

Kl. 14:14

Vivi Kier (KF):

Det kunne jeg jo godt have mange kommentarer til, men jeg har lige et lille, enkelt spørgsmål, jeg gerne vil stille, fordi Venstres ordfører før listede en lang række eksempler op, som vi alle sammen har kunnet læse i diverse medier, hvor man hver gang har sagt, at det ville man finansiere via ekstra afgifter på cigaretter. Så vil jeg bare have SF til at bekræfte – for det forslag har jeg kun set fra SF, altså at SF jo også gerne vil have dobbelt så mange folkeskolelærere – at SF har

været ude at sige, at det vil man også finansiere ved øget afgift på cigaretter. Er det korrekt?

Kl. 14:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 14:15

Karl H. Bornhøft (SF):

Nej, det er ganske enkelt ikke korrekt, at forbedringer på folkeskoleområdet hænger sammen med de afgifter, der er på tobak og slik m.v. Det, der jo er den rigtig gode oplysning til den konservative ordfører, er, at hun faktisk har en mulighed for at lægge nogle af aviserne til side og læse vores forslag om fair forandring. Hvis hun gjorde det, ville hun se, at det pludselig ville være sådan, at så kunne hun opdage en sammenhæng i det. Måske er det i høj grad det, ordføreren har brug for.

Kl. 14:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 14:15

Per Clausen (EL):

Jeg deler i øvrigt opfattelsen af den her diskussion om finansieringen, der efterhånden når et historisk lavpunkt her i Folketingssalen, men er hr. Karl H. Bornhøft ikke enig med mig i, at når man har skaffet 3,9 mia. kr. og bruger 300 mio. kr. til det her forslag, har man 3,6 mia. kr. tilbage, som man kan bruge til alle mulige andre gode formål, og derfor har det ingen mening at sige, at man, fordi man også bruger penge til andre formål, så bruger pengene to gange?

Kl. 14:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 14:16

Karl H. Bornhøft (SF):

Jeg skal bare sige: Ja, sådan er det. Og så vil jeg i øvrigt sige pænt tak for hjælpen med at skabe en pædagogisk forståelse hos andre. Jeg er bare nødt til at sige, at jeg tror, opgaven er for stor.

Kl. 14:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det fru Vivi Kier som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 14:16

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Det her forslag om rehabilitering berører et rigtig væsentligt emne, men man kunne jo godt næsten få den fornemmelse, at den her regering overhovedet ikke har gjort noget som helst i forhold til emnet rehabilitering. Der må jeg sige at intet er mere forkert. Der har været skarpt fokus på temaet, og et tema, når vi snakker rehabilitering, som vi skal se som en hel paraply, hører jo ikke alene hjemme under sundhedsområdet. Rehabilitering betyder, at ikke blot den fysiske del genoptrænes, for det er den ene del af rehabilitering. Efter et sygdomsforløb er det først og fremmest den fysiske del, der har den største opmærksomhed – naturligvis. Dernæst kommer al det andet, det med psyken, det med at vende tilbage til arbejdsmarkedet og alle de andre problemer, der kan være. Men muligheden for at se individuelt på det enkelte hele menneske er altså til stede.

Sundhedsaftalerne i forbindelse med kommunalreformen er jo netop et af de redskaber, der skal bruges endnu mere effektivt til gavn for den enkelte borger. Jeg skal gerne erkende, at i de første

sundhedsaftaler, der blev lavet, var man måske ikke helt skarp på, hvad det lige var, der skulle aftales, hvad skulle der lægges i de her sundhedsaftaler, men om ganske kort tid begynder næste generation af sundhedsaftaler at komme i hus, for så begynder forhandlingerne om de her aftaler. Jeg ved, at både regioner og kommuner er langt bedre klædt på til den her gang at tage de udfordringer på sig. Her kommer rehabilitering også ind.

Jeg finder det særdeles positivt, at ministeren i sin tale tilkendegav, at der på tværs af ministerierne vil blive udarbejdet en fælles vejledning til kommunerne om rehabilitering, for det er nemlig ikke kun Sundhedsministeriet, det involverer. Der er mange inde over, det er tværsektorielt. Jeg mener ikke, at der er behov for at lave ny lovgivning, fordi der allerede i dag er store muligheder, og når jeg så siger store muligheder, erkender jeg også, at mulighederne ikke bliver brugt. Derfor ser jeg meget frem til både den nye vejledning og den nye generation sundhedsaftaler, som kommer.

Til sidst vil jeg sige, at det jo er blevet genstand for meget debat her, og jeg kan faktisk kun smile ad finansieringsmetoden. Det er jo netop S og SF i en nøddeskal: nye afgifter til danskerne for at kunne opfylde ambitionerne om, at alle skal have fuldt ud den samme pakke og fuldt ud det samme behandlingsforløb, ellers duer det ikke. De Konservative kan ikke støtte forslaget.

Kl. 14:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Sophie Hæstorp Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 14:19

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Ja, så fik vi den lige igen. Vores forslag om at udskifte et ord – genoptræning – med »rehabilitering« betyder nu en generel ensartet behandling for alle. Det gør det så ikke, når det er regeringen, der har gjort det. Jeg tror også, jeg bliver nødt til at minde om, at en del af baggrunden for, at vi overhovedet fik strukturreformen i Danmark, var, at genoptræningen af danske patienter var for dårlig. Det var et af argumenterne, vi fik dengang, for, at vi skulle flytte dele af den her indsats over i kommunerne. Nu udvider vi det med rehabilitering, og det skal vi så høre for – at det er generelt og det er dumt. Det er meget mærkeligt.

Jeg vil godt høre: Når Sundhedsstyrelsen nu sidder og laver beskrivelser af rehabiliteringsindsatsen for hjertepatienter i forbindelse med hjertepakkerne eller beskriver rehabiliteringsindsatsen i forbindelse med kræftpakkerne, tror ordføreren så, at de sidder og beskriver et generelt rehabiliteringsforløb, som omfatter alt lige fra arbejdsmarked, uddannelse og alle mulige ting? Eller tror ordføreren, at de kigger på rehabilitering i forhold til sundhedsområdet og den del af det, der handler om kost og motion, fysisk og psykisk genoptræning, hvis man kan sige det på den måde, altså rehabilitering set med sundhedsmæssige briller?

Kl. 14:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:21

Vivi Kier (KF):

Der lå jo mange spørgsmål i det her. Allerstørst må jeg sige, at hvis der er nogen, der danner myter herinde, så tror jeg, det er Socialdemokraterne selv. Jeg hørte fru Sophie Hæstorp Andersen sige lige før, at den her regering havde givet ufinansierede skattelettelser. Det er en myte, for det er ikke korrekt; det er fuldt finansierede skattelettelser. Lad det så ligge.

Så må jeg også sige, at jeg ikke i min tale har skrevet og heller ikke mener at kunne huske, at jeg har sagt, at det her forslag er dumt. Jeg har ikke brugt ordet dumt om det her forslag, heller ikke om no-

get vedrørende rehabilitering. Jeg har faktisk stået og anerkendt, at det er et rigtig, rigtig vigtigt tema. Men rehabiliteringen skal ses som paraplyen, hvorunder der ligger mange, mange detaljerede ting; der ligger den fysiske genoptræning, der ligger hjælpemidler, der ligger alle mulige ting. Og så er der spørgsmålet om, hvem der skal tage sig af hvad. Derfor vil jeg sige, at den vejledning, som ministeren tilkendegav er på vej ud til kommunerne, ikke kun er en vejledning fra Sundhedsministeriet, men en vejledning udarbejdet på tværs af ministerierne, for det her er et meget bredere felt.

Kl. 14:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Sophie Hæstorp Andersen.

Kl. 14:22

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Det er altså meget fint, men jeg synes bare stadig væk, jeg mangler et svar: Kan vi ikke godt blive enige om, at man kan vælge at se på et begreb som rehabilitering meget bredt – der foregår rehabilitering i kriminalforsorgen, der tales om rehabilitering i forbindelse med arbejdsmarkedet, der kan være tale om rehabilitering i en lang række sammenhænge – men når vi taler om rehabilitering her med sundhedsordførerne og med sundhedsmæssige briller på, og når de taler om det ovre i Sundhedsstyrelsen, så er der selvfølgelig tale om en sundhedsmæssig efterbehandling, og at det er det, som lovforslaget sigter mod at tilvejebringe: ikke bare en fysisk genoptræning, men et bredere sigte, hvor man taler om rehabilitering på det sundhedsmæssige område? Det er meget naturligt noget med kost, noget med motion, eventuelt rygestop, det kan være noget med det psykosociale, det kan være noget med den kognitive forståelse og alle den slags ting. Og vil ordføreren i øvrigt bekræfte, at det i dag er sådan, at de genoptræningsplaner, som regionerne og den enkelte læge er forpligtet til at lave, ikke engang indeholder mål om, hvad det er for en fysisk aktivitet, borgeren skal kunne gennemføre, den dag genoptræningen slutter – hvad det er for et resultat, der skal komme ud af genoptræningen? Det eneste, der er krav om, er, at der skal foregå en genoptræning.

Kl. 14:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Jeg skal gøre spørgeren opmærksom på taletiden igen. Ordføreren.

Kl. 14:23

Vivi Kier (KF):

Tak. Det bliver igen næsten en hel ordførertale, som der ligger mange spørgsmål i.

Jamen jeg synes, jeg står her og erkender og anerkender, at vi stadig har kæmpe udfordringer på hele det område, der hedder rehabilitering. Så kan jeg godt høre, at spørgeren gerne vil have, at jeg skal sige, at det er på sundhedsområdet, der skal ligge noget mere. Men jeg er nødt til at sige, at når jeg læser det forslag, som fru Sophie Hæstorp Andersen er medforlagsstiller på i dag, kan jeg se, at der jo er rigtig mange af de opgaver, man hæfter sig ved, som ikke hører under sundhedsvæsenet, i det øjeblik patienten er udskrevet og kommer hjem – så bliver det kommunernes opgave.

Som det også blev nævnt fra Venstres ordfører, har der faktisk været nogle forhandlinger nu blandt KL og blandt regionerne om, hvordan de kan gøre det her bedre, og der kommer næste generations sundhedsaftaler. Der er så mange muligheder, som er uudnyttede i det her system, og det er her, vi først og fremmest skal sætte ind.

Kl. 14:24

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Lone Dybkjær som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 14:24

(Ordfører)

Lone Dybkjær (RV):

Lige til den sidste ordfører vil jeg sige, at som jeg læser forslaget, er det en ændring af sundhedsloven, og det er jo en relativt simpel ændring i samme lov, nemlig at ordet genoptræning erstattes af ordet rehabilitering. Så ret meget mere ind i hele det her forløb, end man har i forvejen, kan man jo ikke have, bortset fra at der selvfølgelig er forskel på de to ord, og det er jo sådan set meningen med det hele.

Men altså, jeg sagde, at det var et ret simpelt lovforslag, og det førte så til en lang sang fra de varme lande fra sundhedsministerens side om, at det på en måde var utrolig indviklet og meget omfattende og brød med alle forvaltninger, og hvad ved jeg, og at det på den anden side var noget, der allerede foregik. Begge dele kan vel ikke sådan være sandt, eller også kan det, men det fører jo så til, at det burde være relativt enkelt at ændre loven.

Jeg er også fuldstændig overbevist om, at den her lov bliver ændret. Det bliver enten af den kommende regering, eller hvis den nuværende regering fortsætter – hvad en eller anden må forbyde – vil regeringen selv ændre på loven, fordi det er afgørende for regeringen, at vi hele tiden lader, som om det er den, der laver det hele. Og det er vel også o.k., det vil jo ikke nødvendigvis være den første regering, der har det på den måde.

Det Radikale Venstre er generelt positive over for forslaget, men selvfølgelig vil vi gerne diskutere, hvordan vi skaffer pengene. Vi er jo ikke part i Socialdemokratiets og SF's udspil om »Fast og Fair Forandring«, eller hvad det nu hedder, i hvert fald »Fair Forandring«, og derfor kan vi jo ikke gå ind i en finansiering på samme måde, som de gør, men jeg er overbevist om, at vi vil opnå målsætningen inden for det her sundhedsvæsen med, at vi går fra genoptræning til rehabilitering, og det vil vi også prøve at finde midler til.

Derfor må jeg sige, at jeg faktisk var meget glad for det, Venstres ordfører læste op. Det er ikke for at gå ind i en polemik, og nu har jeg fået talen, så jeg er sikker på, at jeg citerer det rigtigt. For det første siger Venstres ordfører, at næstformanden for Danske Regioner, Kristian Ebbensgaard, har sagt, at patienterne har krav på et sammenhængende forløb mellem sektorerne og myndighederne. Derfor er han meget tilfreds med, at ministerium, regioner og kommuner nu er enige om at styrke samarbejdet yderligere.

Så siger Venstres ordfører yderligere, at man i Venstre har en klar forventning til, at kommunerne og regionerne lever op til det, der er aftalt, og dermed sikrer, at de patienter, der har behov for rehabiliteringsforløb, får det.

Det er meget sigende, og det er jo helt anderledes præcist end det, som sundhedsministeren kom frem med af udenomssnak.

Derfor siger Venstres ordfører videre i den oplæste ordførertale – det er ikke, fordi jeg forventer, at erstatningsordføreren, undskyld udtrykket, skal komme på talerstolen; jeg citerer det bare, fordi jeg synes, det var så vigtigt, hvad Venstre sagde, og jeg kan rolig sige, at det ikke er altid, jeg synes, det er lige rigtigt, hvad fru Birgitte Josefsen siger – at man vil opfordre ministeriet til at følge op på, om det, der blev aftalt den 12. maj 2009, er iværksat, og at man samtidig opfordrer sundhedsministeren til at indhente en redegørelse fra KL og Danske Regioner, hvori de to parter synliggør udviklingen på området.

Det synes jeg er en rigtig god idé, for så ved vi, hvad vi snakker om. Og jeg må desværre sige til sundhedsministeren, at det synes jeg ikke man blev klar over, da man hørte sundhedsministerens tale. Nå, men fred på jord, jeg vil prøve på at lade være med at skændes så meget mere med sundhedsministeren i dag.

Jeg synes, det er en god idé, at vi får sådan en redegørelse. Så kan vi se, hvordan udviklingen er, og så kan vi danne os et overblik over, hvad den mangler, og tage diskussionen derfra.

Overordnet set oplever jeg det, Venstre siger, sådan, at det er godt, at vi får rehabilitering og ikke kun genoptræning, og så må vi finde måden at gøre det på. Jeg forstår Socialdemokratiets forslag sådan, at det er inden for sundhedsområdet. Det har fru Sophie Hæstorp Andersen jo også sagt hele tiden. Det handler ikke om arbejdsmarkedet og alle mulige andre markeder. Det handler om sundhed; det er det, vi skal fokusere på, fordi det er en del af sundhedsloven, og så synes jeg ikke, vi skal komme med alle mulige fjollede undskyldninger om, at det bliver alt for bredt, og alt muligt, når alle i øvrigt siger, at vi selvfølgelig skal have rehabilitering, når det kommer til stykket. Det vil være svært at sige nej til, og det gør sundhedsministeren heller ikke, men han bruger bare mange ord på at sige, at han er imod forslaget. Sådan er det.

Som jeg siger, er jeg overbevist om, at den her lov bliver ændret, og jeg håber meget for patienterne, at den bliver ændret, for jeg tror, det er meget vigtigt, at vi får rehabilitering, og at vi ikke kun kigger på den fysiske genoptræning. Hvis det skal være ved hjælp af DF og deres årlige finanslove, at vi langsomt kommer ad den vej, så må vi tage den langsommelige vej, så Dansk Folkeparti kan få deres lille fjer i turbanen hvert år, når der er en finanslov, også på sundhedsområdet.

Kl. 14:29

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 14:30

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Nu har vi jo tidligere i dag behandlet et lovforslag, hvor sundhedsministeren med begejstring talte for tanker, som han for cirka et år siden syntes var helt håbløse og forkerte, så derfor kan det såmænd godt være, fru Lone Dybkjær får ret i, at det, der ligger i lovforslaget fra Socialdemokraterne og SF, ender med at blive vedtaget. I hvert fald kan man sige, at hvis det, der kan mønstres af kritik fra regeringspartierne og Dansk Folkepartis side af det her forslag, er, hvad man har at byde på, må det være et ufatteligt godt forslag.

Lad os bare tage et enkelt eksempel. Man bruger meget tid på at sige, at Socialdemokraterne og SF bruger pengene flere gange. Det er et spændende og interessant synspunkt. Man har brugt 300 mio. kr. til det her formål, man vil bruge 900 mio. kr. til et andet formål, og man har skaffet 3,9 mia. kr. Et eller andet sted i intelligensreserven i Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti må der være nogle, der kan regne ud, at der et eller andet sted må være nogle penge tilbage. Om ikke andet må embedsmandsværket kunne bekræfte ministeren i, at hvis man trækker 1,2 mia. kr. fra 3,9 mia. kr., så er der lidt tilbage. Det håber jeg i hvert fald. Men det er selvfølgelig rigtigt, at alle de penge, som Socialdemokraterne og SF'erne skaffer i forbindelse med deres »Fair Forandring«, får vi jo brug for til at – om man så må sige – rydde op efter den fuldstændig uansvarlige økonomiske politik, som regeringen fører nu. Derfor kan det jo godt være, vi kommer til at skaffe flere penge for at undgå, at vi skal bruge pengene to gange. Til gengæld kan man rolig sige, at regeringen bruger de penge, de ikke har.

Så er der det andet argument, som jeg synes er sådan ret fantastisk. Det er, at hvis man erstatter den mulighed, folk har for at få lavet rehabilitering, med, at de får en ret til at få en rehabiliteringsplan, vil det føre til, at alle mennesker får den samme rehabilitering, og det ville man spille en masse ressourcer på. Det svarer jo til, at jeg skulle sige om regeringens frie udvidede sygehusvalg, at det betød, at man havde ret til at blive behandlet for alle mulige sygdomme, man ikke havde. Det er jo det rene vrøvl og nonsens. Når man er nødt til at søge tilflugt i den slags argumenter, tror jeg, det er, fordi det er ret indlysende, at den nuværende anvendelse af begrebet genoptræning og den nuværende indsats for patienter efter udskrivning

bygger på et alt for snævert grundlag. Der er brug for at erstatte den ret, man har til at blive genoptrænet, med en ret til rehabilitering, der bygger på en tværfaglig og sammenhængende indsats over for patienterne, og det er jo også det, der står i bemærkningerne til lovforslaget er hensigten.

Det afgørende i forbindelse med indsatsen for patienter er, at der er et behov for efterbehandling efter udskrivning, hvor patienterne tilvejebringes et optimalt funktionsniveau, altså kommer til at fungere så godt, som det overhovedet er muligt, så de hurtigst muligt kan vende tilbage i arbejde, fungere i familien, i sociale sammenhænge og i samfundet som sådan. Det kræver en langt bredere tværfagligt tilrettelagt rehabilitering – en rehabilitering, der kan tage hånd om de forskellige problemstillinger af fysisk, psykisk og social karakter, som kan være behæftet med at få en længerevarende sygdom. Desuden kunne en bredere tilrettelagt rehabilitering eksempelvis medvirke til at forebygge fremkomsten af sygdom som eksempelvis angst og depression, og det ville kunne nedbringe antallet af genindlæggelser.

Kernen i det her er jo, at forslaget ikke handler om, at folk skal have en ganske bestemt form for rehabilitering, der fastlægges af Folketinget. Nej, mennesker skal have ret til, at der laves en individuel rehabiliteringsplan, som der efterfølgende skal følges op på af de myndigheder og af de fagpersoner, som har evnen til det.

Så på den baggrund må jeg sige, at Enhedslisten godt kan støtte det her lovforslag, og selv om vi ikke er fuldstændig enige i alle elementer i Socialdemokraternes og SF's skatteforslag, er vi nu sikre på, at vi godt kan blive enige om de 300 mio. kr., som det her handler om.

Kl. 14:33

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren.

Folketinget har i dag besøg af det norske Stortings præsident, hr. Dag Terje Andersen. Vi byder velkommen, og vi håber, at Stortings præsident må få et udbytterigt besøg her i Folketinget.

Hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 14:34

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Dette forslag er fuldt af gode intentioner. Jeg tror, at der bredt i Folketinget er et ønske om, at folk, som har været udsat for sygdomme, skal genoptrænes og rehabiliteres. Man kan jo så diskutere, hvor ansvaret skal ligge. Vi mener, at det primært skal ligge hos kommuner og regioner og ikke hos staten. Vi mener ikke, der er behov for at lave den lovændring, som der er lagt op til her.

Så har der været en del diskussion om det med finansieringen, om, hvorvidt pengene har været brugt en eller flere gange. Og der vil jeg sige, at det har jeg slet ikke tænkt mig at gå ind i. Jeg er sådan set ret ligeglad med, om de er brugt en eller flere gange. I Liberal Alliance er vi imod afgiftsstigninger, lige meget om det er første, anden eller tredje gang, man laver dem. Vi synes, at man, hvis man endelig skulle kigge på afgifter, i stedet for skulle se på at afskaffe de afgifter, som regeringen og Dansk Folkeparti har indført med den nylige skattereform, hvor man jo allerede er gået i gang med at bevæge sig lidt ud ad den sti, som S og SF ønsker at man skal trampe videre ad.

Så synes jeg, at jeg for at være fair også bare vil sige, at man måske skulle stoppe lidt af den klynken, som jeg dog hørte fra SF's ordførers side, om, at vi ikke skulle diskutere den her skattedel, men at den skulle vi diskutere med skatteordførerne. Jamen altså, når man kommer med et forslag, hvor man vil finansiere sundhed med skat, er det vel rimeligt, at vi andre vil diskutere både udgifter og indtægter. Det svarer til dengang, hvor andre partier ville hæve sundhedsudgifterne for at finansiere ulandsbistanden, og skulle man så ikke

dengang have måttet diskutere ulandsbistanden? Det giver jo ingen mening.

Derfor vil jeg bare sige, at alene finansieringen af det her forslag – lige meget hvor mange gange pengene så er brugt, det skal jeg afholde mig helt fra at komme ind på – gør, at Liberal Alliance under ingen omstændigheder kan stemme for forslaget. Vi synes, at man skal have orden i finansieringen. Den skal ikke ske via skattestigninger.

Kl. 14:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Sophie Hæstorp Andersen som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 14:36

(Ordfører for forslagsstillerne)

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Det danske sundhedsvæsen er gennem generationer bygget op om princippet om fri og lige adgang til behandling og forventningen om, at kvaliteten af behandlingen på de danske sygehuse kan måle sig med kvaliteten på de bedste sygehuse i verden. Vi poster rigtig mange penge i behandling på sygehuse, men hvis vi ikke følger op med en ordentlig efterbehandling, kan lægernes indsats på hospitalet i værste fald være spildt; i bedste fald forpasser vi chancen for at skabe bedre liv for de mange patienter, der har gennemgået behandling for en alvorlig sygdom på hospitalet, og det er derfor afgørende, at patienter, der udskrives fra sygehuset, får støtte til at leve sundere og sikres bedre klinisk opfølgning.

Patienterne har i dag ikke fuld ret til efterbehandling, og det strider imod sundhedsfaglige anbefalinger. Sundhedsloven garanterer alene patienterne ret til fysisk genoptræning, men ifølge sundhedsfaglige anbefalinger handler efterbehandling om en langt bredere indsats med bl.a. hjælp til at holde op med at ryge, bedre kostvaner, psykosocial støtte og hjælp til at tage medicin. Vi mener altså sammen med SF – og også De Radikale og Enhedslisten, som også er positive, kan jeg høre – at regeringen gør alt for lidt på det her område; ikke, at der ikke sker noget, ikke, at man ikke knokler ude i kommunerne med at sikre rehabilitering på mange områder, men i stedet for at gå sammen og gå i gang med det samme, også med at sikre, at de sidste patienter kommer med, og at tilbuddene er til stede, ja, så gik regeringen og KL i maj 2009 sammen og blev enige om en indsats, som, undskyld udtrykket, bedst kan betegnes som en omgang varm luft. For der blev ikke i den efterfølgende økonomiforforslag afsat flere penge til formålet, og det blev ikke indskærpet, hvad man som patient har krav på.

Sundhedsministeren bebudede i foråret – 2009 vel at mærke – at der med en ny kræftpakke III ville blive sat øget fokus på rehabilitering for kræftpatienterne. Han ville efter eget udsagn gå i gang med dette arbejde i efteråret 2009 og sætte handling bag ordene. Det har vi så stadig væk til gode, for der blev heller ikke afsat nogen midler til det område på finansloven for 2010. Og vi har ikke fået nogen meldinger endnu om kræftplan III.

Den nuværende indsats er desuden præget af tilfældigheder. På trods af at der er rigtig god dokumentation for effekten af rehabilitering, viser undersøgelser på kræft- og hjerteområdet, at alt for få patienter får tilbudt sundhedsmæssig rehabilitering, og at omfanget af rehabilitering er forskelligt, alt efter hvor i landet man har bopæl. I dag er det kun 3 pct. af hjertepatienterne, der modtager fuld rehabilitering, og det er alt for lidt. Det er et stort spild af menneskelige ressourcer, at der ikke er bedre adgang til fuld rehabilitering. Rehabilitering sikrer bedre tilfredshed og livskvalitet og bedre sundhed med bl.a. færre genindlæggelser på hospitalet. Det er dokumenteret, at rehabiliteringsprogrammerne kan reducere dødeligheden af eksempelvis hjertesygdomme med 35 pct. og risikoen for en ny blodprop med 29 pct. Oven i købet er rehabilitering på hjerteområdet forbundet

med besparelser for sundhedsvæsenet og samfundet som helhed med bl.a. færre akutte genindlæggelser. Jeg kunne komme ind på andre områder: apopleksi, andre hjerneskader, diabetes. Der er mange andre områder, hvor der er god samfundsøkonomisk idé i at se på rehabilitering, og der er også god idé i at gøre det for den enkelte, hvilket jo er lige så vigtigt, hvis ikke vigtigere.

I dag er der elementer af rehabilitering i hjerte- og kræftpakkerne, men det afhjælper kun langsomt problemerne med manglende rehabilitering, ligesom det ikke hjælper de patienter, der f.eks. rammes af en blodprop i hjernen. Derudover indeholder forløbsprogrammerne ikke tiltag, der kan sikre, at socialt svage grupper modtager rehabilitering. Derfor mener vi i Socialdemokratiet, og også i SF, at sundhedsmæssig rehabilitering skal være en patientrettighed. Den nye rettighed skal sikre patienterne en individuel efterbehandlingsplan med et lægefagligt begrundet behov for fortsat rehabilitering efter udskrivning fra sygehuset. Efterbehandlingen har til formål at støtte op om patientens egenomsorg, og derfor er det vigtigt, at den bliver sat i gang i et ligeværdigt samspil mellem patient og behandler, så alle parter føler et ejerskab til planen. De pårørende kunne også være med til at spille en rolle, da de jo ofte vil kunne hjælpe og støtte patienten under forløbet.

Derudover er det selvfølgelig åbenlyst, at planen skal tilrettelægges i et tværfagligt miljø, men hvor lægen altså har ansvaret. Det er det, vi foreslår. I de kommuner og på de steder, hvor det foregår allerede med genoptræningsplanerne f.eks., er det sådan i dag, at det er lægen, der har ansvaret for, at genoptræningsplanen bliver udarbejdet, men det foregår selvfølgelig i tæt kontakt med fysioterapeuter og andre faggrupper, som ved en masse om de her ting.

Som sagt bygger efterbehandling på ideen om at genetablere en meningsfuld tilværelse og sikre det bedst mulige fysiske, psykiske og sociale niveau for personer, som er ramt af sygdom. Ud over lige de her områder omfatter det f.eks. også patientinformation, undervisning, fysisk træning, støtte til rygestop, støtte til kostomlægning, psykosocial støtte, optimeret medicinsk behandling, risikofaktorkontrol, som det så flot hedder, klinisk opfølgning og vedligeholdelse af ændret livsstil.

Med en ret til rehabilitering bliver det tydeliggjort, at kommunerne har ansvaret for al den rehabilitering, der ikke foregår under indlæggelse på sygehus, og at kun den rehabiliteringsindsats, der sker under patientens ophold på sygehus, er sygehusets ansvar. Det forudsættes dog, at rehabilitering altid skal ydes på et sygehus, hvis patienten har behov for rehabiliteringsydelser, der kræver sygehusekspertise, udstyr m.v., ligesom det i dag er tilfældet på genoptræningsområdet.

Kl. 14:42

Ved en række kroniske sygdomme er der i dag en markant ulighed i sundhed – både i, hvem der får sygdommen, og hvem der overlever. På den baggrund er det også et stort problem, at der er en social ulighed i rekrutteringen og fremmødet til rehabiliteringsprogrammerne. Det stiller i forvejen udsatte patienter endnu dårligere i kampen om at få deres liv tilbage efter en alvorlig sygdom. Derfor skal de forsøg, der har været med socialt differentieret rehabilitering, selvfølgelig også føres ud i livet, så vi får brudt den her ulighed, der sker i efterbehandlingen, og man bliver mere opmærksom på ressourcevage patienter.

I et længere perspektiv er der desuden behov for at styrke forskningsindsatsen på området. Danmark vil i de kommende år opleve en dramatisk stigning i antallet af kroniske patienter. Allerede i dag lever sådan ca. 1,5 millioner danskere med en kronisk sygdom, og om få år vil det være op imod 2 millioner danskere, som altså har en kronisk sygdom, som vi skal tage vare på og hjælpe dem med at tage vare på selv. Det skal sundhedsvæsenets indretning tage højde for med den bedste organisering og de bedste behandlingsmetoder, og

hvis det skal ske, er der behov for mere forskning og viden på området.

Så vil jeg godt sige lidt om økonomien. S og SF fremlagde i oktober 2009 et udspil på skatteområdet, der hedder »Fair Forandring«. I det udspil, som man kan læse, kigger vi på flere forskellige områder, og på alle områder er det sådan, at for de tiltag, vi foreslår, foreslår vi også en konkret finansiering. På sundhedsområdet foreslår vi helt konkret, at man afskaffer fradraget for sundhedsforsikringer, at man laver højere afgifter på cigaretter, sodavand, sukker, mættet fedt, chokolade og slik. Det giver i alt en indtægt på 3,9 mia. kr. bare på det område. Vi foreslår også, at man indfører en arbejdsskadeafgift på farligt arbejdsmiljø, altså for de virksomheder, der ikke kan finde ud af at lave et ordentligt arbejdsmiljø, så folk ikke bliver skadet. Det giver os samlet set en indtægt på omkring 5 mia. kr., og af de 5 mia. kr. foreslår vi, at 3,1 mia. kr. bruges på at sikre verdens bedste sygehuse.

Jeg læser lige for tiden meget op for mit barn af den bog, der hedder »Frederik med bilen« af Egon Mathiesen, som er meget politisk ukorrekt. Hver gang man har sagt noget, siger man: Sludder, nej, det passer ikke. Det, jeg hører fra regeringen i dag, hver gang vi har sagt, at forslaget er finansieret, er: Sludder, nej, det passer ikke. Så fristes jeg til at sige: Jo, med 3,1 mia. kr. får vi effektiv kræftbehandling – ja, det passer; bedre behandling af andre livstruende sygdomme – ja, det passer; styrkelse af det medicinske område – ja, det passer. Vi får også for de sidste 2 mia. kr. bedre forebyggelse. Så ja, vi har finansieret de forslag, vi kommer med, og ja, når vi nævner finansieringen flere gange, er det, fordi beløbet er af en størrelse, hvor vi godt kan være med til at finansiere flere tiltag, herunder også rehabilitering for omkring 300 mio. kr. om året.

Jeg synes, Dansk Folkeparti også kom med nogle rigtig gode bemærkninger om rehabilitering. Vi er også enige i, at sundhedscentre kan spille en rolle. Vi er enige i, at udfordringen er at få de sidste med, som jeg også har været inde på. Vi mener bare, at der er god grund til at skubbe på den stigende fokus, der er på sundhedsmæssig rehabilitering, ved at sikre, at det også bliver en egentlig patientrettighed. Når kommunerne nu allerede er i fuld gang med at gøre noget, som flere andre også har påpeget, men ikke gør noget alle steder og ikke gør nok for alle patienter, ja, så synes vi, der er god grund til, at man med en patientrettighed nu får anledning til at systematisere rehabiliteringen og bakke det, der allerede nu sker, op både fagligt og økonomisk, for vi tror ikke, at man får meget mere rehabilitering, hvis man ikke også indimellem er med til at finde nogle flere midler til området.

Kl. 14:46

Faktum er jo, at forslaget allerede i dag støttes af en lang række mennesker. Vi ved også, at Hjerteforeningen vil komme i deputation i Sundhedsudvalget. Hjerneskadeforeningen, Dansk Psykolog Forening, Danske Bioanalytikere, Ergoterapeutforeningen, fysioterapeuterne, en lang række mennesker på sundhedsområdet bakker det her op. Vi tror også, at det vil blive virkelighed, uanset at regeringen og Dansk Folkeparti her i dag er imod.

Jeg tror, ligesom fru Lone Dybkjær var inde på, at det her vil blive virkelighed, hvis ikke i denne samling, så i en kommende samling – og om ikke andet, når vi får en socialdemokratisk ledet regering igen. Tak for ordet.

Kl. 14:47

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er en kort bemærkning fra fru Liselott Blixt.

Kl. 14:47

Liselott Blixt (DF):

Først og fremmest har jeg i hvert fald ikke draget finansieringen på skatteområdet i tvivl, med hensyn til hvor mange penge man bruger til det ene eller til det andet. Det, jeg drager i tvivl, og det, jeg mener

Socialdemokratiet har glemt, er de svage i samfundet. Man fjerner sundhedsforsikringerne, som man alligevel ved at de lavtlønnede ikke har – det siger Socialdemokraterne i hvert fald. Man ved, hvem der ryger mest, det er folk på overførselsindkomst, det er folk, der er lavtlønnede. Man ved, hvem der lever mest usundt, det er dem på overførselsindkomst, det er de lavtlønnede. Så er det dem, man vil gå ind og ramme ved at lade afgifterne stige endnu mere. Jeg har ikke set nogen steder, hvad man sætter i stedet for, og derfor kunne jeg da godt tænke mig at høre fru Sophie Hæstorp Andersen: Hvad er det, man sætter i stedet for til de mennesker, som man vil give de her afgiftsstigninger?

Kl. 14:48

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:48

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Det, vi giver til de mennesker, som er med til at betale ved hjælp af øgede afgifter, er, at vi gør sundhedsvæsenet bedre, og det er da noget, som de svage har virkelig god brug for. Og det bliver i sidste ende mange af os, også – hvad kan man sige – alle os andre danskere, alle os med en høj indtægt, der kommer til at betale. Jeg er ikke ryger personligt, så den afgift kommer jeg ikke til at betale, medmindre jeg køber cigaretter til nogle andre familiemedlemmer, men jeg kommer også til at betale for mættet fedt og for sukker og for andre ting, så på den måde er det faktisk meget solidarisk.

Det er sådan, at langt de fleste mennesker, som i dag fejler flere ting, og rigtig mange af de mennesker, som er kronisk syge, er folk, der er på førtidspension; det er pensionister, som har lave indtægter; og det er folk, som oplever, at de bliver indlagt på hospitaler, hvor der indimellem ikke er plads nok til, at de kan blive indlagt på en stue, men må ligge på gangen. Det er f.eks. psykisk syge, som også oplever, at der bliver sparet og sparet og sparet. Det er nogle af de områder, vi gerne vil prioritere ved at bede nogle andre af danskerne om at være med til at betale.

Kl. 14:49

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Liselott Blixt.

Kl. 14:49

Liselott Blixt (DF):

Så vil jeg gerne komme med et eksempel. Der kan være en psykisk syg, der er på overførselsindkomst, der går derhjemme og skal have dagen til at gå, der har den faste pension, og som ryger for at have noget i dagligdagen, som gør det rart at være til. Det er en af de ting, som de værdsætter, når de ikke har social kontakt, når de ikke har et arbejdsliv, når de ikke har så god en økonomi, så de kan gå ud og få nogle andre interesser. Så lader man cigaretprisen stige for den her person, der går derhjemme, og så tænker vedkommende: Hvor er det så, jeg vil spare? Er det det, fru Sophie Hæstorp Andersen mener, altså at den person siger: Nej, det her er det eneste, jeg har. Jeg tror, jeg holder op med at ryge, for så bliver jeg sundere. Eller vil vedkommende sige: Nej, jeg sparer på de sunde fødevarer, for så har jeg stadig væk råd til de cigaretter, som er meget værd for mig?

Kl. 14:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:50

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Nu er det jo sådan, at vi i vores forslag, som det også har været nævnt tidligere i debatten, foreslår, at man kompenserer de menne-

sker, som har de laveste indtægter. Det er folk, som modtager SU, efterløn, dagpenge, ny førtidspension, gammel førtidspension – fristes jeg til at sige – kontanthjælp, og dem vil vi give nogle ekstra midler til at kompensere for de øgede afgifter bl.a. på tobak. Så jeg tror nu nok, at det skal gå op. Men for mig er det vigtigt at sige, at med de midler, vi prøver at komme igennem med, de velfærdsrettigheder, Socialdemokratiet har fremsat tidligere, og som vi vil indfase over år, håber vi selvfølgelig også at vi er med til at give en psykisk syg mand et bedre indhold end det at være alene hjemme med sine cigaretter og vente på, at kontaktpersonen kommer forbi. Det er jo hele humlen i det.

Jeg har selv arbejdet på væresteder for psykisk syge og ved også, at for mange er det det eneste sted, hvor de får sund mad, fordi det at lave det derhjemme har man enten aldrig lært og kan ikke gøre selv, eller man har ikke nogen viden om det. Derfor er det vigtigt, at vi sætter ind på alle områder, men det er også vigtigt, og det er det, vi siger til danskerne, at vi har brug for øget finansiering af vores sundhedsvæsen, og derfor mener vi, at der skal lægges flere afgifter på det, der gør os danskere usunde, og pengene bruger vi igen på sundhedsområdet ved at sikre, at der er bedre kræftbehandling, bedre behandlingsmuligheder for livstruende sygdomme og andre områder.

Kl. 14:51

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Der er en kort bemærkning fra fru Vivi Kier.

Kl. 14:52

Vivi Kier (KF):

Jeg hørte, at ordføreren i sin tale sagde, at vi poster rigtig mange penge i det her sundhedsvæsen. Så kunne jeg tilføje: også for de svageste – og ja, det passer.

Jeg rejste mig egentlig for at stille spørgsmålet: Hvad er det egentlig, Socialdemokraterne vil med den der afgift på 10 kr. på cigaretter? For jeg troede faktisk, det var, fordi man gerne ville have nogle til at holde op med at ryge og dermed blive lidt sundere. Men nu synes jeg lige, at jeg hørte, at ordføreren stod og sagde, at man ville give lavindkomstgrupperne en compensation. Så det er altså ikke sundheden, det drejer sig om, det er faktisk bare nogle flere penge i statskassen, man er ude efter, eller hvad?

Kl. 14:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 14:52

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Nu er det jo ikke alle rygere, som er svage. Jeg kan komme i tanker om masser, der også har deres gang herinde, og som jeg bestemt ikke anser som værende svage, og jeg synes, det er fair nok, at de er med til at bidrage til vores sundhedsvæsen og også måske på den måde får et incitament til at lægge cigaretterne på hylden.

Når det kommer til dem, der er på overførselsindkomst, ønsker vi at lave et ordentligt, bæredygtigt og socialt retfærdigt skatteudspil, og derfor har vi foreslået, at man kompenserer dem. Men det er jo ikke sådan, at vi går ind og kompenserer på den måde, at det går lige op, sådan at vi siger: Er du på førtidspension, og ryger du, kompenseres du pr. cigaret, du ryger. Det vil selvfølgelig altid være sådan, at vi generelt set kompenserer førtidspensionister, og hvis nogle førtidspensionister holder op med at ryge, får de jo faktisk øgede indtægter, både fordi vi har kompenseret dem, og fordi de nu er holdt op med at ryge og så heller ikke bruger penge på det. Så alt i alt bliver vores skatteudspil langt mere fair end det, regeringen er kommet med, hvor der alene har været skattelettelser for de mest vellønnede.

Kl. 14:53

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Vivi Kier.

Kl. 14:53

Vivi Kier (KF):

Så kunne jeg igen stå og prikke i myten og sige, at vi har givet skattelettelser, og at det vel at mærke er skattelettelser, der er fuldt finansieret. Ja, det passer. Den skatteomlægning – det er nemlig en skatteomlægning, vi har lavet – er ikke finansieret af penge, der er taget fra nogen som helst velfærdsydelser. Selv om jeg godt ved, at ordføreren er lidt træt af det, er jeg nødt til at sige, at jeg løbende har prøvet at notere ned, når man har talt om, hvordan man vil finansiere alle sine nye tiltag. Jeg kan jo godt høre, at hvis det går, som fru Sophie Hæstorp Andersen gerne vil, så skal skatterne stige voldsomt igen. Men i Socialdemokraternes finansieringsforslag for mere personale på sygehusene, for skoler, for alting er svaret hver gang afgifter på cigaretter.

Kl. 14:54

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 14:54

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Det er ikke korrekt. Det er sådan, at vi svarer, at vi også gerne vil have højere afgifter på flere andre områder. Det er ikke kun på tobak, det er også på mættet fedt og sukker, og derudover ligger der et samlet udspil, hvor vi også har nogle andre forslag. Dem har vi også været ude at debattere i medierne. Men det kan godt være, at medierne, hvis de bliver trætte af at referere hele vores udspil hver gang, nogle gange korter det ned.

Jeg vil så sige, at jeg mener, at man sagtens kan komme med eksempler på, at de mange skattelettelser, der er givet igennem tiderne, jo netop gør det ultimativt aktuelt igen at sige det, vi gjorde i valgkampen 2007: Ønsker man velfærd, eller ønsker man skattelettelser? Vi siger, at vi ønsker velfærd; vi siger, at vi beder danskerne om aktivt at sige, at de gerne vil bidrage lidt mere via nogle højere afgifter, og ved at vi fjerner fradraget på arbejdsgiverbetalte sundhedsforsikringer. Vi vil gerne have danskerne til på den måde at bidrage til, at vi får en bedre velfærd.

Vi mener altså ikke, at de sygehusbesparelser, der foregår lige nu, giver bedre velfærd. Vi kan ikke se, at det er et sundhedsvæsen i særklasse, af høj klasse, når man nu fyrer rundtomkring, fordi sundhedspersonalet netop har gjort det, de blev bedt om, nemlig at arbejde hårdere for at indføre akut kræftbehandling og sikre bedre behandling af borgerne i det danske sundhedsvæsen.

Kl. 14:56

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, er det vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 14:56

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 26. januar 2010 kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der er opslået i salen, og jeg skal i øvrigt henvise til den omdelte mødeplan.

Mødet er hævet. (Kl. 14:56).
